

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Altmış altıncı İnikat

11.V.1959 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	50:51	2. — Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesiyle 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkında kanun lâyihası ve Adliye Encümeni mazbatası (1/342)	59:60
2. — Havale edilen evrak	51		
3. — Yoklama	52		
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	56	3. — Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 34 arkadaşının, Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci ve 3 ncü maddeleri ile 5458 ve 5859 sayılı kanunlarla değiştirilen 4 ncü maddesinin tadili hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatasası (2/171)	60:64
1. — Neşir yoluyla veya radyo ile işlenecek bâzı cürümler hakkındaki 6334 sayılı Kanunun adı ile bâzı maddelerinin tadiline ve bir madde ilâvesine dair olan 6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükümünün tefsirine dair mazbatanın iadesi hakkında Muvakkat Encümen Riyaseti tezkeresi (4/82)	56		
5. — Müzakere edilen maddeler	56	4. — Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 32 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/172)	64:65
1. — Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanun lâyihası ile Çankırı Mebusu Ferhan Arkan ve 5 arkadaşının, Çankırı vilâyetinde sel baskımı dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların giderilmesi, Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu ve 2 arkadaşının, Kırşehir vilâyetinde sel baskımı dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların telâfisi hakkında kanun teklifleri ve Muvakkat Encümen mazbatasası (1/213, 2/185, 2/192)	56:59,61,65,72,79:83	5. — Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafoğlu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâyihası ile Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu ve iki arkadaşının kanun teklifi ve Mali-	

	Sayfa		Sayfa
ye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/219, 2/139)	65	6. — Sualler ve cevaplar	72
6. — İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâiyhası ve Dahiliye Encümeni mazbatası (1/299)	65:66	1 — Tahriri sualler ve cevapları	72
7. — 1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve 2 muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 neü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâiyhası ve Dahiliye, Milli Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/186)	66:71	1. — Adana Mebusu Hamza Eroğlu'nun, 1955 - 1957 yıllarında ne kadar yedek parça, yardımcı madde, işletme malzemesi ve hammadde ithal edildiğine dair sualine Ticaret Vekili Hayrettin Erkmen'in tahriri cevabı (7/171)	72:73
8. — Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun lâiyhası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/86)	71:72	2. — Niğde Mebusu Vedat Mengi'nin, 1950 - 1958 yıllarında Devlet tarafından yapılan bütün inşaata ne kadar demir ve çimento tahsis edilerek sarf edildiğine dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/467)	73
		3. — Maraş Mebusu Hilmi Soydan'ın, Maraş'ın Göksun kazası ormanlarından 1957 senesinden beri kaç metre mikâbî ağaç kesmek için emir verildiğine dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahriri cevabı (7/469)	73:78

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir ek madde ilâvesine dair kanun lâiyhasının Teşkilâtı Esasiye, Dahiliye ve Adliye encümenlerinden seçilecek 10 ar âzadan mürekkep bir Muvakkat Encümende görüşülmesi kabul olundu.

Adana Mebusu Rıza Tekeli'nin, Sadıkkade Ruşenoğulları firmasına ait Ruşen gemisiyle Akkenderun'dan ihraçedilen demir cevheri için ödenen navlun miktarına,

Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Zonguldak'ın Acılık semtinde işletilmeyen kömür kuyularının doldurulmamasından husule gelen zararlara dair Sanayi Vekilinden,

Ordu Mebusu Eşref Ayhan'ın, Mesudiye kazası bir kısım halkının muvakkat muhaceretini önlemek için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne,

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat ve Kızıltepe kazalarının içme suyu, inşaat ve tesisatına,

Midyat ve Kızıltepe kazalarının elektrik tesislerine dair İmar ve İskân Vekilinden,

Urfa Mebusu Abdurrahman Odabaşı'nın, Urfa vilâyetinde 1958 yılında istihsal olunan yağın miktarına,

Urfa yağı 1958 yılı fiyatının tesbitinde hangi esasların göz önünde tutulduğuna dair Ticaret Vekilinden, olan şifahi sualleri, kendileri İnikatta hazır bulunmadığından tahriri suale inkilâbetti.

Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle, yapılacak yardıma dair kanun lâiyhasının maddeleri üzerindeki görüşmeler devam edildi.

Zeki İbrahimoglu ve Ayşe'den doğma 1337 doğumlu Pilot Yüzbaşı Mustafa Sedat Yenen'in hükümlü olduğu cezasının affı,

Akcaabat İspentam köyü nüfusunda kayıtlı Hamioğlu 1926 doğumlu Hasan Kemal Demirei'nin affı hakkındaki kanunlar kabul olundu.

11 . V . 1959 Pazartesi günü saat 15 te top-

lanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili

Trabzon Mebusu

Mahmut Goloğlu

Kâtip

Bolu Mebusu

İhsan Gülez

Kâtip

Kütahya Mebusu

Kemal Özer

2. — HAVALA EDİLEN EVRAK

Lâyiha

1. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair 5016 sayılı Kanunun ikinci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası (1/356) (Hariciye, Ticaret ve Bütçe encümenlerine)

Teklif

2. — Sinob Mebusu Nusret Kuruoğlu'nun, Gerze yangınından, Lüleburgaz ve İnce'de su baskınından zarar görenlere yapılacak yardım hakkındaki 6683 sayılı Kanunun 1, 6 ve 7 nci maddelerinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (2/328) (Dahiliye, Nafia, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

Mazbatalar

3. — İzmit Fevzipaşa mahallesi hane 4 de

kayıtlı Osman Nailoğlu 1332 doğumlu Dr. Mustafa Şekip Arda'nın affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/28) (Ruznameye)

4. — Şuhut'un Mahmut köyünün 43 sayılı hanesinde kayıtlı Ramazanoğlu 13 . IV . 1932 doğumlu Mehmet Selek'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatasası (3/ 383) (Ruznameye)

5. — Kıdemli Başçavuş Akif Ali Polat'ın mahkûm olduğu ceza hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/29) (Ruznameye)

6. — Bingöl'ün Çam köyünden Sıddık Korkutata'nın mahkûm olduğu ceza hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/30) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili Ağâh Erozan

KATIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), Abdullah Keleşoğlu (Samsun)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapacağız.

(İzmir mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Gündem hakkında mâruzatım var.

REİS — Buyurun.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Muhterem arkadaşlar; Riyasetin ruznameyi tanzimdeki tutumu hakkında birçok defalar Büyük Meclise bu kürsüden şikâyette bulunduk. Yüksek Meclise tevdi ettiğimizden beri aylar ve hattâ sene geçmiş, Meclis tahkikatı ve gensoru taleplerimizin Riyasetin bu taleplere muhatabolan, suçlulukları bu taleplerde dermeyeran edilen Hükümet erkânını himeyekâr olarak bunları ruznameye almamasından dolayı..... (Soldan, gürültüler, soldan, konuşmalar) Bu suretle cüretleri artan bu taleplerden zanlı vekiller yeni suç işlemeye kendilerinde cesaret görebilmektedir. (Soldan, gürültüler)

REİS — Tavzih ediniz efendim.

NÜVİT YETKİN (Devamla) — Tavzih ettim. Bu suretle cüreti artanlar Büyük Meclise hesap vermesi lâzımgeldiği halde bu hesabın kendisinden, vaktinde sorulmaması ve Riyasetin bu tahkikat önermelerini vaktinde Meclise getirmemesi neticesi bu kimseler yeni suçlar işlemek cesaretini kendinde görmektedir. (Soldan gürültüler, sağdan, alkışlar)

Son haftalar içinde Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı arkadaşlarıyla beraber, Ege'de yapılan kongereler münasebetiyle... (Soldan, şiddetli gürültüler)

REİS — Nüvit Bey, gündem hakkında konuşun.

NÜVİT YETKİN (Devamla) — Gündemin tarzı tanzimi hakkında konuşuyorum.

Ege'de yapılan kongrelere giden arkadaşla-

rımız kasıtlı tecavüzlere uğramışlardır. Mesuliyet deruhde etmiş kimselerin, merkezden gönderdikleri insanlar vasıtasıyla Genel Başkanımızın... (Soldan, şiddetli gürültüler) (Sağdan, alkışlar)

REİS — Nüvit Bey; konuşmanız gündemle alâkalı değildir.

NÜVİT YETKİN (Devamla) — Arkadaşlar; her memlekette şakî, her memlekette suçlu olabilir, her memlekette suç işlenebilir. Ama Hükümet bunların takipçisi olmak lâzımdır... (Soldan, şiddetli gürültüler, sağdan, şiddetli alkışlar)

REİS — Nüvit Bey, bu şekilde devam edemezsiniz, (Devamlı gürültüler)

NÜVİT YETKİN (Devamla) — O memlekette vatandaşın mal ve can emniyeti olmaz, o memlekette sükûn ve huzur olmaz. (Soldan, şiddetli ve devamlı gürültüler, sağdan, alkışlar.)

REİS — Nüvit Bey, rica ederim, bu şekilde devam edemezsiniz. (Devamlı gürültüler)

NÜVİT YETKİN (Devamla) — Arkadaşlarım, bu hesapların görüşülmesinden başka bu memlekette âcil bir mesele yoktur. Türkiye Büyük Millet Meclisinde vatandaşın can ve mal emniyetinin hesabı görülmelidir. (Soldan, şiddetli gürültüler) Riyasetten Meclis tahkikatı talebimizin bugün gündeme alınmasını istirlam ediyorum. (Sağdan, ve soldan, şiddetli gürültüler) Aksi halde vatandaşın can ve mal emniyeti her an tehlikeye mâruz kalacaktır. (Soldan, şiddetli gürültüler, kapak sesleri)

REİS — Nüvit Bey, gündem hakkında söz talebettiniz, halbuki kürsüye getirdiğiniz mevzuun gündemle asla alâkası yoktur. (Sağdan, soldan, şiddetli gürültüler.)

NÜVİT YETKİN (Devamla) — Reis Bey, gündemin dışında değil, talebim tamamen gün-

demin içindedir. Getirdiğimiz Meclis tahkikatının gündeme alınması talebini taşıyan bir karar vermiş bulunuyoruz. Ve bu talebimiz tamamen usul hükümlerine uygundur.

Muhterem arkadaşlar, T. B. M. Meclisi her şeyden evvel vatandaşın can ve mal emniyetini sağlamaya ve ona tasaddi edenlerin hesabını görmeye mecburdur. Ve bunun en büyük mesulü Başvekil ve Dahiliye Vekilidir. (Soldan, şiddetli gürültüler). Tahkikat talebimizin gündeme alınmasını istirham ediyoruz.

REİS.— Baha Akşit, buyurunuz. (Sağdan, şiddetli gürültüler)

FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Hükümetten cevap istiyoruz.

REİS — Müsaade buyurunuz, efendim.

BAHA AKŞİT (Denizli) — Telâşınız nedir beyler?

REİS — Bu şekilde müzakereye devam edilemez. (Sağdan, mütemadi gürültüler, bağırışmalar)

Buyurun Baha Bey.

BAHA AKŞİT (Denizli) — Beyler... (Sağdan, mütemadi bağırışmalar, gürültüler), (Sağdan; Dahiliye Vekili gelsin, sesleri), (Sen Hükümet misin? Sesleri)

REİS — Efendim, arkadaşımız verilen karar üzerinde söz talebetmiştir. (Sağdan, mütemadi, gürültüler)

REİS — Sırrı Bey, devamlı sükûneti ihlâl ediyorsunuz, birinci ihtarı veriyorum.

Buyurun Baha Bey, devam ediniz.

SIRRI ATALAY (Kars) — Dahiliye Vekili gelsin... (Sağdan; Dahiliye Vekiline hitaben; siz gelin, siz gelin, sesleri ve mütemadi gürültüler)

REİS — (Sağda ayağa kalkan mebuslara hitaben, siz ne istiyorsunuz? Hamza Eroğlu Bey size de birinci ihtarı veriyorum.)

HAMZA EROĞLU (Adana) — İhtarınız vız gelir.

REİS — Sizi lisan nezahetine davet ederim. İkinci ihtarı veriyorum.

İhtar size vız gelirse, nasıl hareket edelim beyefendi?

HAMZA EROĞLU (Adana) — Haksızsınız, tarih önünde mesul olacaksınız. (Sağdan ve soldan, şiddetli gürültüler)

REİS — Beyefendi söz talebedenindir.

(Sağdan, şiddetli gürültüler, «Dahiliye Vekili gelsin konuşsun», sesleri)

BAHA AKŞİT (Denizli) — Çok muhterem arkadaşlarım, kürsüye çıktığım andan itibaren şu muhalefet sıralarında oturan arkadaşların göstermiş olduğu heyecan gürültü ve beni konuşturmamak için sarf ettikleri gayret ve tertipleri Meclisin zabıtlarına geçmektedir. Daha bir kelime söylemeden ve hiç ağzımı dahi açmadan bu kadar büyük heyecanla «aşağı in» diye hitabetmenin mânasını takdir edersiniz. Meclis zabıtlarına geçen bu sözler emin olunuz ki, sizi de üzecektir ve millet huzurunda mahcubolacaksınız. (Sağdan, şiddetli gürültüler)

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Baha Bey, sizinle alâkası yok, biz Hükümetten hesap soruyoruz. (Sağdan, gürültüler)

REİS — Beyefendiler, müsaade buyurun. (Sağdan, gürültüler) Nüvit Yetkin Bey lütfen oturmanızı rica ederim.

BAHA AKŞİT (Devamla) — Siz gündem dışı söz istediğiniz zaman biz feryad-ü figanı basmadık. (Sağdan, gürültüler)

REİS — Müsaade buyurun.

BAHA AKŞİT (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, bugünkü celsenin bidayetinde cereyan etmiş olan hâdise ve benim Nüvit Yetkin'in konuşması ile ilgili olarak söz talebetmem üzerine vâkı şu hareket cidden üzerinde durulmaya değer. (Sağdan, gürültüler)

REİS — Efendim, sükûneti ilâl ediyorsunuz. Hakkınızda takbih cezasına geçeceğim.

BAHA AKŞİT (Devamla) — Çok muhterem arkadaşlar, Büyük Millet Meclisinde rahatça ve serbestçe fikirlerimizin dermeyan edilmesi iktiza eder. Bu mübarek kürsüde memleket ve milletimizi hayırlı hele (Sağdan, gürültüler) Müsaade buyurun, ne telâş ediyorsunuz beyler, neden bu kadar bağırıyorsunuz? (Soldan, bu tarafa hitabet, sesleri) T. B. M. M. kürsüsü serbestçe ve rahatça memleketin ve milletin menfaati nam ve hesabına fikirlerimizi serd edeceğimiz kürsü olduğu halde, burada konuşturulmadığından şikâyet edenlerin bir mebus olarak huzurunuzda çıkıp söz aldığım anda daha ağzımı açmadan konuşturmamak için neler yaptıklarına işaret edeceğim. Bu husus millet ve tarih huzurunda tesbit edilsin. (Sağdan, çok şiddetli gürültüler, bağırışmalar, seninle alâkası yok, Hükümet gelsin, sesle-

ri) Bunları Büyük Millet Meclisi huzurunda ibretle işaret etmek isterim. (Sağdan; şiddetli gürültüler, yuuuuuh!.. sesleri, sen çekil Hükümet gelsin, sesleri), (Soldan, bravo sesleri, alkışlar)

Arkadaşlarım, bir noktayı yüksek huzurunda arz etmek istiyorum. Burada Meclis tahkikatlarının açılması mevzuunda bir talepte bulunan ve takdir verdiklerini ifade eden Nüvit Yetkin'in bu millet, bu Meclisin kendisini eşkiyaların... (Sağdan; eşkiyadır sesleri, şiddetli gürültüler, eşkiya, eşkiya, diye bağırınmalar)

REİS — Müsaade buyurun. Hatip sözüne devam etsin, efendim.

BAHA AKŞİT (Devamla) — Meşru Meclisin meşru Hükümetini suçluların ve eşkiyaların müsevvikisi şeklinde söylemesi ve ayrıca burada yaşlıbaşlı zevatın, bunu tekrar etmiş olması şayanı teessüftür. Meclise hürmet edilmesi lâzımdır. Kanaatimce bu sözler ve hareketler B. M. M. ne yakışmaz. Bu sözlerin zabıttan çıkarılması icabeder. (Sağdan, şiddetli gürültüler, ayağa kalkarak protesto nidaları, hayır, hayır, sesleri), (Soldan; bravo sesleri)

(Sağ tarafa hitabederek) Nezaketinize hayranım, beyler, aferin, bu hareketler küfürler size çok yakışıyor... (Sağdan; şiddetli gürültüler)

REİS — Müsaade buyurun efendim.

BAHA AKŞİT (Devamla) — Büyük Millet Meclisi huzurunda (Sağdan, şiddetli gürültüler) Türk Milletinin meşru iktidarının meşru Hükümeti eşkiyaların hâmisisi olamaz. Bunun zabıttan çıkarılması iktiza eder. Bu sözleri, hâdiselerin tertipçisi olan sizlere, gürültü çıkarmak, hâdisi çıkarmak için tertip yapanlara iade ederken zabıtlardan çıkarılmasını arz ve teklif ediyorum. (Soldan, şiddetli alkışlar), (Sağdan; gürültüler)

REİS — Müsaade buyurun efendim, Sırrı Bey karşılıklı konuşmayınız.

Sırrı Bey, sizi sükûta dâvet ediyorum... Hakkınızda ikinci ihtarı veriyorum.

Efendim, verilen takdir Meclis tahkikatının takdimen ve derhal görüşülmesini talebetmektedir. (Sağdan ve soldan: Gürültüler) Müsaade buyurun efendim, izah ediyorum. Verilen takdirle Meclis tahkikatının takdimen müzakeresi talebedilmektedir. Takriri okuyacağız:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

C. H. P. Genel Başkanı İnönü'nün partisnin nizami kongrelerinde konuşmalar yapmak üzere... (Soldan: Gürültüler, nizami kongreler sesleri)

REİS — Efendim, müsaade buyurun takriri okuyalım:

C. H. P. Genel Başkanı İnönü'nün Partisinin nizami kongrelerinde konuşmalar yapmak üzere milletvekili arkadaşlarıyla birlikte Ege bölgesine yaptığı son vazife seyahatinde, Genel Başkanlarını görmek ve selâmlamak arzundan başka.. (Soldan: Ha, ha sesleri, gülüşmeler.) Hiçbir kabahati olmıyan yüz binlerce asil duygulu köylü, şehirli, kadın, erkek, genç, ihtiyar vatandaş Hükümetin ve bahusus Dahiliye Vekili Namık Gedik'in emirleriyle akla, hayale sığmaz baskı tedbirlerine mâruz bırakılmıştır.

Her türlü tecavüz fikrinden uzak en mâsum ve asil duygu tezahürleri (Soldan, gülüşmeler, gürültüler) eopla, dipçikle, gaz bombası ile, silâhla ölemek istenmiş, şehir içinde ve dışında yollar kesilmiş, sayısız insan suçsuz oldukları halde karakollara sürüklenmiş ve zabitanın gözü önünde bir muhalif gazete matbaası yıkılmaya teşebbüs edilmiş ve tahribolunmuştur.

Can ve mal emniyetini dahi ortadan kaldıran son resmî tecavüz tertipleri karşısında kendilerinden hesap sormak T. B. M. Meclisinin ilk ve âcil vazifesi olmuştur. Bu sebeple bu mevzuda Başvekil ve Dahiliye Vekili hakkında verilen Meclis tahkikatı talebimizin derhal ve takdimen gündeme alınmasını talebederiz.

Ankara		Malatya
İsmail Rüstü Aksal		Nüvit Yetkin
Ankara	Ankara	Ankara
İ. S. Omay	H. S. Erkut	H. O. Bekata
Sivas	Urfa	Urfa
N. İter	A. Köksel	A. Odabaşı
Tokad	Hatay	Gümüşane
Ş. Kitapeçi	İ. Ada	S. Kadirbeyoğlu
Kars	Elâzığ	Kırşehir
F. Aktaş	İ. H. Talay	F. Yalçın
Ankara	Niğde	Çankırı
S. Soley	R. Gürsoy	K. Tabak
Adana	Mardin	Çankırı
N. Arman	H. Kermooğlu	E. Yalçmalp
Adana	Sivas	Burdur
H. Öner	T. Feyzioğlu	F. Çelikbaş

Erzincan	Adana	Adana	Mardin	Ankara	Kars
A. Sğiroğlu	R. Tekeli	S. Karaömerlioğlu	K. Boran	İ. İnan	T. Göle
Ankara	Ankara	Niğe	Maras	Sivas	Malatya
O. Alişiroğlu	M. Akpınar	İ. Güven	K. Bayazıt	R. Çeltekli	A. Fırat
Hatay	Sivas	Mardin	Hatay	Adana	Kars
Ö. F. Reşa	Y. Kocabay	M. A. Arıkan	H. İkiz	A. Karamüftüoğlu	İ. Us
Hatay	Tokad	Adana	Adana	Kars	Malatya
R. Bahadır	D. Yurdakul	H. Eroğlu	K. Bozdoğan	K. Güven	M. Zeki Tulunay
Urfa	Maras	Niğe	Tunceli	Van	Hatay
İ. E. Karakapıcı	H. F. Evliya	V. Mengi	H. Aydın	T. Doğuşıker	A. Aral
Bingöl	Çankırı	Sivas	Van	Ankara	Kars
M. N. Okcuoğlu	N. Fırat	H. Değer	F. Melen	H. Balık	A. Yeniaras
Ankara	Kars	Sivas	Ordu	Adana	Ankara
İ. Seçkin	B. Öcal	E. İmer	Z. Kumrulu	M. Yılmaz Mete	N. Ciritoğlu
Tokad	Elâziğ	Adana	Urfa	Ankara	Ankara
B. Şeyhoğlu	M. Altındoğan	K. Satır	O. Ağan	A. Üstün	F. Börekçi
Ordu	Urfa	Sivas	Ordu	Ankara	Ankara
M. Tekin	A. Akan	C. Özcan	F. Güley	B. Ecevit	H. Tez
Tunceli	Ordu	Uşak	Maras	Hatay	Tokad
F. Ülkü	A. H. Onat	A. R. Akbıyıköğlu	K. Aksüyek	A. Şelhum Devrim	R. Önder
Kars	Ankara	Sivas	Maras	Maras	Uşak
O. Yeltekin	A. Doğan	Ş. Moran	A. Yayıoğlu	M. Şişman	A. Çalıkoğlu
Malatya	Mardin	Zonguldak	Burdur	Kars	Sivas
M. Kartal	V. Dizdaröğlu	N. Diken	Â. Sipahi	Ş. Ataman	N. Yaras
Kars	Maras	Zonguldak	Uşak		Erzincan
M. Hazer	H. Soydan	A. Yurdabayrak	A. Ural		C. Iğık
Ankara	Gümüşane	Gümüşane			
M. A. Ceritoğlu	H. Polat	N. Çoşar			
Ordu		Ordu			
A. Topaloğlu		K. Sağra			
Tokad		Elâziğ			
A. İspirli		N. Öztürk			
Urfa	Tokar	Maras			
Y. Alhas	F. Ayanöğlu	E. Soysal			
Sivas	Malatya	Sivas			
N. Çubukçu	N. Akyurt	K. Kırıköğlu			
Gümüşane	Mardin	Ankara			
N. Sargınalp	H. Reşit Tankut	Ü. Elli			
Adana	Adana	Elâziğ			
K. Sarıbrahimoğlu	M. Geçioğlu	F. Karakaya			
Elâziğ	Erzincan	Niğe			
C. Dora	N. Yıldırım	Ş. Refik Soyer			
Tokad	Tokad	Adana			
S. Eken	M. Lâtıfoğlu	S. Baykam			
Malatya	Sivas	Malatya			
K. Sürenkök	A. Kangal	M. Delıkaya			
Erzincan	Çankırı	Mardin			
R. Bayındır	K. Barlas	A. Uras			

REİS — Efendim, bu yolda Meclis tahkikatı açılması talebini havi takrir bugün posta ile Büyük Millet Meclisi Riyasetine gelmiş ve muameleye konmuştur. Bu itibarla Dahili Nizamnamenin 169 ncu maddesine göre alâkalı vekil ve Hükümetin haberdar edilmesi zaruridir.

Hükümet ve alâkalı vekil bu takrirden haberdar edilmedikçe takdimen ve tercihan gündeme alınarak Meclis tahkikatının müzakere edilmesine Dahili Nizamname imkân vermemektedir. (Sağdan gürültüler)

SIRRI ATALAY (Kars) — Alâkalı vekil burada.. (Sağdan «Alâkalı vekil burada» sesleri)

REİS — Efendim, Büyük Millet Meclisi bir tezkere ile resmen Hükümete ve alâkalı vekile bildirir. Nizamname budur. Nizamname ahkâmına riayet etmenizi rica ederim.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — Neşir yoluyla veya radyo ile işlenecek bazı cürümler hakkındaki 6334 sayılı Kanunun adı ile bazı maddelerinin tadiline ve bir madde ilâvesine dair olan 6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmünün tefsirine dair mazbatanın iadesi hakkında Muvakkat Encümen Riyaseti tezkeresi (4/82) (1)

REİS — Tezkereyi okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Ruznamede bulunan, 6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin tefsiri hakkındaki mazbatamızın yeniden tetkik edilmek üzere encümeni-

mize iadesini arz ve teklif ederim.

Muvakkat Encümen Reisi

Nevşehir

Münib Hayri Ürgüblü

REİS — Efendim, gündemde olması itibarıyla geriverilmesi hususu reylerinize bağlıdır. Geriverilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Encümene geriverilmesi kabul edilmiştir. Geriverilmiştir. efendim.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Çarşamba gününü bekliyeceğiz. Bu mevzuun görüşülmesine intizar edeceğiz.

(C. H. P. mebusları toptan salonu terk ettiler)

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanun lâyihası ile Çankırı Mebusu Ferhan Arkan ve 5 arkadaşının, Çankırı vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların giderilmesi, Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu ve 2 arkadaşının, Kırşehir vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların telâfisi hakkında kanun teklifleri ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/213, 2/185, 2/192)

REİS — Efendim, encümen diğer inikatlarda kendisine verilmiş bulunan maddeler hakkında mazbatasını tanzim ederek iade etmiştir, okuyoruz.

Karar: 1/213, 2/185, 2/192

9. V. 1959

Yüksek Reisliğe

Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara mütedair kanun lâyihasının Yüksek Umumi Heyette müzakeresi sırasında Yozgad Mebusu Sefer Eronat ve Kocaeli Mebusu Sadettin Yalım tarafından verilip dikkate alınması Umumi Heyetin tasvibine iktiran eden 13 ve 32 nci maddelere ait takrirleriyle, 33 nci madde ile ilgisinden ötürü vâkı talep üzerine encümene

iade edilmiş bulunan 39 ncu maddeler teklif sahipleri ve ilgili vekâlet temsilcileri huzurlarıyla Muvakkat Encümenimizde yeniden tetkik olundu.

13 ve 33 ncu maddeler üzerinde teklif sahiplerinin ileri sürmüş oldukları fikir ve mütalâaların ışığı altında yeniden tedvin olunan bu maddeler metinleriyle 39 ncu madde metni ve Manisa Mebusları tarafından teklif edilip Yüksek Meclise aynen kabul buyurulmuş olan muvakkat 6 nci madde dolayısıyla kanun metninde beliren boşluğu gidermek amacıyla yine yeniden encümenimizce tedvin olunan 7 nci madde metni Umumi Heyette görüşülmek üzere ekli olarak sunulmuştur.

Muvakkat Encümen Reisi

Samsun

E. Anıt

Mazbata M.

Sinob

M. Pınar

Kâtip

Artvin

M. Bumin

Bitlis

R. Bingöl

Artvin

H. Çeltikçioğlu

Bitlis

N. Barut

Erzurum

M. Özer

Madde 13. — I - Âfeti mütaakıp, İmar ve İskân ve Nafia vekâletlerince kurulacak fen heyetleri tarafından resmî ve hususî bütün binalar tetkik ve muayeneye tâbi tutulur. Bunlardan yıktırılması ve boşaltılması gerekenler

(1) 142 S. sayılı matbuu zaptın sonundadır.

hakkında Fen Heyetlerince mahallin en büyük mülkiye âmirine rapor verilir.

Bu makamlarca bu binalar derhal boşaltılır. Yıkılması icabedenler için en çok 15 gün mühlet verilerek tehlikenin giderilmesi sahiplerine bildirilir. Mahallinde sahibi bulunmadığı takdirde keyfiyet mahallî vasıtalarla ilân edilmek suretiyle tebliğ yapılmış sayılır.

Mal sahibi veya vekili bu tebliğe karşı 7 gün içinde yetkili idare heyetleri nezdinde itiraz edebilir. İdare Heyetleri, bu itirazı en çok 15 gün içinde inceler ve karara bağlar.

Müddetinde itiraz olunmayan yahut itiraz vukuunda idare heyetlerince yıkılması tasdik edilen binaları mal sahibi yıkmadığı takdirde bu binalara el konularak yıkma parası yıkıntıdan elde edilecek malzeme bedelinden ödenmek üzere mahallin en büyük mülkiye âmirinin emri ile yıktırılır.

Yıkıntıdan elde edilecek malzeme bedelinin tamamı yıkma parasını karşılayamadığı takdirde mütebaki kısmı 33 neü maddede teşkil edilen fondan ödenmek suretiyle yıktırılır.

II - Tehlikeli fakat ıslahı mümkün olan binaların fen heyetlerinin göstereceği şartlara göre tamiri yapılmaya kadar içine girilmesine ve oturulmasına müsaade edilmez. Bu binalar 1 sene zarfında tamir ettirilmediği ve itiraz da olmadığı takdirde yukardaki esaslar dairesinde yıktırılır. İtiraz vukuunda keyfiyet mahallî idare heyetlerince 15 gün içinde tetkik olunur. İtiraz sebepleri varit görüldüğü takdirde müddet daha iki seneye kadar uzatılabilir.

III - Resmî daire ve müesseselere ait binalardan bu madde gereğince yıktırılması icabedenler yıkma masrafları alâkalı daire ve müesseselere sonradan iade edilmek şartıyla fon hesabından ödenerek yıktırılabilir.

REİS — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 33. — Bu kanun gereğince yapılacak sarfiyatı, karşılamak üzere aşağıda yazılı kaynaklardan mürekkep bir fon teşkil edilir.

A) Her yıl bütçesinin İmar ve İskân Vekâleti bölümünün hususi faslına konulacak tahsiast,

B) Hayır kurumları, mahallî idareler, mal sandıkları ve sair teşekküller tarafından kabul olunacak bu maksada muhassas nakdî iane, teberru ve hibeler (Aynı teberrular, doğrudan doğruya Türkiye Kızılay Cemiyeti tarafından kabul edilir ve İmar ve İskân Vekâletinin talebi ile âfete mâruz bölgelerdeki ihtiyaçlara tahsis olunur.)

C) İktisadi Devlet Teşekkülleri ile en az yarı sermayesi Devlet elinde bulunan banka ve müesseselerin sâfi kârlarının % 3 ü nispetindeki hisseler,

Ç) Bu fondan inşa edilecek gayrimenkullerin borçlularından, borcun iftası için tahsil olunacak taksit ve faizler,

D) Bu paranın faizleri.

Bu fon İmar ve İskân Vekâleti emrinde Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açılacak bir hesapta toplanır.

REİS — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 39. — Bu kanunun 33 neü maddesinde yazılı hisseler yılda iki müsavi taksitle Mayıs, ve Kasım ayları içinde Türkiye Emlâk Kredi Bankasındaki özel hesaba yatırılır.

İmar ve İskân Vekâleti muhik sebepler dolayısıyla taksitlerini belirli müddetler içinde ödeyemeyecek durumda olan müesseselerin taksit müddetinin hitamından en geç 15 gün evvel talepleri üzerine her taksitin ödeme müddetini 1 ay daha uzatabilir.

Hisselerin bütçe ve bilânçolara konulmuş olmasına rağmen yukarda yazılı müddetlerin hitamına kadar hisselerini makbul bir mazerete müstenidolmaksızın fona ödemiyecek 33 neü maddenin (C) fıkrasındaki müesseseler hakkında mezkûr hisselerin % 5 ine muadil tevhür cezası tatbik olunur.

Tevhür cezasının tatbikinde mazeretin takdiri Maliye Vekâletine aittir.

Para cezaları İmar ve İskân Vekâletinin talebi üzerine âmme alacaklarının Tahsil usulü Kanununa göre mahallî Maliye teşkilâtınca tahsil olunarak Türkiye Emlâk Kredi Bankasındaki özel hesaba devredilir.

REİS — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

REİS — Muvakkat yedinci maddeyi okutmadan evvel Encümen söz istemiştir, buyurun Ekrem Anıt.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — Muhterem arkadaşlar, Manişa Mebusu muhterem arkadaşlarımın verdiği bir takrir üzerine 6 ne muvakkat maddeyi kabul buyurmuş oldunuz. 6 ne muvakkat madde ile kabul edilen hükümler, bu kanunun neşrinde önce felâkete uğramış olan yerlerde Türkiye Emlâk Kredi Bankası tarafından ikraz suretiyle yapılan binaların bundan sonraki faizleri hakkında bu kanunun 33 ne maddesi hükmünün tatbikini âmirdir. Halbuki Demirei, Gördes gibi bâzı yerlerde Emlâk Bankası kredi açarak ikraz verme yoluna gitmişyere doğrudan doğruya bankanın yaptırıldığı binalar vardır ki, bu binalar felâkete uğramış olan vatandaşlara tahsis edilmiş bulunmaktadır. Bu kabil binalar, yani bankanın kendisinin yaptırdığı binaların faizleri ne olacak? Bu vatandaşlar, faizlerin fondan ödenmesi hükmünden faydalanmasınlar mı? Madde tamamen meskût.

Muvakkat Encümen bu cihetleri temin için bir muvakkat 7 ne madde tedvin ederek Riyaset Makamına sunmuş bulunuyor. Hazırlanan bu madde ile Türkiye Emlâk Kredi Bankasıca yaptırılan binaları da muvakkat 6 ne maddenin şümülü içine alarak kendisine bu binalardan tahsis yapılan vatandaşların faydalanmasını da sağlamış bulunuyoruz.

Muhterem arkadaşlarım, muvakkat 6 ne maddenin esbabı mucibesi vatandaşların ödemekte oldukları faizlerin bundan sonra fondan karşılanmasını âmirdir. Madde metni de Heyeti Celilenize bu mucip sebep tahtında kabul buyurulmuştu. Fakat metni kanunda bu cihet vazihan ifade edilmemiştir. Bu bakımdan metnin esbabı mucibede derpiş edilmeyen veya mak-sut olmıyan tatbikata yol açması çok vârit ve muhtemeldir. Bu ciheti de 7 ne maddede tav-zih etmiş bulunuyoruz.

Bilhassa maddenin C fıkrası hazırlanırken muvakkat 6 ne maddenin esbabı mucibesi bizim için bir ilham kaynağı olmuştur. Muvakkat 6 ne maddenin diğer bir noksanı da kendiliğinden tezahür etmektedir. Şöyle ki : Vatandaşın bundan sonra ödiyeceği faizler fondan ödenecektir. Bu durum ne vakte kadar devam edecektir? Vatandaş borcunu hiç ödiyemezse ilâni-

faize faizleri fondan mı ödenecektir? Halbuki kanunun 40 ne maddesinde ve daha evvel tabii âfetler dolayısıyla çıkan özel kanunlarda vâdesinde ödenmiyen borçlar % 50 faize tâbi tutulmuştur. Bu hal 3 sene tekerrür ederse borç muacceliyet kesbeder. Borç ödeninceye kadar vatandaş faizini ödemek mecburiyetindedir. Halbuki muvakkat 6 ne madde hükmünden faydalanacak şahısların durumlarını da bu kanunun 40 ne maddesine ve diğer felâketzede vatandaşlar hakkında uygulanan müşabih hükümlere ayarlamak ve daha doğrusu mezkûr hükümleri Türkiye Emlâk Kredi Bankasından kredi veya mesken almak suretiyle faydalanan felâketzede vatandaşlara teşmil etmek zaruridir. Ve adalet icabıdır. Muvakkat 7 ne maddeyi encümen bu yönden tedvin etmiştir. Kabulünü istirham ederim.

REİS — Başka söz talebeden var mı efendim?...

7 ne muvakkat maddeyi okuyarak reylerinize arz edeceğim.

Muvakkat madde 7. — Muvakkat 6 ne madde hükmü, mezkûr maddede yazılı yerlerde Türkiye Emlâk Kredi Bankasının bu kanunun neşrinde evvel kendi menabii ile yaptırarak borçlanma suretiyle felâketzede eşhasa fiilen tahsis ettiği meskenler için bu eşhas adına tahakkuk edecek faizler hakkında da uygulanır. Ancak :

1. Bu madde ile muvakkat 6 ne madde hükmünden faydalanabilmek için felâkete uğriyan kimsenin;

a) O yerde, âfetin vukuu tarihinde meskene malik bulunması ve bu meskenin âfet dolayısıyla gayrikabili süknâ bir hale gelmiş olması,

b) Türkiye Emlâk Kredi Bankasının ikraz ettiği paralarla yapılan veya bankanın yaptırarak tahsis ettiği binanın mesken mahiyetinde bulunması;

c) Bu kanunun neşri tarihine kadar kredi veya mesken borcu taksitlerini ve faizlerini muntazaman ödemiş olması, (Taksitlerini muntazaman ödemiş bulunanlar bu kanunun neşrinde itibaren en geç bir ay zarfında birikmiş borçlarını defaten ödedikleri takdirde bu bent hükmü yerine getirilmiş sayılır)

Şarttır. Aksi takdirde kredi veya mesken borcu taksitleri ile faizlerinin borçlu eşhasın

Emlâk Kredi Bankasına tahsiline devam olunur.

II - (1) numaralı fıkranın (a, b, c) bentlerinde yazılı şartları haiz olup da bu madde ile muvakkat 6 nci madde hükümlerinden faydalanmaya başlayanlar tarafından kredi veya mesken borcu taksitlerinden her hangi birinin zamanında ödenmemesi halinde bu kanunun 40 nci maddesinin % 5 faize dair hükümleri ve birbirini takibeden üç yıla ait taksitlerin ödenmemesi halinde de aynı maddenin muacceliyete dair hükümleri uygulanır ve faizler fondan karşılanmaksızın borçludan tahsil edilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Son maddeleri okuyoruz.

Madde 52. — Bu kanun 1 Mart 1959 tarihinde meriyete girer.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Encümen, buyurun.

MUVAKKAT ENCÜMEN REİSİ EKREM ANIT (Samsun) — Muhterem arkadaşlar; kanun lâyihasının 1 Mart 1959 da yürürlüğe gireceği derpiş edilerek bu tarih konmuştur, onun için «Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir» demek suretiyle tadilen kabulünü rica ederim.

REİS — 52 nci maddeyi neşri tarihinden meriyete girmesi şeklinde reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 53. — Bu kanunu icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen... Kemal Samirahimoğlu, burada mı?.. (Yok sesleri) Kanunun heyeti umumiyesi açık oylarınıza arz edilmiştir.

Bir takrir var okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Malatya Mebusu Nüvit Yetkin ve arkadaşlarının takrirleri ile konuşmalarındaki T. B. M. M. Kürsüsüne yakışmayan bileümle elfazı tahkiriye'nin zabıttan çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Denizli

Baha Aksit

REİS — Zabıtlar henüz tetkik edilmedi. Riyaset Divanı'na tetkik edilerek, varsa, elfazı tahkiriye'nin zabıttan çıkarılması hususunu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tahkiriye mutazammın elfaz Riyaset Divanı'na zabıttan çıkarılacaktır efendim.

2. — *Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesiyle 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkında kanun lâyihası ve Adliye Encümeni mazbatası (1/342) (1)*

REİS — Bu lâyiha hakkında bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Riyasete

Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesiyle 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkındaki kanun lâyihasının ruznamedeki sair maddelere takdimen ve müstacelen görüşülmesi hususu mazbatasında da arz edilmiş olduğundan keyfiyetin Umumi Heyetin tasvipleri için reye konulmasını istirham eylerim.

Adliye Encümeni M. M.

Balıkesir

Vâcid Asena

REİS — Takriri dinlemiş bulunuyorsunuz. Gündemin 32 nci maddesindeki kanun lâyihasının takdimen müzakeresi talebedilmektedir. Bunu reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müstaceliyet de talebedilmektedir. Bunu da reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Maddeyi okuyoruz.

Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkında Kanun

MADDE 1. — 3456 sayılı Noterlik Kanununun 4782 sayılı Kanunla muaddel 71 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

(1) 250 S. sayılı matbuza zaptın sonundadır.

Madde 71. — Noterlerin alacakları yazı ücretinin ve bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevirme, mukabele, tescil, emanetleri muhafaza ve kanunlarında hare ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet ve saire ile defter tasdikinden alacakları ücretlerin ve noterlerle imzaya salâhiyetli vekillerinin yol tazminatının miktarı, Adliye Vekâleti tarafından tanzim olunacak bir tarife ile tesbit edilir.

Şahadet ve tasdik şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Tarifede lüzumlu görülecek değişiklikler, dört senede bir icra olunur.

ADLIYE ENCÜMENİ M. M. VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim; 71 nci maddede bir redaksiyon değişikliği yapıyoruz. Müsaade ederseniz bu değişikliği aynen okuyayım, zapta geçsin.

«Madde 71. — Noterlerin, yazı, bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer bir yazıya çevirme, mukabele, tescil, emanetleri muhafaza için ve kanunlarında hare ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet ve saire ile defter tasdikinden alacakları ücretler ve noterlerin imzaya salâhiyetli vekillerin yol tazminatının miktarı Adliye Vekâleti tarafından tanzim olunacak bir tarifede tesbit edilir.

Şahadet ve tasdik şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Tarifelerde lüzumlu görülecek değişiklikler dört senede bir icra olunur.»

REİS — Efendim, 71 nci madde üzerinde encümen yeni bir tadille gelmiş bulunuyor, okuyorum :

MADDE 1. — 3456 sayılı Noterlik Kanununun 4782 sayılı kanunla muaddel 71 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

Madde 71. — Noterlerin; yazı, bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevirme, mukabele, tescil, emanetleri muhafaza için ve kanunlarında hare ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet ve saire ile defter tasdikinden alacakları ücretler ve noterlerle imzaya salâhiyetli vekillerinin yol tazminatının miktarı, Adliye Vekâleti tarafından tanzim olunacak bir tarife ile tesbit edilir.

Şahadet ve tasdik şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Tarifede lüzumlu görülecek değişiklikler dört senede bir icra olunur.

REİS — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi bu şekli ile reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Noterlik Kanununun 4166 sayılı Kanunla muaddel 73 ncü maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddeleri kaldırılmıştır.

REİS — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden bir ay sonra meriyete girer.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya, İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun lâyihasının üzerindeki müzakereler bitmiştir. Son olarak söz isteyen var mı? Yok. Kanunun heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — *Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 34 arkadaşının, Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci ve 3 ncü maddeleri ile 5458 ve 5859 sayılı kanunlarla değiştirilen 4 ncü maddesinin tadili hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/171) (1)*

REİS — Bu hususta bir takrir var, okuyoruz :

Yüksek Riyasete

Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan 1221 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadiline mütedair olan teklifin bu baptaki mazbatada arz edildiği veçhile ruznamedeki maddelere takdimen ve müstacelen görüşülmesini teklif ve istirham eylerim.

Adliye Encümeni M. M.
Balıkesir
Vacid Asena

(1) 229 S. Sayılı matbuu zaptın sonundadır.

REİS — Sadettin Yalım.

SADETTİN YALIM (Kocaeli) — Muhterem arkadaşlarım, ruznamede müzakere sırasını bekliyen muhtelif kanun teklif ve lâyiha-ları vardır. Çok rica ederim, yalvarırım, bun-ları birer birer ele alalım, aylarca bekliyen bu maddelerin ruznamedeki sıralarını bozmıyalım.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşlarım, hakikaten bir boşluğu dolduracak olan bu ka-nun teklifinin bir an evvel kanunlaşması lâzım-dır. Vatandaşlar Temyiz Mahkemesinde işle-rin sürüncemede kalmakta olduğundan bahsile şikâyetle bulunmaktadırlar. Temyiz Mahke-mesine intikal eden işlerin aylarca tetkik edi-lememiş bulunmasının sebepleri üzerinde du-rulmuş ve bu kanun teklifi aylarca evvel ha-zırlanarak, T. B. M. Meclisine takdim edilmiş bulunmaktadır. Evvelâ vatan içerisinde adli işlerin süratle görülmesini temin etmek bir zarurettir. Hâkimden gereğinden fazla iş çı-karması istenemez ama esaslı tetkik yapıl-ması için teşkilâtın tevsiî hususunda icra orga-nına bir imkân vermek lâzımdır. İşte bu imkân bu kanunla verilmektedir.

Temyiz Mahkemesinin bir dairesinde, faraza 3 ncü Ceza Dairesinde bir sene zarfında intikal etmekte olan işlerin adedi 21 binin üstündedir. Ve yine 6 ncı Hukuk Dairesine bir sene zar-fında intikal eden işler, o dairenin bugünkü mevcudu ile ve bir sene zarfında çıkarılamıya-cak işlerdir. İşlere sürat vermek bir zaruret-tir. Ve bu zaruret dolayısıyla bu kanun teklifi gelmiş, aylarca komisyonlarda tetkik edilmek için sıra beklemiş ve Bütçe Encümenine, bütçe-nin takdiminden evvel intikal etmiş olduğu halde maalesef ancak bütçeden sonra tetkik inkânı bulunmuştur. Bu itibarla bu kanun tek-lifinin en kısa bir zamanda çıkarılması adli çalışmalarımız üzerinde tam bir genişlik temin edecektir. Komisyonun teklifini şahsan yerinde bulmaktayım. Bir an evvel bu mevzuların görü-şülmesinde fayda vardır.

REİS — Oylarını kullanmayan arkadaşlar lûtfen kullansınlar. Başkaca söz talebeden var mı?

Buyurun Rükneddin Bey.

RÜKNEDDİN NASUHIOĞLU (Edirne) — Muhterem arkadaşlar, Adliyede bulunmuş bir arkadaşınız sıfatıyla bu kanunun ehemmiyetini derpiş etmekle beraber ruznamemizin de bir is-

tikameti vardır ki, bunu da düşünmek zarure-tindeyiz. Yıllardan beri bir kanun var elimiz-de. Bir facia oldu: İzmit'te 150 vatandaş öldü. Onların muhterem aileleri vardır ki, son derece muztarıptirler. Şimdi bu kanun geri gidiyor, bu kanun geliyor. Bu silsileyi bozarak sonu gelmez. Silsileyi bozmıyalım. Şu müzakeresi istenilen kanunun ehemmiyetini bilmekle be-raber felâketzede ailelerin ıstırabın mahiyetini de bildiğim için ruznamenin devamını arz ve rica ederim.

REİS — Vacid Asena.

ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHAR-RİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar, 1950 senesinden 1957 senesi sonuna kadar Hukuk ve Ceza dairelerine mecmu 123.547 iş gelmiştir. 1957 senesinde sadece vâride mecmu 46 704 olarak evvelki yekûndan bir faz-lalık göstermektedir. Aynı teşkilât bir sene zarfında 46 binden fazla bir iş haemî karşısında kalırsa elbetteki mesaisi felce uğrar. Adalet cihazının süratle, emniyetle, rahat ve huzur içinde çalışması gerekir. Bu itibarla 2-3 mad-deden ibaret olan bu kanunu evveleminde ruz-nameye alalım ve kanunlaştıralım, bunu bil-hassa istirham ediyorum.

REİS — Münib Hayri Ürgüblü buyurun. Le-hinde mi, aleyhinde mi konuşacaksınız?

MÜNİB HAYRİ ÜRGÜBLÜ (Nevşehir) — Takrir üzerinde konuşacağım.

REİS — Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan Kanunun takdimen müzakeresi talebedil-miştir. Takdimen müzakere talebinin lehinde ve aleyhinde ikiye arkadaşlara söz vereceğim.

MÜNİB HAYRİ ÜRGÜBLÜ (Devamla) — Aleyhinde konuşacağım.

REİS — Buyurun.

MÜNİB HAYRİ ÜRGÜBLÜ (Devamla) — İzmit faciası hasebiyle birçok aileler dilhun ol-muşlardır. Temyiz Mahkemesinin teşkilâtına ait Kanunun ehemmiyeti derkârdır. Bir hukukçu olarak bu ehemmiyeti bendeniz de takdir ede-rim. Bahsedilen Üsküdar faciası Kanunu çer-gevesinde âcil olarak yardım bekliyen aileler, yetimler ve bokesler vardır.

«Bir şikeste sineden ref'i melâl ettin mi hiç?» mefhumuna sadık kalarak bu kanunun Adli teşkilât Kanunundan evvel ruznamedeki sıra-ya riayet edilerek müzakeresinin teminini rica ederim.

REİS — Efendim, takdimen müzakerenin leh ve aleyhinde konuşan arkadaşlarımızı dinlemiş bulunuyorsunuz. Takdimen müzakereyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takdimen müzakere kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı?

Maddelere geçilmesini...

HALİL ÖZYÖRÜK (Konya) — Söz istedim, elimi kaldırdım...

REİS — Maddelere geçilmesini reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı zamanda müstaceliyet teklifi var. Müstaceliyet teklifini reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun değişik 1, 3 ve 4 ncü maddelerinde tadilat yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Temyiz Mahkemesi sekiz Hukuk, altı Ceza, bir Ticaret ve bir İcra ve İflâs dairelerinden müteşekkil olup dairelerden her birinin vazifesi bu kanun ve Hukuk ve Ceza mahkemeleri usulü kanunları ve İcra ve İflâs Kanunu ve mahsus kanunlarla muayyendir.

REİS — Söz istiyen var mı? Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

HALİL ÖZYÖRÜK (Konya) — Heyeti umumiyesi hakkında söz istedim vermediniz.

REİS — Halil Beyefendi, çok rica ederim, maddelere geçip birinci madde okunduktan sonra heyeti umumiyesi hakkında söz talebedilmez.

HALİL ÖZYÖRÜK (Konya) — Maddelere geçilmeden evvel elimi kaldırmak suretiyle söz istedim.

REİS — Beyefendi, heyeti umumiyesi hakkında konuşmak için daha evvel yazılı veya şifahi söz talebinde bulunabilirdiniz, Riyaset burada yalnız değildir. Ne iki kâtip arkadaşımız ve ne de ben bu talebinizi görmedik. Nasıl olur? Söz talebi için bir tezkere yazmanız da mümkündür.

HALİL ÖZYÖRÜK (Konya) — Oturduğum yerden elimi kaldırarak söz istedim.

REİS — Zamanında istemenizi rica ederim. Önceden isminizi yazdırmanız da mümkündür.

2 nci maddeyi okuyoruz.

MADDE 2. — Temyiz mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik üçüncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Hususi kanunda hilâfına hüküm bulunmadığı takdirde Hukuk dairelerinden,

Birincisi : Gayrimenkule mütaallik aynı haklara ait Asliye mahkemelerinden verilip de ikinci, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci Hukuk ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

İkincisi : Şahıs, aile ve miras hukukuna ait Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilip de altıncı ve sekizinci Hukuk dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Üçüncüsü : Sulh mahkemelerinden verilip de ikinci, beşinci, altıncı ve sekizinci Hukuk ve Ticaret ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Dördüncüsü : Asliye mahkemelerinden verilip de menkule mütaallik aynı haklara ve borçlar hukukuna aid olup Ticaret ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifesi dışında kalan hüküm ve kararlarla dâvanın nakli ve hâkimin reddi ve hukuk ve ticaret ve icra işlerine ait merci tâyini hususlarını ve Asliye mahkemelerinden verilen ve diğer dairelerin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Beşincisi : 4784 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmü saklı kalmak üzere gayrimenkule mütaallik aynı haklara ait Sulh mahkemelerinden verilip de altıncı, yedinci ve sekizinci Hukuk ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları ve istimlâkten mütevellit dâvalara ait Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Altıncısı : Tesise mütaallik hüküm ve kararlarla Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilip de kaynaklara, hususi ve umumi sulara, şüf'a, iştirak ve vefa haklarını, hissedarlar ve mirasçılar arasında menkul ve gayrimenkul taksim ve şuyun giderilmesi dâvalarına ve Sulh ve Asliye ve Ticaret mahkemelerinden verilip de kira bağtından doğan tahliye dâva-

larına ve tahliye ile birlikte görülen kira bedeli ve tazminat dâvalarına ve nişan bozmadan doğan hediyelerin iadesi ve tazminat dâvalarına ve nüfus kütüğü ve yaş kayıtlarının düzeltilmesi ve öz ve soy adlarının değiştirilmesi dâvalarına mütaallik hüküm ve kararları,

Yedincisi : 2613 sayılı Kadastro ve Tapu tahrir Kanununun 27 nci maddesinde yazılı nizalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemeleri ile 5572 sayılı Kanuna dayanılarak görevlendirilen asliye hâkimleri tarafından verilen hüküm ve kararları ve 5602 sayılı Tapulama Kanunu ile teşkil edilmiş olan Gezei Arazi Kadastrosu mahkemeleri tarafından verilen hüküm ve kararları,

Sekizincisi : Zilyedliğe dayanılarak gayrimenkulün aynı hakkında açılan dâvalara mütaallik Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları, gayrimenkul tesciline dair açılan dâvalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Ticaret Dairesi : Türk Ticaret Kanununun 4 nci maddesinde sayılan ticari dâvalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemelerince verilmiş bulunan hüküm ve kararları ve ticari mahiyette olmasa dahi istisna akdinden doğan bütün dâvalar hakkında Asliye mahkemelerinden verilmiş olan hüküm ve kararları,

İera ve İflâs Dairesi : İera hâkimleri ve tetkik mercilerince verilen bütün kararlarla İera ve İflâs Kanununun tatbikatından doğan dâva, itiraz ve şikâyetler dolayısıyla Asliye, Sulh ve Ticaret mahkemelerinden verilen kararları ve âmme alacaklarının tahsili hakkındaki Kanun hükümlerince açılacak hacizli mala istihkak ve iptal dâvalarına mütaallik Asliye ve Sulh mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Tetkik ve rüyet ederler.

Temyiz Hukuk, Ticaret ve İera ve İflâs daireseleri arasında çıkan aidiyet ihtilâflarını Temyiz 1 nci Başkanının Başkanlığı altında Hukuk Daireleriyle Ticaret ve İera ve İflâs daireseleri başkanlarından mütesekkil Kurul halindedir. Verilen kararları kesindir.

Oylarda müsavat halinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan 1221 sayılı Kanunun 5458 sayılı Kanunla değişen 4 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Ceza Dairelerinden Birincisi : Ceza Kanununda ölüm ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve 5 seneden fazla hapis ve âmme hizmetlerinden müebbeden memnuiyet cezalarını müstelzim ve diğer dairelerin vazifelerine girmiyen cürümlere ait hüküm ve kararları,

İkincisi : Sulh mahkemelerince Ceza Kanununa tevfikân verilen ve Altıncı Ceza Dairesinin vazifesine girmiyen suçlara ait hüküm ve kararları,

Üçüncüsü : Hususi kanunlarda yazılı olup da 5 nci ve 6 ncı Ceza dairelerinin vazifeleri dışında kalan suçlara ait hüküm ve kararları ve cezada dâva nakli ve Ceza Kanununun mevkii meriyete vaz'ına mütaallik Kanunun 36 ncı maddesinde yazılı ve Temyiz Mahkemesine mevdu kısma mütaallik meri tâyini hususlarını,

Dördüncüsü : Diğer Ceza dairelerinin vazifeleri dışında kalan suçlara ait hüküm ve kararları,

Beşincisi : 5162 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde tesbit olunan suçlara ait hüküm ve kararları,

Altıncısı : Ceza Kanununun 6 ncı babının 3 ncü ve 4 ncü fasıllarında ve 10 ncü babı ile 5917 sayılı Kanunda yazılı suçlara ait hüküm ve kararları,

Temyizen tetkik ve rüyet ederler.

Muhakemeleri Temyiz Mahkemesine aidolan hâkim ve memurların muhakemeleri fiilin mahiyetine göre benzeri fiillerin Temyiz merci olan daireye ve bu dairelerden sâdır olacak kararların Temyiz yoluyla tetkiki, Ceza Umumi Heyetine aittir.

Şu kadar ki, asıl dâvayı görmüş olan Daire Heyeti, Umumi Heyette bulunamazlar.

Ceza Umumi Heyetinde içtima mısabının sağlanması kabil olmazsa Hukuk kısmından âza alınabilir. Bu suretle Temyiz tetkikatını yapan Umumi Heyet kararlarına karşı hüküm veren dairenin ısrar hakkı vardır. İsrar üzerine Umumi Heyetten ikinci defa aynı surette verilen kararlara uymak mecburidir.

Temyiz ceza daireleri arasında çıkan aidi-

yet ihtilâflarının Temyiz Birinci Başkanının başkanlığı altında Ceza daireleri başkanlarından teşekkül eden Kurul halleder. Verilen kararlar kesindir.

Oylarda müsavat halinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden iki ay sonra meriyete girer.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini iera-ya Adliye Vekili memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerindeki müzakere bitmiştir.

Son olarak söz isteyen var mı?

MAHMUT GÜÇBİLMEZ (Bolu) — Söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

MAHMUT GÜÇBİLMEZ (Bolu) — Muhterem arkadaşlarım; şimdi kabul buyurduğunuz bu kanunla Temyizin yükünü bir miktar daha hafifletmiş bulunuyorsunuz. Bu suretle vatandaşların Temyiz Mahkemesinde vâkı işlerinin gecikmesine mütedair işlerini bir miktar daha azaltmış bulunuyorsunuz. Böylece isabetli bir iş yapılmış bulunuyor. Zannediyorum ki, bundan sonraki, senelerde yine memlekette ekonomik, sosyal ve nüfus artımı gibi türlü sebeplerle Temyiz Mahkemesinin işleri elbette çoğalacaktır ve yine zannediyorum ki, bu istikamette Yüksek Meclise yeni lâyiha- lar getirmek zarureti hâsıl olacaktır. Ama bugün vaziyet son derece sıkıntılı idi. Bu itibarla vatandaşın işlerini kolaylaştırma bakımından çok isabetli bir iş yapılmış bulunmaktadır. Bundan dolayı alâkahılara teşekkür etmeyi bendeniz naçizane bir vazife addediyorum.

REİS — Başkaca söz talebeden var mı? Yok.. Kanunun heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

4. — *Bursa Mebusu. Mazlum Kayalar ve 32 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/172) (1)*

REİS — Bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Riyasete

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin, Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin ruznamedeki diğer maddelere takdimen ve müstacelen görüşülmesi hususu mazbatasında arz edilmiş olduğundan keyfiyetin Umumi Heyetin tasviplerine iktiranı zımında reye vaz'ını istirham eylerim.

Adliye Encümeni M. M.
Balıkesir
Vaeid Asena

REİS — Takdimen müzakeresi hususunu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Takdimen müzakeresi kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı? Yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı zamanda takrirden müstaceliyet teklifi vardır. Müstaceliyeti reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmına, ilişik cetvel-lerde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 252 S. sayılı matbuua zaptın sonundadır.

MADDE 2. — Bu kanunun merkez kadroları hakkındaki hükümleri 1 Eylül 1959, vilâyetler kadroları hakkındaki hükümleri 1 Mart 1960 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesinin müzakeresi bitmiştir. Son olarak söz isteyen var mı? Yok. Kanunun heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

REİS — Açık oya arz olunan lâyiha hakkında reylerini kullanmayan varsa lütfen kullansın.

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

5. — *Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâyihası ile Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu ve iki arkadaşının kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/219, 2/139) (1)*

REİS — Takrir var, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Gündemin 33 ncü maddesinde bulunan kanun teklifinin, diğer bütün işlere tercihan ve müstaceliyetle müzakeresini arz ve teklif ederim.

Maliye Encümeni Reisi

Bursa

K. Yılmaz

REİS — Takdimen müzakeresini reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı?

Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Takrirde müstaceliyet teklif edilmektedir. Müstaceliyeti reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeleri okuyoruz :

(1) 253 S. sayılı matbuua zaptın sonundadır.

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair Kanun

MADDE 1. — İstiklâl Harbinde büyük yararlık gösteren, Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden hayatta bulunduğu müddetçe (500) lira maaş bağlanmıştır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Maliye Encümeninin 2 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Son olarak kanunun heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı?

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Çok muhterem arkadaşlar, İstiklâl Harbinde büyük yararlıklar gösteren naçiz arkadaşınızın hakiki hemşehrisi olan feragat ve fedakârlıkla çalışan bu vatanperver hemşehrimize gösterdiğiniz yakın alâkadan dolayı çok teşekkür eder, hepimize gösterdiğiniz yakın alâkadan dolayı çok teşekkür eder, hepimize Yozgad mebusları adına minnet ve şükranlarımızı arz ederim.

REİS — Teklifin heyeti umumiyesi üzerinde müzakere bitmiştir. Reye arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6. — *İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası (1/299) (1)*

REİS — Bir takrir daha var, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Birinci müzakeresi yapılacak maddelerin 12 ncü sırasında bulunan İl idaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının, âcilen hazırlanması icabeden haritalar ve mahallin yapılmış olduğu devamlı müracaatlar dolayısıyla, bir an evvel kanuniyet kesbetmesi için diğer bütün

(1) 77 sayılı matbuua zaptın sonundadır.

işlere takdimen ve müstaceliyetle müzakeresini arz ve teklif ederim.

Dahiliye Encümeni Reisvekili
Yozgad Mebusu
Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu

REİS — Takdimen müzakeresi talebini reyinize arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı?... Yoktur. Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Aynı zamanda müstaceliyet teklifi de vardır. Reyinize arz ediyorum: Müstacelen müzakeresini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi okutuyorum.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«D) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilâyete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilâyetler idare heyetleriyle umumi meclislerinin mütalâaları alınır.

Ancak, köy adlarının değiştirilmesi halinde alâkadar vilâyet daimî encümeninin mütalâası alındıktan sonra Dahiliye Vekâletince tesbit olunur.»

REİS — Madde hakkında encümen.

DAHİLİYE EN. REİSVEKİLİ ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Çok muhterem arkadaşlar, encümenimizin hazırladığı metin, matbaada zühul eseri yanlış tabedilmiştir. Maddemizin ikinci fıkrasının şimdi okuyacağım şekilde değiştirilmesi hususunda reyimize müracaat edeceğiz, kabul buyurmanızı rica ederim.

«Ancak, türkçe olmıyan ve iltibasa meydan veren köy adları alâkadar vilâyet daimî encümeninin mütalâası alındıktan sonra en kısa zamanda Dahiliye Vekâletince değiştirilir.» Bu suretle kabulünü arz ve teklif ederim.

REİS — Vâkı tadil teklifi üzerinde söz talebeden var mı? Yok. Maddeyi encümenin yaptığı son tadil şeklinde okuyarak reyinize arz edeceğim.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

D) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilâyete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilâyetler idare heyetleriyle umumi meclislerinin mütalâaları alınır.

Ancak; Türkçe olmıyan ve iltibasa meydan veren köy adları, alâkadar vilâyet daimî encümeninin mütalâası alındıktan sonra, en kısa zamanda Dahiliye Vekâletince değiştirilir.

REİS — Maddeyi bu şekli ile reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinde meclise girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde müzakere bitmiştir. Son olarak söz istiyen var mı?..

Kanunun heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7. — 1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bazı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve 2 muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası ve Dahiliye, Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1186) (1)

(1) 34 S. sayılı matbuua zaptın sonundadır.

REİS — Bu kanun lâyihası hakkında bir takrir var, okuyacağız.

Yüksek Reislîğe

Ruznamenin birinci müzakeresi yapılacak maddeleri arasında 4 ncü sırada bulunan 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununun bazı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihasının takdimen ve müstaceliyetle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Dahiliye Encümeni
Reisvekili
Yozgad

Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu

REİS — Takdimen müzakeresi hususunu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen arkadaş var mı?... Yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı zamanda müstaceliyetle görüşülmesi teklif edilmektedir.

Müstaceliyeti reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinri maddeyi okuyoruz.

1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bazı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair Kanun

MADDE 1. — 1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun 2 ncü maddesiyle 6348 sayılı Kanunla değiştirilen 7 ncü ve 6146 sayılı Kanunla değiştirilen 19 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 2. — Cumhuriyet jandarması erat membaları şunlardır :

a) Askerlik Kanunu mucibince 18 yaşını bitirmiş gönüllüler,

b) Askerlik Kanunu mucibince Millî Müdafaa Vekâletince Jandarmaya verilecek mükellefler.

c) Ordu ve Jandarmadan ayrıldıkları müddet iki seneyi ve yaşları 26 yı geçmeyen er, onbaşı ve kıta çavuşları.

REİS — Efendim, birinci madde ile tadili

teklif edilen kinci madde hakkında söz talebeden arkadaşımız var mı? Yok.

İkinci maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7. — Muvazzaflık hizmetini Ordu veya Jandarmada bitirmiş olan er, onbaşı ve kıta çavuşları, Talimatnamesine göre gerekli şartları haiz oldukları takdirde (6) yıl mecburi uzatmalı hizmetli olarak Jandarmaya kabul edilebilirler. Bunlar, bu müddetin hitamında ayrılmak istemedikleri ve istihdamlarına mâni halleri de görülmediği takdirde yaş haddine kadar istihdam olunabilirler. Uzatmalı er ve onbaşılardan tesbit edilecek şartları haiz olanlar onbaşı ve çavuşluğa yükseltilir, hizmet müddetlerinin karşılığı olan aylığı alırlar.

REİS — Madde hakkında söz talep eden arkadaşımız var mı efendim? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 19. — Jandarma uzatmalı erlerin yaş hadleri, 50, uzatmalı onbaşı ve çavuşların 52 dir.

REİS — Bu madde hakkında encümen yeni bir metin hazırlamıştır, okuyacağız :

Madde 19. — Jandarma uzatmalı erlerin yaş hadleri 55, uzatmalı onbaşı ve çavuşların 57 dir.

Ek madde — Kıta çavuşlarından mecburi uzatmalı hizmetli olarak alınacaklarla, uzatmalı hizmetli onbaşılardan çavuşluğa yükseltilenler uzatmalı çavuş adıyla anılır. 1861 sayılı Kanunun 4370 sayılı Kanunla değiştirilen 14 ncü maddesiyle, 6706 ve 7238 sayılı kanunlar gereğince verilmekte olan iaa ve tayın bedellerinden ve diğer kanunlarla uzatmalı er ve onbaşılara tanınan haklardan istifade ederler.

Bunlara aşağıdaki aylıklar verilir :

Hizmet							18 den
müddeti	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	yukarı

Aylıklar	180	210	240	270	300	330	360

İZZET AKÇAL (Rize) — Komisyon raporu ile şimdiki tadil arasında bir fark var mı? Öğrenmek istiyorum.

REİS — Encümen.

DAHİLİYE ENCÜMENİ REISVEKİLİ
ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad)

Fiilî müddet senesi evvelce 25 seneydi şimdi

30 seneye çıkarılmaktadır. Takrirden maksat budur.

İZZET AKÇAL (Rize) — Komisyonunda kabul edilen raporla şimdiki tadil arasında ne fark vardır? Bir.

İkincisi; bu tadil komisyonunda tezekkür edilmek mi kaleme alınmıştır ve bu öyle mi teklif edilmiştir?

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Devamla) — Tadili komisyon olarak biz yapmadık. Evvelâ takriri bir arkadaşımız verdi, doğru olması bakımından biz de mutabakata vardık.

İkincisi, mesele konuşulurken maaş bakımından bir fark olduğunu gördük. Maaş 300 liradan yukarı çıkmamıştı. Şimdi jandarma eratına ait 1706 sayılı tatbikatı ile alâkalı maaşlar, Hükümet olarak encümenine geldi...

REİS — Bu bahsettiğiniz 19 ncu madde ile alâkalıdır, burada mevzuubahis husus yaşı meselesidir, hizmet müddeti meselesidir.

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Devamla) — Evvelce 48 yaşını dolduranlar tekaüt ediliyordu. Müstaceliyetle müzakereyi istememizin sebebi Temmuz yaklaşmaktadır, 48 yaşını dolduranlar Temmuz ayında tekaüde sevkedileceklerdir. Henüz çalışabilecek durumda olanların tekaüde sevkedilmemesi için bu kaydı getirmiş bulunuyoruz. Emniyet teşkilâtına mensup olanlar da vardır. Sıhhi bakımdan hizmetinin devamında mahzuru olmayan yani 48 yaşından sonra da bu vatana hizmet görebilecek durumda olanların hizmet müddetlerinin cetvelde gösterildiği şekilde muayyen 55 yaş haddine kadar, astsubaylarda 57 ye kadar çıkarılmasında bir mahzur görmedik. Bu bir.

İkincisi; fiilî hizmeti 30 sene olarak kabul ettiğimizden, arkadaşımızın teklifini de encümen olarak kabul etmiş oluyoruz.

REİS — İzzet Akçal.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşlarım; af buyurun, ben birkaç defadır, tüzüğe riayet edilmesi hususunda, raporu müdafaa eden encümenin nazarı dikkatini celbettim, yine bu konu üzerinde duracağım.

Encümenlerce teklif ve lâyiha üzerinde esaslı olarak tetkikat yapıldıktan sonra bir rapor kaleme alınmaktadır. Fikirler çarpışıyor, hakikat meydana çıkıyor, rapor bu hakikatı tesbit ediyor.

Ondan sonra bu hususta bir arkadaş tarafından bir teklif yapılırsa o teklifi encümen sözcüsü ve reisi tekabül edemez. Heyeti Umumiye bu hususta kabulüne karar verse dahi, encümen reisi encümeninde çalışan arkadaşlarını davet ederek o teklif üzerinde konuşur ve neticeyi bu şekilde tesbit eder. Bunun herhangi bir surette tatbikatta önlenmesi mevzuubahis olamaz. Bütçe ile alâkalıdır, tahsisatla alâkalıdır ve diğer kanunlarla, koyduğumuz kabul ettiğimiz hükümlerle alâkalıdır. Bunları inceleyen inceye tetkika encümen imkân bulmalıdır.

Ben Encümendeki arkadaşlardan rica ederim; teklifi alsınlar ve encümeninde konuştuğuktan sonra vardıkları neticeyi Heyeti Umumiyeye getirsinler ve biz de burada gönül huzuru ile rey vermek, konuşmak ve münakaşa etmek, karara varmak imkânına kavuşalım. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Encümen Reisi.

DAHİLİYE ENCÜMENİ REİSVEKİLİ ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Çok muhterem arkadaşlarım, evvelâ usul bakımından bir noktaya temas etmeden geçemiyecğim. Muhterem İzzet Bey arkadaşımız da çok iyi takdir buyururlar ki, burada Encümen, (Reisi, Reisvekili, Mazbata Muharriri olarak) toplantı halinde bulunmaktadır. Bundan evvelki birçok kanun lâyiha ve tekliflerinde olduğu gibi, encümen filhal iştirak etmeyeceği noktaları tetkik etmekte ve encümenin noktai nazarını bildirmektedir. Biz burada Reis, Reisvekili, Mazbata Muharriri olarak bulunuyoruz ve (Bu işe filhal iştirak ediyoruz) dediğimiz zaman encümen namına hareket ediyoruz demektir. Şayet muhterem Encümenin Riyaset Divanı bunda encümeninde birtakım tezekkür edilmesi lâzımgelen noktalar görmüş olsaydı, encümenine alırdı. İzzet Bey arkadaşımız bu yolda bir teklif yapmış olsalardı bunun üzerinde konuşulabilirdi.

İzzet Beyin, anlamadım, dediği noktaya geliyorum :

7242 sayılı Kanun çıkarıldı. Burada yaş haddi 25 seneden 30 seneye yükseltilmiştir. Tasarıda 25 senelik fiilî hizmet nazara alınarak yaş hadleri tesbit edilmiş olduğuna göre 7242 sayılı Kanuna nazaran tesbit edilmiş bulunan yaş hadleri de erlerde 50 ve, uzatmalı onbaşı ve çavuşlarda 52 yıla çıkarılmıştır. Bu tasarı encümenine

geldiği zaman henüz 7242 sayılı Kanun isdar olunmamıştı. O kanunun çıkarılmasından sonra bu değişikliklerle şu tasarımın huzuruza gelmesinin tabii olacağını arkadaşımız da kabul eder. Bu bakımdan arkadaşımızın bu teklifini, encümen olarak, 7242 sayılı Kanunun ruhuna, ifasına ve arkadaşımızın bu arzusunun uygun olarak, kabul etmiş buluyoruz.

REİS — Ömer Beyefendi, bu teklifte Ekrem Anıt Beyin imzası var. Encümen olarak mı veriyor efendim?

DAHİLİYE ENCÜMENİ M. M. EKREM ANIT (Samsun) — Efendim, teklifi encümen adına veriyoruz.

REİS — Encümen adına ise mesele yok.

Buyurunuz Rükneddin Bey.

DAHİLİYE ENCÜMENİ REİSİ RÜKNEDDİN NASUHIOĞLU (Edirne) — Muhterem arkadaşlar; Dahiliye Encümeni, Nizamnamenin şartlarına tamamen riayetkâr bir encümeninizdir. Bu itibarla sümmettedarik bir teklif getirilmiş değildir. Bu kanunun müstaceliyetle ele alınmasının sebebi 1 Temmuzda müddeti bitenleri göz önüne almamızdır. Ve encümen divanı müstaceliyet kararında müşterek hareket etmektedir.

REİS — İzzet Akçal.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşlarım, ben usulden bahsettim, kanundan bahsettim, riayet edilmesi lâzımgelen hükümlerden bahsettim. Şimdi sözcü arkadaşımız demektedir ki, «Arkadaşın teklifini...» Hangi arkadaşın teklifi? Teklifi yapan arkadaş Dahiliye Encümeninde çalışan arkadaşdır; onun teklifini tetkik ediyoruz.

DAHİLİYE ENCÜMENİ M. M. EKREM ANIT (Samsun) — Teklifi yapan Dahiliye Encümeni Mazbata Muharriridir, bendenizim.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Mazbata Muharriri imiş. Daha âlâ.

EKREM ANIT (Samsun) — Teklifi encümen adına veriyorum.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Öyle. Evet, bunu kabul ediyorum. Böyle diyor, fakat böyle bir salâhiyeti yoktur. «Komisyonda reis aynı fikirde, aynı mütalâada, mazbata muharriri aynı fikirde, aynı mütalâada, reisvekili aynı mütalâada; biz komisyon namına hareket ediyoruz, komisyonun fikri budur; bunu bildiği-

miz için böyle hareket ediyoruz.» demek salâhiyetini haiz değillerdir.

Niçin değillerdir? Evvelâ usulün sarîh hükümleri bakımından değillerdir.

Sonra diğer arkadaşlar bizzat deseler ki, reyimiz sizdedir, kafalarını, bilgilerini bu arkadaşlara vermemiş oldukları için bunu münakaşa etmek imkânı yoktur, en tabii vaziyet budur. Yapılacak iş komisyona bu teklifi getirmektir.

Kanunun bir maddesinde bir «ve» kelimesinin «veya» diye atîf mânasına gelebilecek şekilde kullanılması bile çoğu zaman bu maddenin prensip hükmünü aşmaktadır. Nitekim vâkıalar bunu göstermektedir. Çok ehemmiyetli ana prensipleri, ana hükümleri ihtiva eden bir kanunun, Ceza Kanununun 105 nci maddesine bir «ve», «veya» kelimelerinin yerinde kullanılmaması yüzünden senelerce bu kanun hükmü temyiz içtihatlarına aykırı bir yönde ilerlemiştir. Kanunun tadili seneler sonra gelmiş ve bu terslik ortadan kalkmıştır.

Ben komisyondan rica edeceğim, ısrar etmesinler. Reis, reisvekili, mazbata muharriri komisyon demek değildir. Bu sebeple komisyon ekseriyeti, birlikte düşünüp bunu getirmelidir. 1 Temmuzda meriyete girmesi lâzımmış. Daha ne kadar zaman var? Şimdi Maystayız, Haziran var. Yani Temmuzda kadar bir hayli zaman var. Ben demiyorum ki, uzun zaman geriye bırakalım. Arkadaşlarım her gün toplanmaktadır. Dahiliye Komisyonu iyi çalışan, her gün toplanan bir komisyondur, devamlı olarak çalışmaktadır. Yarın konuşur, öbürgün gelir yine müstaceliyetle çıkarır. Bir prensip var, değişiklik var : Müddeti 25 yıldan 30 yıla, yaş haddini de 48 den 55 veya 57 yıla çıkarıyor. Başka kanunda bu hükümler kabul edilmiş, onun için çıkarıyorlar.

Encümen divanı olarak ücretleri başka müesseseler yükseltmiştir, biz de yükseltiyoruz demek salâhiyetini haiz değillerdir. Kaldı ki Divanın bir âzası noksandır. Rica ederim, usulü bir defa yıkmaya başladık mı sonu nereye gider? Mütemadiyen usulü yıkmak suretiyle kanunlar buradan geçer gider, aksaklıkları düzeltmek için pek fazla zahmet çekeriz.

REİS — Encümen, buyurun.

DAHİLİYE ENCÜMENİ REİSVEKİLİ ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Çok muhterem arkadaşlarım, bilhassa İzzet

Bey gibi usule vâkıf bir arkadaşımın böyle şeyler çıktığından dolayı biraz huzurunuzu işgal edeceğim.

Sene 1955, bütçe müzakeresi yapılırken İzzet Beyin burada Bütçe Komisyonu toplanmadan, (Bütçe Komisyonu filhal iştirak ediyor) dediği hususlar çok olmuştur.

İZZET AKÇAL (Rize) — Asla, asla böyle bir şey vârit değildir.

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Devamla) — Şimdi zabıtları getiriyorum.

Muhterem arkadaşlar, biz Dâhiliye Komisyonu Reis, Reisvekili, Mazbata Muharriri ve Kâ-tibi, mesele burada konuşulurken, Dahiliye Encümeninin noktai nazarını bildiğimizden ve 7242 sayılı Kanunun ruhuna uygun olduğundan dolayı, «filhal iştirak ediyoruz» dedik. Yoksa İzzet Beyin söylediği usulsüzlük burada vârit değildir. Kendileri, belki komisyonda bunun hilâfı münakaşa edilebilir noktai nazarını ileri sürdükleri için, biz bunu komisyona alıyoruz. Ama, hakikaten bu kanun encümünde bir buçuk senedir beklemektedir. Bu yüzden de 900 küsur vatandaş mutazarrır olmuştur. Encümene iadesini istemesi dolayısıyla vukubulacak gecikmeden doğacak vebal de İzzet Beye aidolacaktır.

REİS — Encümenin talebi veçhile Dahilî Nizamnamenin 118 nei maddesine göre madde ve tadilname encümene verilmiştir.

MUSTAFA ZEREN (Erzurum) — Encümen Reisi söz istedi, Beyefendi.

REİS — Encümen geri istediğine göre talep veçhile Dahilî Nizamnamenin 118 nei maddesine göre öre havale mecburidir.

DAHİLİYE ENCÜMENİ REİSİ RÜKNEDDİN NASUHİOĞLU (Edirne) — Tavzih edeceğim Beyefendi, söz istiyorum.

REİS — Mümkün değil Beyefendi, encümene verilmiştir. Başkaca muamele yapılamaz.

RÜKNEDDİN NASUHİOĞLU (Devamla) — Yanlış verdiniz, daha evvel söz istedim, vermediniz.

REİS — Müzakereyi takibettiniz, ben Encümen Reisi ile Mazbata Muharririnin ihtilâf halinde olduğunu nereden bilirim? Yüksek Heyetiniz hatipleri dinlemiş bulunuyor. Encümen geriverilmesini talebetti, ben de verdim. Nizamname sarihdir, havale mecburidir.

DAHİLİYE ENCÜMENİ REİSİ RÜKNEDDİN NASUHİOĞLU (Edirne) — Reis Bey, daha evvel söz istemiştiniz, sizden. Şimdi de söz istiyorum.

REİS — Ek maddede de aynı şey vardır, söz alacaksınız.

MADDE 2. — 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir :

Ek madde — Kıta çavuşlarından mecburi uzatmalı hizmetli olarak alınacaklarla, uzatmalı hizmetli onbaşılardan çavuşluğa yükseltilemler (Uzatmalı Çavuş) adı ile anılır ve 1861 sayılı Kanunun 4370 sayılı Kanunla değiştirilen 14 neü maddesiyle 6706 sayılı Kanunun 2 nei maddesinin (A) bendi gereğince verilmekte olan iâşe ve er tayın bedellerinden ve diğer kanunlarda uzatmalı er ve onbaşılara tanınan haklardan istifade ederler. Bunlara aşağıdaki aylıklar verilir :

Hizmet							18 den
müddeti	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	yukarı

Aylıklar	90	105	120	135	150	165	180

MADDE 3. — 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununa aşağıdaki iki muvakkat madde eklenmiştir.

REİS — Buyurun.

DAHİLİYE ENCÜMENİ REİSİ RÜKNEDDİN NASUHİOĞLU (Edirne) — Bendeniz, bu kanunun encümene iadesini rica edeceğim. Çok rica ederim. Makamı Riyaset işi aceleye getirdi ve sert hareket etti. Bu hareektini protesto ederim.

Aramızda bir anlaşamamazlık vâkı oldu. İzzet Akçal diyor ki, «Encümen divanı kendi kendine hareket edemez.» Biz burada mevcut arkadaşlarla temas ettik ve mutabık kaldık. Ama behemahal yazılı bir mazbata istiyorsanız encümene verirsiniz, orada tanzim edilir. Bendenizin mâruzatım bu şüpheyi izale içindi. Buradaki arkadaşlarla olan mutabakatımızı Mazbata Muharriri arkadaşımız ifade etti. Mademki, şüpheli bir vaziyet hâsıl oldu. Bize verin ve biz 15 imzalı bir mazbata olarak getiririz. Çok rica ederim, Riyaset Makamı isticâl etmesin.

REİS — Efendim müsaade buyurunuz, Dahiliye Encümeni Reisi arkadaşımızı dinlemiş bulunuyoruz. Riyaset makamına târizde bulu-

nuyorlar. Haklı veya haksız olduklarına zabıtlar şahittir.

Nizamname sarihtir. Beyefendi burada; Reis Vekili orada, evvelden bu hususta anlaşmış olmaları esastır. Reis Vekili çıkıyor, ve mazbata muharriri ile beraber tadilnameyi encümene istiyorlar. Dahili Nizamnamenin 118 nci maddesi sarihtir, «İsterlerse bu havale mecburidir.»

Riyaset de bunu yaptı. Konuşmak istiyorlar, fakat encüme verilmiş bir madde üzerinde halen konuşulamaz.

Riyasetçe yapılacak bir muamele olmadığına göre ne isticial ve ne de haksız bir muamele asla mevzu bahis değildir.

Efendim, kanunun diğer ve muvakkat maddelerinin müzakeresini encümeden gelecek maddeye bırakıyoruz.

8. — *Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/86) (1)*

REİS — Bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Ruznamenin birinci müzakeresi yapılacak maddeleri arasında 3 ncu sırada bulunan Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair olan kanun lâyihasının, vazife esnasında fevkalâde yararlık gösteren ve emniyet ve asayiş hizmetinin aksamaması için jandarma mensubininin haklarının zayi olmaması dolayısıyla takdimen ve müstaceliyetle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Dahiliye Encümeni Reis Vekili

Yozgad Mebusu

Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu

REİS — Takdimen müzakeresini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Aynı zamanda müstaceliyet teklifi vardır. Müstaceliyeti reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

(1) 33 S. sayılı matbuva zaptın sonundadır.

1706 sayılı Jandarma Kanununa üç madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 1706 sayılı Jandarma Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

Ek madde 1. — Jandarma mensubinine 1475 sayılı Nakdi tazminat Kanununun hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde dahî;

a) Memleketin emniyet ve asayişini ve Devletin menfaatlerini ve fertlerin mal, can ve ırzını koruyucu yüksek hizmetleri görülen jandarma teşkilâtındaki subay, askerî memur, astsubay ve memurlar ile mecburi uzatmalı hizmetli erata bir maaş tutarında, mülkellef erata 1 nci mecburi uzatmalı hizmetli erata verilen miktar kadar,

b) Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlık gösteren (a) fıkrasında tadadolunan jandarma mensubinine yukarıdaki esaslar dâhilinde iki maaştan bir senelik maaş tutarına kadar, para ikramiyesi verilir.

REİS — Birinci ek madde üzerinde söz isteyen var mı? Birinci ek maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Ek madde 2. — Birinci ek madde ile verilecek bu para ikramiyesinin tahakkuk şart ve sureti tevzii bir talimatname ile tesbit olunur.

REİS — İkinci ek madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Ek madde 3. — 1493 sayılı Ordu ikramiyesi Kanununun 4511 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin (A) bendinin 3 numaralı fıkrası jandarma mensubini hakkında tatbik edilmez.

REİS — Üçüncü ek madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okuduğumuz şekilde reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde müzakere bitmiştir. Son olarak söz istiyen arkadaşımız var mı? Kanunun heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair

Kanun oylamasına (216) arkadaş iştirak etmiştir. Ret ve çekimser yoktur. Ancak nısap hâsıl olmadığından muamele ikmal edilememiştir. Gelecek İnikatta tekrar reyinize arz edilecektir. Çarşamba günü saat 15 'te toplanılmak üzere İnikadı kapıyorum.

Kapanma saati : 16,40

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — Adana Mebusu Hamza Eroğlu'nun, 1955 - 1957 yıllarında ne kadar yedek parça, yardımcı madde, işletme malzemesi ve hammadde ithal edildiğine dair sualine Ticaret Vekili Hayrettin Erkmen'i'n tahrirî cevabı (7/171)

21 . V . 1958

Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine Aşağıdaki sorunun Sayın Ticaret Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına de-lâletini saygı ile rica ederim.

Adana
Hamza Eroğlu

Hususi ve resmî sektörün yedek parça, yardımcı madde, işletme malzemesi ve hammadde olarak 1955 - 1956 - 1957 seneleri sanayi ihtiyaçlarını karşılamak üzere Türk lirası veya dolâr olarak ne miktar dış memleketlerden fiilen ithal yapılmıştır.

Mevcut ithalât tutarının ne kadarı İCA yardımından, ne kadarı deblokaj ve takas yollarıyla temin edilmiştir. Ne kadarı EPU içinden ve ne kadarı EPU dışından temin edilmiştir?

T. C.

Ticaret Vekâleti
Hususi Kalem Müdürlüğü
Özel : 1/178

5 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
30 . I . 1959 tarih ve 1335 - 5021 sayılı yazı-ya C. :

1955 - 1957 yıllarında ne kadar yedek parça, yardımcı madde, işletme malzemesi ve hammadde ithal edildiği hakkında Adana Mebusu Hamza Eroğlu tarafından verilen tahrirî sual tahriri üzerine Türkiye Odalar Birliğince verilen malûmat tatmin edici görülmediğinden, Maliye ve Sanayi Vekâletlerinden tamamlayıcı bilgi istenilmiştir.

Adı geçen Vekâletlerden cevap alındığında durum arz edilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Ticaret Vekili
Hayrettin Erkmen

T. C.

Ticaret Vekâleti
Hususi Kalem Müdürlüğü
Özel : 1/523

7 . V . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
5 . II . 1959 tarih ve 1/178 - 1/179 sayılı yazılarımıza ektir :

Yedek parça, yardımcı madde, işletme malzemesi ve hammadde hakkında Adana Mebusu Hamza Eroğlu tarafından verilen tahrirî sual tahririne ait cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygı ile arz ederim.

Ticaret Vekili
Hayrettin Erkmen

Resmî sektör sanayii

Yedek parça :

T e m i n e d i l e n l e r

Yıllar	İhtiyaç miktarı \$	I. C. A. \$	Deblokaj \$	Takas \$	E.P.U. içi \$	E.P.U. dışı \$	Toplam \$
1955	25 470 957	4 545 985	—	41 233	3 504 840	58 824	8 150 882
1956	21 405 273	5 342 469	5 357	37 396	5 137 273	37 942	10 560 436
1957	28 033 465	3 467 284	549 629	298 274	3 998 452	152 932	8 466 571

Yardımcı madde ve işletme malzemesi :

1955	76 995 988	9 318 848	713	1 669 030	12 602 520	1 735 126	25 326 238
1956	72 097 203	16 495 270	50 106	312 819	6 552 141	8 545 374	31 955 709
1957	84 451 004	5 394 803	196 526	1 226 135	3 223 085	18 460 322	28 500 871

Hammadde :

1955	48 016 973	3 409 843	—	—	2 258 178	3 175 533	8 843 556
1956	55 471 353	8 149 191	1 726	—	2 940 411	783 572	11 874 900
1957	57 601 503	1 246 473	—	4 813 845	2 850 485	638 092	9 548 895

Hususi Sektör Sanayii

Hususi sektörün ihtiyaçları muhtelif yollardan temin edildiği cihetle bunların ne nispetler dâhilinde karşılandığının tesbiti mümkün değildir.

Bununla beraber İstatistik Umum Müdürlüğünün rakamlarına göre ham madde ithalâtı :

1955 yılında	\$ 153 487 000
1956 »	\$ 124 162 000
1957 »	\$ 174 266 000 dir.

Maliye Vekâletinin verdiği malûmata göre aynı senelerde resmî sektör ihtiyacını sırası ile \$ 8 844 000, \$ 11 875 000 ve \$ 9 549 000lık kısımlarının karşılandığı göz önünde tutulduğu takdirde hususi sektöre ait ham madde ithalâtının :

1955 yılında	\$ 144 643 000
1956 »	\$ 112 287 000
1957 »	\$ 164 717 000'a balığ olduğu neticesine varılır.

İstatistik Umum Müdürlüğü yedek parça, yardımcı madde ve işletme malzemesini ayrı tasnife tabi tutmamıştır. Bu itibarla bunların bir kısmı ham maddeler, bir kısmı ise, «Makina ve teçhizat» grubunda bulunmaktadır. Bu gruptan yapılan ithalât ise :

1955 yılında	\$ 178 884 000
1956 »	\$ 180 203 000
1957 »	\$ 124 275 000'a balığ olmuştur.

Oldukça büyük bir yekûn teşkil eden bu ithalâtın, ihtiyacın büyük bir kısmını karşılayacak yedek parçaya tekabül ettiğini kabul etmek mümkündür.

Hususi sektör sanayiinin ham madde ve yedek parça ihtiyacı 195 milyon \$ civarındadır.

2. — Niğde Mebusu Vedat Mengi'nin, 1950 - 1958 yıllarında Devlet tarafından yapılan bütün inşaata ne kadar demir ve çimento tahsis edilerek sarf edildiğine dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/467)

13 . I . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygı ile arz ederim.

Niğde
Vedat Mengi

Soru :

1950 yılından 1958 yılı sonuna kadar Devlet tarafından yapılan (Askerî tesisler dâhil) bütün inşaatlara ne miktar demir ve çimento tahsis edilerek sarf edildiğinin, senelere göre miktarı nedir?

T. C.

Nafia Vekâleti
Hususi Kalem
Sayı : 382

9 . V . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
Ankara

20 . IV . 1959 tarih ve Kanunlar Müdürlüğü 7 - 467/2469 - 10106 sayılı yazıları karşılığıdır.

Niğde Mebusu Vedat Mengi tarafından verilen tahriri sual takriri aşağıda cevaplandırılmıştır.

1. Nafia Vekâleti 1 . X - 1952 tarih ve 867 sayılı Koordinasyon kararı ile resmî inşaatlara çimento tahsisi ile vezifelendirilmiş ve 10.X.1958 tarih ve 1180 sayılı Koordinasyon kararıyla çimento satışı serbest bırakılmıştır. Bu yıllar zarfında çimento ihtiyaç taleplerinden ancak aşağıda gösterilen miktarlarda resmî sektöre tahsis karşılığı teslimat yapılabilmektedir.

Senesi	Miktarı		Yekûn Ton
	Yerli malı Ton	İthal malı Ton	
1953	207 034		207 034
1954	285 388		285 388
1955	323 492	327 583	651 075
1956	389 569	201 307	590 876
1957	714 564	281 250	995 814
1958 yılı 9 aylık	624 880	4 350	629 230

2. Demir tevzi ve tahsis işleri ile Nafia Vekâleti vazifelendirilmiş değildir.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

3. — Maraş Mebusu Hilmi Soydan'ın Maraş'ın Göksun kazası ormanlarından 1957 senesinden beri kaç metre mikâbî ağaç kesmek için emir verildiğine dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahriri cevabı (7/469)

28 . I . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Tarım Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Maraş
Hilmi Soydan

a) Maraş'ın Göksun kazası ormanlarına Tarım Bakanlığınca 1957 senesinden itibaren bugüne kadar hangi bölgelerden ne kadar metremikabî ağaç kesimi emri verildiği ve kesim yapıldığı,

b) Ormanlardan kesilen bu miktarların ihaleten veya pazarlık suretiyle hangi mütaahhitlere verildiği,

c) Gaziantep ve Kilisli mütaahhitlere (a) bendinde zikri geçen seneler içinde metre mikab- olarak ne miktar ihale ve tahsis yapılmıştır?

T. C.

Ziraat Vekâleti
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 4122 - 3/2535

9 . V . 1959

Öz: Yazılı soru hakkında:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü ifadelisi 20 . IV . 1959 tarih ve 7 - 469/2576 - 10529 sayılı yazıya karşılıktır:

Maraş Millet Vekili Hilmi Soydan'ın yazılı sorusuna cevap:

1. Maraş'ın Göksun ormanlarından Ziraat Vekâletince 1957 tarihinden bugünkü tarihe kadar Amenajman plânları ve orman verimi dışında ağaç kesimi için hiçbir hususi emir verilmediği, bütün kesimlerin ormanların imarı hususunda tanzim edilen imar kesim raporlarına göre yapıldığı;

2. Bu raporlara müsteniden istihsal edilen emvalden; 1957 yılında 4 271.298 M³. tahsisan, 3 059.094 M³. kapalı zarf eksiltme usulü ile, 1958 yılında ise 8 064.282 M³. tahsisan, 3 187.433 M³. kapalı zarf eksiltme usulü ile satılmış olduğu.

Bu emvalin kimlere ne miktar satıldığına dair mufassal listenin ilişikte sunulduğu hususunu yüksek ittilalarına saygılarımla arz ederim.

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Göksun Orman Bölgesinden 1958 yılında tahsisan satışı yapılan çam tomruklarını gösterir listedir.

M ³	D ³	Aded	Ne için tahsis yapıldığı	Satış yazısı		Mal sahibi veya mütemedin adı :
				Tarihi	No:	
15 000		18	Maraş Vali Konağına	30/4/1958	2231	Mutemet Şoför Ahmet
80 000		108	Maraş düvenlik ihtiyacı	30/4/1958	2215	Ali Erşan
40 000		49	Maraş düvenlik ihtiyacı	9/5/1958	2428	Lûtfi Ataç
8 000		9	Gazianteb Erkek Sanat	8/5/1958	2398	Mutemet Sabri Doyurtaş.
25 000		34	Gazianteb düvenlik ihtiyacı	6/5/1958	2348	İbrahim Hertoglu.
25 000		32	Gazianteb düvenlik ihtiyacı	6/5/1958	2349	Kemal Dinç
10 000		14	Şahsi ev ihtiyacı	11/3/1958	1426	Elbistanlı Cemil Arıç.
50 000		68	Maraş düven imalâtı	3/4/1958	1851	Mehmet Kiraz.
3 000		5	Gazianteb Erkek Sanat Okulu	13/5/1958	2525	Mustafa Mehmet Çokgezer
50 000		65	Maraş düven imalâtı	5/6/1958	2370	Ali Rıza Baldutan.
15 000		24	Sandık imali için	23/5/1958	2668	Ali Kocabaş.
50 000		75	Sürgü yolu köprüsüne	14/5/1958	2556	Alâaddin Özsoy.
30 000		56	Maraş Erkek Sanat Okulu	24/5/1958	2666	Mutemet Remzi Mezdeği.
3 000		5	Şahsi ev ihtiyacı	25/5/1958	406/32	Mehmet Demir Afşin.
7 000		11	Şahsi ev ihtiyacı	25/5/1958	406/31	Mehmet Demir Afşin.
10 000		11	Urfa Erkek Sanat Enstitüsü	30/4/1958	2240	Mutemet Halit Hartevi.
125 000		202	Kilis Esnaflar Birliği	17/5/1958	2718	Muhmut Dülger.
5 000		9	Urfa Erkek Sanat Okulu	3/6/1958	2897	Halit Hartevioğlu.
5.883		6	Urfa Erkek Sanat Okulu	30/4/1958	2238	Halit Hartevioğlu.
30 000		46	Maraş düvenlik ihtiyacı	2/6/1958	3845	İbrahim Çalık.
20 000		29	Maraş düvenlik ihtiyacı	24/5/1958	2671	Ali Erşan.
50 000		80	Besni kaza ihtiyacı	4/6/1958	2889	Mutemet Ali Mutlu.
30 000		51	Ambalâjlık Maraş ihtiyacı	3/6/1958	2891	Mehmet Aygördü.
50 000		74	Kayseri Şehir Stadyomu	21/5/1958	2643	Mutemet Ali Sönmez.
30 000		53	Sandık imali için Maraş	3/6/1958	2890	Mehmet Baldutan.
50 000		83	Kilis Külekçiler Esnaf.	11/6/1958	3085	Ragıp Tabakeç.
50 000		89	Garanti Şirketine	16/5/1958	2594	Mühendis Cihat Cemiloğ.
25 773		40	Elbistan kaza ihtiyacı	21/6/1958	3232	Mutemet Ömer Kırak.
750 000		1204	Anteb Öğretmenler Ya.	5/6/1958	2827	Mutemet Mehmet Cacıoğlu
25 000		34	Göksun Sağlık Merkezi	3/6/1958	2865	Nafi Kocabaş.
5 000		10	Urfa Erkek Sanat Okulu	3/6/1958	2886	Mutemet Ahmet Sürü.
35 000		52	Elbistan Esnaflar Birliğine	19/6/1958	3196	Mutemet Bahri Kara.
25 000		38	Maraş sandık imali	22/5/1958	2651	Mahmut Tüzün.
13 659		22	Maraş düvenlik ihtiyacı	3/6/1958	2883	Ali Kısakürek.
50 000		77	Kayseri Şehir Stadyomu	4/7/1958	3444	Ali Sönmez.
75 000		144	Nizip Hükümet binasına	7/5/1958	2377	Halil Aksu.
10 000		27	Afşin Sinekli köprüsü	4/7/1958	3446	Mutemet Yaşar Demirel.

M ³	D ³	Aded	Ne için tahsis yapıldığı	Satış yazısı Tarihi	No:	Mal sahibi veya mütemedin adı :
2 000		2	Maraş arıcılık imalâtı	22/5/1958	2653	Mehmet Dağılkan.
500 000		851	Anteb Öğretmenler Ko.	7/5/1958	2380	Mehmet Camcıoğlu.
20 000		35	Maraş sandık imali	7/5/1958	2992	Avni Arıkan.
50 000		81	Kilis Külekçiler Esnaf.	13/5/1958	3124	Ragıp Tabak.
27 596		50	Pınarbaşı Öğ. Derneğine	9/6/1958	2847	Mutemet Mehmet Öner.
28 994		56	Anteb sandık imali için	3/6/1958	2847	Mahmut Tüzün.
17 000		23	Elbistan Çarşbaşı camii	8/7/1958	3527	Mutemet Alâaddin Özsoy.
20 000		34	Maraş sandık imali	7/6/1958	2993	Nuri Arıkan.
30 000		41	Maraş düvenlik ihtiyacı	3/6/1958	2882	Ali Kısakürek.
20 000		37	Maraş sandık imali	7/6/1958	2991	Mustafa Arıkan.
69 000		132	Z. V. emri Nizip O. O.	8/7/1958	3528	Mutemet Muhittin Canbo.
200 000		364	Kayseri Maarif Md.	16/7/1958	3760	Mutemet Ahmet Mavuş.
10 000		14	Şahsi ev ihtiyacı	27/5/1958	2716	Hayrullah Soysal.
5 000		8	Urfa Sanat Okulu	27/5/1958	2716	İbrahim Hartevioğlu.
5 883		8	Urfa Sanat Okulu	30/4/1958	2239	İbrahim Hartevioğlu.
60 000		103	Urfa V. köy okulu	23/7/1958	3878	Mutemet Mehmet Aksoy.
100 000		234	Kayseri Erkek Sanat Okulu	16/7/1958	3761	Mutemet Ali Arıkan.
8 000		13	Maraş Kız Öğretmen Okulu	17/7/1958	3779	Mutemet Remzi Mezdeği.
3 000		5	Afşin Kiriz köprü.	17/7/1958	3796	Mutemet Osman Güner.
8 000		14	Şahsi ev ihtiyacı	30/7/1958	402/31	Mehmet Demir Afşin.
60 000		103	Gaziantep Kızılay Şubesi	6/8/1958	4086	Mutemet Şahap Güneyli.
10 000		15	Elbistan Çarşbaşı C.	8/8/1958	4093	Mutemet Alâaddin Özsoy.
8 000		18	Şahsi ev ihtiyacı	12/8/1958	4127	Salman Kasar Kilis.
100 000		175	Adıyaman Köy Okulu	11/7/1958	3632	Mutemet Yusuf Gürsoy.
30 000		76	Kayseri Belediyesi	18/8/1958	4268	Mutemet İsmail Karaduman.
11 000		16	Kayseri Trafik Gara.	21/8/1958	4332	Mutemet Zülfikâr Doğan- oğlu.
50 000		94	Afşin Üretme Çiftliği	4/8/1958	5543	Mutemet Şeref İnan.
249 550		614	Maraş Maarif Müdürlüğüne	19/8/1958	4316	Mutemet Ali Gökdere.
50 000		108	Maraş Maarif Müdürlüğüne	19/8/1958	4315	Mutemet Ali Gökdere.
50 000		321	Cam Sanayii Maraş	23/8/1958	4368	Mehmet Baldutan.
20 000		30	Keresteci ihtiyacı	24/6/1958	402/29	Mehmet Türkmenoğlu.
43 714		82	Ceylânpınar D. Çiftliğine	28/9/1958	402/33	Mutemet Rüstem Ergener.
150 000		201	Urfa Maarif Müdürlüğüne	23/8/1958	4405	Mehmet Aksoy.
10 000		11	Şahsi ev ihtiyacı	10/7/1958	3600	Afşinli Ali Aksakal.
20 000		111	Sandık imali için	28/8/1958	4540	Arif Narin.
50 000		319	Hizarda kullanma Maraş	19/8/1958	4541	Hulûsi Çalık.
7 000		10	Gâvur gölü su iş.	29/8/1958	4569	Mutemet Alâaddin Şişman
8 608		20	Şahsi ev ihtiyacı	6/9/1958	402/37	Elbistanlı Osman Kırıl.
11 195		23	Kilis Esnaflar Birliğine	8/9/1958	402/38	Mehmet Yenere.
20 000		37	Maraş sandık imali	28/8/1958	4550	Mahmut Akyol.
50 000		362	Göksun kaza ihtiyacı	3/9/1958	4670	Ömer Kırıl Mutemet.
10 500		17	Arkunun sel felâketi	18/8/1958	4281	Zeynel Üstüner.
100 000		188	Kayseri Şehir Stadyomu	12/9/1958	4958	Ali Sönmez Mutemet.
25 000		73	Karayolları 8. Ş. Ş.	12/9/1958	4960	Mutemet Namık Üvetürk.

M ³	D ³	Aded	Ne için tahsis yapıldığı	Satış yazısı		Mal sahibi veya mütamedin adı :
				Tarihi	No:	
123 291	261		Urfa Maarif Müdürlüğüne	13/9/1958	5022	Mehmet Aksoy.
50 000	132		Ceylânpınar Üretme Çiftliğine	15/9/1958	5051	Mutemet Rüstem Ergener.
50 000	96		Kayseri Belediyesi	15/9/1958	5059	Mutemet Hüseyin Tazeci.
300 000	830		Adana Seyhan Ceyhan köp.	12/8/1958	4138	Mutemet Ertuğrul Barlas.
67 827	133		Adıyaman Nafia Müdürlüğüne	16/9/1958	5086	Mutemet Abuzer Ardeş.
263 078	477		Kayseri Maarif Müdürlüğüne	12/9/1958	4959	Mutemet Ahmet Mavuş.
75 000	141		Keyseri Belediyesi	20/9/1958	5206	Mutemet İsmail Karaduman.
50 000	127		Kayseri Belediyesi	19/9/1958	5176	Mutemet Hüseyin Tazeci.
11 000	28		Pazarıcı şahsi ev ihtiyacı	29/8/1958	4564	Pazarıcı Ali Özbek.
10 000	15		Şahsi ev ihtiyacı Elbistan	11/9/1958	4926	Hüseyin Acar.
19 604	39		Şahsi ev ihtiyacı Elbistan	23/9/1958	404/4	İhsan Özer.
90 000	193		Maraş İsa Doğanlı C.	18/9/1958	5136	Mutemet Mehmet Kabalcı.
50 000	94		Ceylânpınar'ı Devlet Çiftliği	23/9/1958	5261	Mutemet Rüstem Ergener.
50 000	348		Hizarda kullanmak üzere	18/9/1958	5157	Mehmet Bolhimmek Kayseri.
80 000	141		Kilis Kereste Esnafına	23/9/1958	5251	Mutemet Hasan Özdemir.
100 000	284		Ceylânpınar Devlet Çiftliği	29/9/1958	5427	Mutemet Rüstem Ergener.
250 000	384		Anteb Öğretmen Y. Ko.	7/5/1958	2374	Mutemet Mehmet Camcı.
50 000	62		Maraş sandık imali	22/7/1958	3841	Mehmet Baltutan.
40 000	87		Maraş Maralı Ca.	27/9/1958	4515	Mutemet M. Ali Bağrıaç.
250 000	556		Diyarbakır Muh. B.	29/9/1958	5433	Mutemet Osman Yolağan.
30 000	60		Hizarda kullanmak için	26/9/1958	5407	Mehmet Türkmenoğlu.
30 000	57		Besni Belediyesi	25/9/1958	5362	Mutemet Ali Mutlu.
17 000	24		Maraş Kayabaşı C.	29/9/1958	5434	Mutemet Alâaddin Şahap.
25 000	53		Maraş Tekke C.	30/9/1958	5478	Mutemet Mehmet Baltutan
36 000	52		Kilis Sümerbank	1/10/1958	5487	Mutemet Turan Önemli.
26 000	54		Maraş Seyitlibey C.	29/9/1958	5435	Mutemet Mehmet Kabalcı.
60 000	99		Kilis Keresteci. k	7/10/1958	5652	Mutemet Mehmet Yener.
26 000	51		Kilis Şih A. Cami	23/9/1958	5252	Mutemet Yusuf Kiremitçi.
100 000	192		Türkistan Göçmen.	19/9/1958	5178	Mutemet Bedri Yücel.
20 000	37		Şahsi ev ihtiyacı	17/7/1958	5110	Kilisli Salman Kasar.
25 000	50		Urfa Bahçelievler	13/10/1958	5810	Mutemet Osman Dağlar.
100 000	180		Ceylânpınarı Üretme Çiftliği	13/10/1958	5821	Mutemet Rüstem Ergener.
100 000	187		Kilis kaza ihtiyacı	18/9/1958	5158	Hacıbekir Canpolat.
30 000	65		Güney Ordu Bir.	13/9/1958	5030	Assubay Mustafa Gök.
15 000	30		Maraş Kafarlı C.	30/9/1958	5472	Mutemet Köy Muhtarı.
90 000	298		Kilis İlkokul Yap.	24/9/1958	5258	Mutemet Kemal Devrimci.
50 000	107		Maraş sandık imali	3/6/1958	2880	Ali Arıkan.
40 000	66		Maraş sandık imali	3/6/1958	2878	Nuri Arıkan.
10 000	17		Şahsi ev ih. pa.	2/6/1958	3854	Şalman Özdoğan.
10 000	14		Kilis şahsi ev ihtiyacı	24/10/1958	6100	Abidin Diyarbakırlı.
20 000	53		Sultansuyu Harası	31/10/1958	6192	Mutemet Fikri Korkut.
15 000	19		Elâzığ düvenlik ihtiyacı	30/9/1958	5474	Mehmet Baltutan.
71 000	126		Kayseri Et Balık Kurumu	6/11/1958	6376	Mutemet Mustafa Arpacı.
350 000			Malatya Özel İ. Md.	28/10/1958	6185	Mutemet Hüseyin Tezkin.

M ³	D ³	Aded	Ne için tahsis yapıldığı	Satış yazısı Tarihi	No:	Mal sahibi veya mütamedin adı :
60 000	111		Maraş Çarşibaşı Camii	3/11/1958	6282	Mutemet Mehmet Baltutan
8 000	20		Maraş Şekerli Camii	8/11/1958	6462	Mutemet Mehmet Baltutan
11 000	16		Kilis Maarif Kü.	10/11/1958	6493	Mutemet Mehmet Dülger.
9 500	16		Şahsi ev ihtiyacı Adıyaman	10/11/1958	6519	Abdülkadir İnan.
25 000	73		Urfa Bahçelievler	6/11/1958	6386	Mutemet Osman Dağlarba.
10 000	13		Şahsi ihtiyaç Maraş	15/11/1958	408/03	Ökkeş Bilginer.
18 000	28		Maraşlı Kesifli Camii	10/11/1958	6410	Mutemet Mehmet Ataç.
10 000	17		Şahsi ihtiyaç Maraş	15/11/1958	408/4	Abdullah Eskale.
6 000	15		Afşin fidanlığı	17/11/1958	404/47	Süleyman Köker.
15 000	22		Maraş Şılı camii	18/11/1958	6694	Mutemet Niyazi İlikli.
30 000	54		Maraş Kayabaşı Camii	3/11/1958	6281	Mutemet Remzi Mezdeği.
5 000	7		Maraş G. Paşa Camii	19/11/1958	6727	Mutemet Mehmet Gözübel.
5 000	11		Maraş Çınarlı Camii	10/11/1958	6494	Mutemet Mehmet Ataç.
5 000	10		Maraş Çınarlı Camii	22/11/1958	6826	Mutemet Mehmet Ataç.
27 101	39		Maraş sandık imali	19/11/1958	6720	Mutemet Mehmet Ataç.
5 000	7		Maraş Pınarlı Camii	19/11/1958	6721	Mutemet Mevlüt Yurttaş.
10 000	27		Adıyaman Özel İ. Md.	26/11/1958	6897	Mutemet Abdülkadir Ayhan.
30 000	66		Urfa Belediyesi	30/9/1958	5475	Mutemet Mehmet Gözübel.
50 000	82		Maraş Sümerbank Bez Fab.	10/7/1958	3601	Mutemet Ömer İlbe.
30 000	49		Şahsi ev ihtiyacı	26/11/1958	6892	Kemal Yavuz.
26 500			Urfa Bahçelievler	13/11/1958	6665	
5 000			Urfa Bahçelievler	14/11/1958	6654	
60 000			Urfa Bozova Ka. O.	2/10/1958	5531	Mutemet Ali Kayış.
50 000			Hizarda Kul. Sandık	14/11/1958	6635	Ömer Zarnıhoğlu.
20 000			Şahsi evinde kullanma	31/12/1958	7758	Sıtkı Güzel.
20 000			Şahsi evinde kullanma	31/12/1958	7755	Hüseyin Polat.
20 000			Şahsi evinde kullanma	31/12/1958	7767	Hacı Kuşoğlu.
12 000			Maraş Bey camisi	25/12/1958	7538	

TASHİHLER

Bu İnikat zabıt ceridesinin sonuna merbut matbualarda aşağıdaki tashihler yapılacaktır :

S. sayısı	Sayfa	Sütun	Satır	Yanlış	Doğru
250	3	1	32	İşleri kabul,	işleri görebilecekleri ve
250	4	1	41	hükümünün olduğu gibi muhafazası noterler tarafından	hükümün noterler tarafından
77	3	1	31	Maliye Vekili H. Polatkan	Maliye Vekili ve Ticaret V. V. H. Polatkan

Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle, yapılacak yardımlara dair Kanuna verilen reylerin neticesi

(Nısap hâsıl olmamıştır)

Âza adedi	: 610
Rey verenler	: 216
Kabul edenler	: 216
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 273
Münhal mebusluklar	: 21

[Kabul edenler]

ADIYAMAN

Sait Açar
Gani Gürsoy
Şerik San
Sırrı Turanlı
Ali Yaşar
AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Kemal Özçoban
Osman Talu
Murad Âli Ülgen

AĞRI

Kasım Küfrevi
Şeref Saraçoğlu
Celâl Yardımcı

AMASYA

Faruk Çöl
Hâmit Koray
Nazifi Şerif Nabel

ANTALYA

Attilâ Konuk
Burhanettin Onat
Yaşar Yazıcı

ARTVIN

Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Eyüp Doğan
Yaşar Gümüşel

AYDIN

Fethi Batur
Hüsâmettin Coşkun
Namık Gedik
Nail Geveci
Nihat İyriboz
Piraye Levent
Etem Menderes

Ekrem Torunlu

Cevat Ülkü

BALIKESİR

Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Muzaffer Emiroğlu
Mekki Said Esen
Mücteba İştin
Arif Kalıpsızoğlu
Ahmet Kocabıyıközü
Faik Ocak
Fuat Onat
M. Halûk Timurtaş
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

Ertuğrul Çolak
Şevki Hasırcı

BİNGÖL

Ekrem Yıldız

BITLİS

Selâhattin İnan

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu
Zuhuri Danışman
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Kadir Kocaeli
Nezih Tütüncüoğlu

BURDUR

Behçet Kayaalp

BURSA

Hüseyin Bayrı
Müfit Erkuyumeu

Agâh Erozan

Halûk Şaman

ÇORUM

Sedat Baran
M. Kemal Biberözü
Kemal Erdem
Yakup Gürsel
Fevzi Hacirecepözü
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ

Baha Akşit
Turan Bahadır
İsmail Hadımlıoğlu
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashlıoğlu

DIYARBAKIR

Fikri Arıç
Tahsin Cahit Çubukçu
Sezai Demiray
Nuri Onur
Kâmil Tayşi
Hüseyin Ülkü
Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Rükneddin Nasuhioğlu
Sabahattin Parsöy
Mükerrem Sarol

ERZURUM

Mehmet Eyüboğlu
Melik Fırat
Münip Özer
Mustafa Zeren
ESKİŞEHİR
Muhtar Başkurt
Mustafa Çürük

Hasan Polatkan

Hicri Sezen

GAZİANTEP

Ekrem Cenani
Samih Inal
Nedim Ökmen
Ali Şahin

GİRESUN

Sadık Altıncaan
Hamdi Bozbağ
Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Doğan Köymen
Mazhar Şener

İÇEL

Mehmet Dölek
Hüseyin Fırat
Sami Gökner
İbrahim Gürgen
Yakup Karabulut
Refik Koraltan
Hidayet Sinanoğlu
Niyazi Soydan

İSPARTA

Hamdi Ongun

İSTANBUL

Arslan Nihad Bekdik
Hâdi Hüsman
Mucip Kemalyeri
Lûtfi Kırdar
Nizamettin Kırşan
Adnan Menderes
İbrahim Sevel
Tahsin Yazıcı
İZMİR
Danyal Akbel

Abdullah Aker
Enver Dündar Başar
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Necdet İncekara
Rauf Onursal
Nuriye Pınar
Kemal Serdaroğlu
İhan Sipahioğlu
Fevzi Uçaner

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Basri Aktaş
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu
Hadi Tan

KAYSERİ

Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeröğlu

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Mehmet Ali Ceylân

KIRŞEHİR

Osman Canatan
Hayri Çopuroğlu

KOCAELİ

Sadettin Yalım

KONYA

İshak Avni Akdağ
Mustafa Bağrıaçık
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Ali Saim Kaymak
Hulki Âmil Keymen
Tarık Kozbek
Halil Özyörük
Sabahattin Sayın
Sami Soylu
Ömer Şeker
Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

İrfan Haznedar
Muhittin Özkefeli
Emin Topaler

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Âtîf Akın
Selim Akış
Nebil Sadi Altuğ
Hikmet Bayur
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Sudi Mihçioğlu

Orhan Ocakoğlu

Cevdet Özgirgin

Cemil Şener

İhsan Yalkın

MUĞLA

Turhan Akarca
Burhan Belge
Zeyyat Mandalıncı
Nuri Özsan
Sadi Pekin

Turgut Topaloğlu

NEVŞEHİR

Münib Hayri Ürgüblü

NİĞDE

Medeni Berk
Ali Gürün

RİZE

Mehmet Fahri Mete

SAKARYA

Nüzhet Akın
Selâmi Dinçer
Rifat Kadızade
Nusret Kirişcioğlu

SAMSUN

Ekrem Anıt
Naci Berkman
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu

Asaf Saraçoğlu

Fikri Şen

Hamdi Tekay

Ferid Tüzel

Nüzhet Ulusoy

SİİRD

Mehmet Daim Süalp

Fikri Şendur

SİNOB

Ömer Özen

Mahmut Pınar

TEKİRDAĞ

Nurettin Aknoz

Zeki Erataman

TOKAD

Keramettin Gençler

TRABZON

Fikri Karanis

O. Nuri Lermioğlu

Pertev Sanaç

M. Reşit Tarakçioğlu

YOZGAD

Talât Alpay

Mahmut Ataman

Sefer Eronat

Ö. Lûtfi Erzurumluoğlu

Numan Kurban

Fuat Nizamoglu

ZONGULDAK

Sebati Ataman

Tahir Öktem

[Reye iştirak etmiyenler]

ADANA

Nevzat Arman
Suphi Baykam
Kâzım Bozdoğan
Hamza Eroğlu
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu
Saim Karaömerlioğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ali Menteşoğlu
M. Yılmaz Mete
Hamdi Öner
Kemal Sarıbrahimoğlu
Kemal Satır

Rıza Tekeli

Turgut Yeğenağa

AFYON KARAHİSAR

Arif Demirer (İ.)
Orhan Kökten
Mustafa Öztürk (İ.)
Necati Topcuoğlu
Orhan Uygun
Gazi Yiğitbaşı

AGRI

Halis Öztürk
Selim Yatağan

AMASYA

Kemal Eren
İsmet Olgaç
Hüseyin Özbay

ANKARA

Muammer Akpınar
İsmail Rüstü Aksal
Osman Alişiroğlu
Hüseyin Balık
Hıfzı Oğuz Bekata
Fuat Börekçi
Mehmet Ali Ceritoğlu
Nuri Ciritoğlu
Recep Dengin
Avni Doğan
Bülent Ecevit
Übeyde Elli
Halil Sezai Erkut
İbrahim İmirzahoğlu
İsmail İnan

İbrahim Saffet Omay

İlyas Seçkin

Selim Soley

Hasan Tez

Ahmet Üstün

Mustafa Yeşil

ANTALYA

Mehmet Ak
Kenan Akmanlar
Sadık Erdem
Adnan Selekler
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş

AYDIN

Necati Çelim

BALIKESİR

Ali İleri
Halil İmre
Muharrem Tunçay
BİLECİK
Mehmet Erdem
Yümnü Üresin
BİNGÖL
Sait Göker
Mustafa Nuri Okcuoğlu
BITLİS
Nusrettin Barut
Rifat Bingöl
BOLU
Servet Bilir
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Osman Eroğlu
Alim Sipahi
BURSA
Necdet Azak
Sadettin Karacabey
Salâhaddin Karacagil
Mazlum Kayalar
Recep Kırım
Hulûsi Köymen
Yekta Teksel
Nurullah İhsan Tolon
Hilâl Ülman
Kenan Yılmaz
ÇANAĞKALE
Nureddin Fuad Alpkartal
Halim Alyot
Emin Kalafat (İ.)
Ahmet Hamdi Sezen
Servet Sezgin
Nuri Togay
Nahit Ural
Fatin Rüştü Zorlu (V.)
ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas
Naşit Fırat
Kâmil Tabak
Ethem Yalçınalp
ÇORUM
Hamdi Bulgurlu
Ali Dedekargınoğlu

Cevat Köstekçi
Hüseyin Ortakçoğlu
DENİZLİ
Ali Çobanoğlu
Ali Rıza Karaca
Mehmet Karasan
DIYARBAKIR
Hâmid Zülfü Tigrel
Halil Turgut
EDİRNE
Rasih Gürkan
Nurettin Manyas
ELAZIG
Mustafa Altınoğan
Celâl Dora
Fahri Karakaya
Hürrem Müftigil
Nâzım Öztürk
İsmail Hakkı Talay
ERZİNCAN
Rauf Bayındır
Nusret Safa Coşkun
Cemal Işık
Âdil Sağıroğlu
Hüseyin Şahin
Naci Yıldırım
ERZURUM
Osman Alihocagil
Rıfki Salim Burçak
Sabri Erduman
Şevki Erker
Abdülkadir Eryurt
Sait Kantarel
Hasan Numanoğlu
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
Rıza Topcuoğlu
ESKİŞEHİR
Halil Akkurt
Hamit Dedelek
Abidin Potuoğlu
GAZİANTEP
İhsan Dai
Bahadır Dülger
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Cevdet San
Salâhattin Ünlü
GİRESUN
Ali Naci Duyduk

Mustafa Hemiş
GÜMÜŞANE
Necati Alp
Necmettin Coşar
Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman
Hüsrev Polat
Nihat Sargınalp
HAKKÂRİ
Übeydullah Seven
HATAY
İhsan Ada
Ahsen Aral
Rifat Bahadır
İzzettin Cilli (İ.)
Ali Şelhum Devrim
Ahmet Sırrı Hocaoglu
Hasan İkiz
İnayet Mursaloğlu
Ömer Fevzi Reşa
İÇEL
Rüştü Çetin
İSPARTA
Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Ali Lâtifaoğlu
Tevfik Tığlı
İSTANBUL
İsak Altabev
Nazmi Ataç
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Sedat Çetintaş
Muhlis Erdener
Selim Erengil
Hüsamettin Giray
Ayşe Günel
Rüştü Güneri
Mehmet Gürpınar
M. Faruk Gürtunca (İ.)
Aleksandros Hacopulos
Ali Harputlu
Enver Kaya
Nihat Halûk Pepeyi
Mithat Perin
Celâl Ramazanoğlu
Yusuf Salman (İ.)

Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver
Neclâ Tekinel
Nazlı Tlabar
Fahrettin Ulaş
Nuri Yamut
Hristaki Yoannidis
Necmi Nuri Yücel
Mahmut Yüksel
İZMİR
Sebati Acun
Selâhattin Akçiçek
Perihan Arıburun
Necdet Davran
Selim Ragıp Emeç (İ.)
Sadık Giz
Osman Kapani
Ekmel Kavur (İ.)
Vamık Tayşi
Behçet Uz
Ahmet Ünal
KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Şemsettin Ataman
Hasan Erdoğan
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer
Rasim İlker
Behram Öcal
İbrahim Us
Osman Yeltekin
Ali Yeniaras
KAYSERİ
Fikri Apaydın
Ömer Başeğmez
Ebubekir Develioğlu
Kâmil Gündeş
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu (Rs.
V.)
Hakkı Kurmel
Durdu Turan
KIRKLARELİ
Avni Sakman
Dündar Tekand
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR

Fazıl Yalçın
Osman Bölükbaşı

KOCAELİ

Ömer Cebeci
Dursun Erol
Cemal Tüzün
Nüzhet Unat

KONYA

A. Fahri Ağaoglu
Hamdi Ragıp Atademir

Osman Bibioğlu
Ahmet Koyuncu
Himmet Ölçmen
Mustafa Runyun

KÜTAHYA

Mehmet Diler
İbrahim Germeyanoğlu
Ahmet İhsan Gürsoy
S. Sururi Nasuhoğlu
Kemal Özer

MALATYA

Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Kâmil Sürenkük
Mehmet Zeki Tulunay
Tevfik Ünsalan
Nüvit Yetkin

MANİSA

Sezai Akdağ
Şemi Ergin

MARAS

Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Nusret Durakbaşı
Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün
Hilmi Soydan
Emin Soysal
Mehmet Şişman
Abdullah Yayeroğlu

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan

Mehmet Kâmil Boran
Vahap Dizdaroglu
Şevket Dursun
Halim Kermooğlu
Hasan Reşit Tankut
Selim Telliagaoglu
Aziz Uras

MUŞ

Şemsi Ağaoglu
Şefik Çağlayan
Zeki Dede

Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Hasan Hayati Ülkün
Zihni Üner

NİĞDE

Asım Eren
Rifat Gürsoy
İsmail Güven
Vedat Mengi
Şefik Refik Soyer

ORDU

Eşref Ayhan
Münir Ekşi
Ferda Güley
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Arif Hikmet Onat
Kahraman Sağra
Muammer Tekin
Atif Topaloğlu

Hüsrev Yürür

RİZE

Hüseyin Agun
İzzet Akçal
Osman Kavrakoğlu
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Tacettin Barış
Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan
Baha Hun

SAMSUN

Necmettin Doğuyıldız

Ömer Güriş
Şükrü Uluçay

SİRD

Suat Bedük
Baki Erden
Veysi Oran

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan
Muharrem Tansel

SİVAS

Halim Ateşalp
Rahmi Çeltekli
Nüzhet Çubukçu
Hasan Değer
Turhan Feyzioğlu
Necati İter
Edip İmer

Ahmet Kangal
Kâmil Kırıkoglu
Yalçın Kocabay
Şinasi Moran

Cemil Özcan
Süleyman Özsever
Nazmi Yaraş
Ahmet Yılmaz

TEKİRDAĞ

Ali Çakır
Hasan Gürkan
İsmail Özdoğuran
Ahmet Paker

TOKAD

Faruk Ayanoglu
Sıtkı Eken
Ahmet İspirli
Şahap Kitapçı
Mustafa Lâtifoğlu

Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu
Rıza Ulusoy
Dâniş Yurdakul

TRABZON

Halûk Çulha
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu (Rs.
V.)

Selâhattin Karayavuz
Hasan Polat
Salih Zeki Ramoğlu

İsmail Şener
Osman Turan

TUNCELİ

Hızır Aydın
Arslan Bora
Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Aziz Gökkan
İ. Etem Karakapıcı
E. Mahmut Karakurt
Abdullah Köksel
Abdurrahman Odabaşı
Ömer Yüksel

UŞAK

Ali Rıza Akbıykoğlu
Adnan Çalıkoglu
Rıza Salıcı
Avni Ural

VAN

Abdülvehap Altıncay-
nak
Tevfik Doğuşıker
Sait Erdinç (İ.)
Ferid Melen

YOZGAD

Âtîf Benderlioğlu
Nazım Tanlı

ZONGULDAK

Abdullah Akın
Cemal Zühtü Aysan
Suat Başol
Necati Diken
Ali Kaya
Mustafa Saraç
Necati Tanyolaç
Hulûsi Timur
Hüseyin Ulus
Avni Yurdabayrak

[Münhal mebusluklar]

Ankara	6	Edirne	1	Kırklareli	1	Sinob	1
Artvin	1	Eskişehir	1	Kocaeli	1	Van	1
Aydın	1	İstanbul	2	Konya	1	Yozgad	1
Bursa	1	Kastamonu	1	Muğla	1		—
							21

Devre : XI
İçtima : 2

S. SAYISI : 33

**Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun
lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları
(1/86)**

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-385/2324

2 . VII . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1706 sayılı Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 18 . VI . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Jandarmanın tâbi olduğu kanun ve nizamnamelerde bu meslek mensuplarının tecziyelerine dair türlü hükümler bulunmasına rağmen, vazifenin ifası sırasında hayatlarını tehlikeye koyan ve üstün başarı gösterenlerin taltiflerine ait bir kayıt bulunmamaktadır.

Bu sınıfın askerî hüviyetinin de bulunması sebebiyle 1493 sayılı Ordu İkramiyesi Kanunu ve bu kanuna ait Ordu ikramiyesi Nizamnamesinin 5 nei maddesindeki :

«Hazar ve seferde, müsademelerde fevkalâde yararlık gösterenlerden subaylar için iki maaş nispetinde para ikramiyesi veya bu kıymette bir hediye, erbaşlara 30 lira, erlere 20 lira para ikramiyesi verilir.» kaydından istifade edilerek jandarma mensuplarının taltifi mümkün ise de, bu kanun hükmüne göre vukubulan hâdisenin mutlak surette müsademeli olması zaruridir.

Kaldı ki, verilecek bu ikramiye, Maaş Kanununda yapılan tadiller ve hayat şartlarında vukua gelen değişikliklere göre tevzide bir adaletsizliği de doğurmaktadır.

Keza 1475 sayılı Nakdî Tazminat Kanunundan istifade edebilmek için emniyet ve asayiş hizmeti esnasında yaralanmış bulunmak veya yaralanın tesiri ve vazifeden mütevellit bir hastalık neticesi ölmek şarttır.

İstatistiklerin tetkikine göre mevcut hâdiseler karşısında bu müsademeli ve yaralanmayı icabettiren vakalar cüzi bir yer işgal etmektedir.

Görülüyor ki, jandarmanın taltifini sağlıyan her iki kanunun tatbıkı (Müsademe esnasında fevkalâde yararlık göstermek, emniyet ve asayiş hizmeti esnasında yaralanmak ve ölmek) gibi iki hale munhasır kalmaktadır.

En mühim nokta, vazifelerini ifa sırasında hayatını tehlikeye koyan ve üstün başarı sağlıyan jandarma personeline yukardaki şartlar tahakkuk etmediği için bu iki kanunun da tatbik edilememesidir.

Tatbikatta ise jandarma mensuplarının gördüğü her vazife müsademeli ve yaralanmayı icabettiren mahiyette değildir.

Her hangi bir vazifeyi hayatını tehlikeye koyarak müsademeye dahi meydan vermeksizin fevka-

lâde başarılan ve şans eseri yaralanmıyan jandarma mensuplarının mezkûr şartlar muvacehesinde taltifine imkân bulunmamaktadır.

Halbuki vazifenin ifasında fevkalâde yararlık ve başarı gösteren mezkûr şahısların para mükâfatı ile değerlendirilmeleri, teşvik ve takdir bakımından çok faydalı olduğu kadar idarenin memurlarına karşı kadirşinaslığını göstermesi bakımından da lüzumludur.

Nitekim Jandarma Kanunundan sonra meriyete giren 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanunu bu durumu göz önüne alarak 86 ncı maddesi ile sarih bir hüküm vaz'etmek suretiyle kendi mensupları hakkında bu boşluğu doldurmuş bulunmaktadır.

Bu maksatla umumi zabitanın bir kolu olan jandarmanın kendi Teşkilât Kanununa Emniyet Teşkilât Kanunundaki hükümlere muvazi olarak bir hüküm konulması hususunda işbu kanun lâyihası arz ve teklif edilmiştir.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 1/86

Karar No. 13

13 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise sevk edilmiş iken kadük olan 1706 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun lâyihasının Hükümetçe tekrar ihyası talebedildiğinden ve Makamı Riyasetçe encümenimize havale buyurulan mezkûr kanun lâyihası encümenimizde Hükümet temsilcilerinin de iştiraki ile tetkik ve müzakere edildi.

Jandarmanın tâbi olduğu mevzuatta bu meslek mensuplarının teziyelerine dair çeşitli hükümler bulunmasına rağmen keza çeşitli vazifelerin ifası sırasında hayatlarını tehlikeye koyan ve üstün başarı gösterenlerin taltiflerine ait bir kaydı bulunmaması hemen hemen aynı vazifeleri gören ve kül halinde mütalâası icab eden zabıtanın emniyet mensuplarına 3201 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi gereğince para mükâfatı verilirken jandarma mensubiyine verilmemesi, yükletilen külfetin karşılıksız kalması bakımından adalet ve nasfet kaidelerine uygun düşmediğinden ve dahili emniyet mensubiyini arasında bir teadül temin etmek gayesine mâtuf olarak lâyiha ufak bir değişiklikle muvafık mütalâa edilmiştir.

3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 86 ncı maddesinin (B) bendinde; «Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak emsal hâsılı

üzerinden iki maaştan bir senelik maaş miktarına kadar» denildiği halde getirilen lâyihadada tamamen aynı vazifeleri yapan ve bir kül olan dahili zabitanın bir kolu olan jandarma mensuplarına; «Bir maaştan bir senelik maaş tutarına kadar» denmesi teadülü temin edememesi bakımından adalet kaidelerine uygun görülmediğinden getirilen lâyihadaki, ek maddenin «b» bendindeki; «Bir maaştan kelimeleri», «İki maaştan» şeklinde değiştirilmiştir.

Diğer maddeler aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni

Reisi	Reis V.
Edirne	Yozgad
R. Nasuhioğlu	Â. Benderlioğlu
M. M.	Kâtip
Yozgad	Samsun
Ö. L. Erzurumluoğlu	E. Anıt
Amasya	Bitlis
K. Eren	N. Barut
Kastamonu	Kütahya
S. Çağlar	M. Özkefeli
Manisa	Muğla
C. Özgirgin	D. Argun
Van	Kocaeli
S. Erdiñç	S. Yalım

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/86
Karar No. 24

12 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

1706 sayılı Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 2 . VII . 1956 tarihli ve 71 - 385/2324 sayılı tezkereyle gönderilen kanun lâyihası geçen intihap devresinde hükümsüz kalmış olmasından dolayı ihyası Hükümetçe talebolunarak Dahiliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Jandarma Umum Kumandanlığı ve Maliye Vekâleti mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde tafsilen arz ve izah edilen mucip sebeplere istinaden memleketin emniyet ve asayişini ve Devletin menfaatleri ile fertlerin mal, can ve ırzını koruyucu yüksek hizmetleri görülen jandarma mensubinine para ikramiyesi verilmesini istihdaf etmektedir.

Lâyiha üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerden ve sorulan suallere Hükümet mümessillerinin verdikleri mütemmim izahattan sonra lâyiha'nın sevkini mucip sebepler yerinde görülerek Dahiliye Encümeninin tadilen kabul etmiş olduğu metin üzerinden maddelerin müzakeresine geçilmiş ve madde tertipleri şekil bakımından değiştirilmek suretiyle aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis
Balıkesir
H. İmre

Reisvekili
Muğla
N. Özsan

Mazbata M.
İzmir
B. Bilgin

Ankara
M. Akpınar

Ankara
A. Doğan
İmzada bulunamadı

Artvin
H. Çeltikçiöğlü

Denizli
M. Karasan

Hakkâri
Ü. Seven

İstanbul
N. Kırşan

Kastamonu
M. İslâmoğlu

Maras
E. Soysal

Niğde
R. Gürsoy

Rize
H. Ağun

Siird
M. D. Süalp

Yozgad
T. Alpay

Kâtip
Diyarbakır
M. H. Ünal

Ankara
O. Alişiroğlu
İmzada bulunamadı

Antalya
K. Akmanlar

Denizli
A. R. Karaca

Diyarbakır
H. Turgut

İsparta
T. Tığlı

İzmir
D. Akbel

Konya
M. Bağrıaçık

Nevşehir
N. Önder

Ordu
A. Topaloğlu

Rize
İ. Akçal

Sinob
Ö. Özen

Zonguldak
H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1706 sayılı Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 1706 sayılı Jandarma Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir :

Ek madde — Jandarma mensubinine 1475 sayılı Nakdi tazminat Kanunu hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde dahi;

a) Memleketin emniyet ve âsaiyeti ve Devletin menfaatleri ve fertlerin mal, can ve ırzını koruyucu yüksek hizmetleri görülen jandarma teşkilâtındaki subay, askerî memur, astsubay ve memurlar ile mecburi uzatmalı hizmetli erata bir maaş tutarında, mükellef erata 1 nei mecburi uzatmalı hizmetli erata verilen miktar kadar;

b) Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlık gösteren (a) fıkrasında tadadolunan jandarma mensubinine yukardaki esaslar dâhilinde bir maaştan bir senelik maaş tutarına kadar, para ikramiyesi verilir.

MADDE 2. — Verilecek bu para ikramiyesinin şart ve tevzii bir talimatname ile tesbit olunur.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

1706 sayılı Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 1706 sayılı Jandarma Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir :

Ek madde — Jandarma mensubinine 1475 sayılı Nakdi tazminat Kanunu hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde dahi;

a) Memleketin emniyet ve asayışı ve Devletin menfaatleri ve fertlerin mal, can ve ırzını koruyucu yüksek hizmetleri görülen jandarma teşkilâtındaki subay, askerî memur, astsubay ve memurlar ile mecburi uzatmalı hizmetli erata bir maaş tutarında, mükellef erata 1 nei mecburi uzatmalı hizmetli erata verilen miktar kadar;

b) Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlık gösteren, (a) fıkrasında tadadolunan jandarma mensubinine yukardaki esaslar dâhilinde iki maaştan bir senelik maaş tutarına kadar, para ikramiyesi verilir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİ TADİLİ

1706 sayılı Jandarma Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 1706 sayılı Jandarma Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

Ek madde 1. — Jandarma mensubinine 1475 sayılı Nakdi tazminat Kanununun hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde dahi,

a) Memleketin emniyet ve asayışı ve Devletin menfaatleri ve fertlerin mal, can ve ırzını koruyucu yüksek hizmetleri görülen jandarma teşkilâtındaki subay, askerî memur, astsubay ve memurlar ile mecburi uzatmalı hizmetli erata bir maaş tutarında, mükellef erata 1 nei mecburi uzatmalı hizmetli erata verilen miktar kadar,

b) Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlık gösteren (a) fıkrasında tadadolunan jandarma mensubinine yukardaki esaslar dâhilinde iki maaştan bir senelik maaş tutarına kadar, para ikramiyesi verilir.

Ek madde 2. — Birinci ek madde ile verilecek bu para ikramiyesinin tahakkuk şart ve sureti tevzii bir talimatname ile tesbit olunur.

Ek madde 3. — 1493 sayılı Ordu ikramiyesi Kanununun 4511 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nei maddesinin (A) bendinin 3 numaralı fıkrası jandarma mensubini hakkında tatbik edilmez.

Hü.

MADDE 3. — 1493 sayılı Ordu İkramesi Kanununun 4511 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin (A) bendinin 3 numaralı fıkrası jandarma mensubini hakkında tatbik edilmez.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

18 . VI . 1956

Başvekil
A. Menderes
Devlet Vekili
M. C. Bengü
Devlet Vekili ve
Millî M. V. V.
Ş. Ergin
Devlet Vekili
E. Kalafat
Devlet Vekili
C. Yardımcı
Adliye Vekili
H. Avni Göktürk

Da. E.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millî Müdafaa Vekili

Dahiliye Vekili
E. Menderes
Hariciye Vekili
F. Köprülü
Maliye Vekili
N. Ökmen
Maarif Vekili
A. Özel
Nafia Vekili
M. Çavuşoğlu
İkt. ve Ticaret Vekili
Z. Mandalıncı

B. E.

MADDE 2. — Hükümetin 4 nci maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 5 nci maddesi 3 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Sıh. ve İç. Mua. Vekili

N. Körez
Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmen
Ziraat Vekili
E. Budakoğlu
Münakalât Vekili
A. Demirer
Çalışma Vekili
Mümtaz Tarhan
İşletmeler Vekili
S. Aşaoğlu

1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve 2 muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası ve Dahiliye, Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/186)

T. C.

Başvekâlet

18 . IV . 1958

Kanunlar ve kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-710/1293

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 15 . IV . 1958 tarihinde kararlaştırılan 1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ile birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Yeniden kurulmuş ve kurulmakta olan tümen ve tugay gibi toplu birliklerle gittikçe genişlemekte olan Jandarma Umum Kumandanlığı teşkilâtındaki astsubay ve uzatmalı eratın azlığı sebebiyle çeşitli hizmetlerin ifasında müşkülât çekilmektedir.

Her jandarma karakolunda, karakol kumandanı yardımcılarına şiddetle ihtiyaç hissedilmeye başlanmış olup, uzatmalı mevdudu buna yetmediği gibi bâzı nahiye ve asayiş karakollarında karakol kumandanlıklarında onbaşı ve erlerin istihdamı mecburiyetinde kalmaktadır.

Bu müşkülün önlenmesi için astsubay ve uzatmalı mevduunun artırılması hususunda alınan tedbirler neticesi pek az istekli zuhur etmekte ve bunlardan şeraiti haiz olup kabul edilenlerle, her sene muhtelif sebeplerle meslekten ayrılanların boşluğu, ancak cüzi farkla kapatılabilmektedir.

Mer'i mevzuata göre halen jandarma mecburi uzatmalı hizmetli olarak vazife görmekte olan onbaşlıların çavuşluğa yükseltilmediklerinden (6) senelik mecburi hizmetlerini bitirince terhislerini istemeleri ve istikballerini diğer teşkilâtlarda aramaları ayrıca kadronun ikmaline mâni olmaktadır.

Mecburi uzatmalı hizmetliye kabul edilmeleri için müracaat eden ve her bakımdan er ve onbaşlılardan daha üstün kabiliyette bulunan ordu ve jandarma kıta çavuşlarının, 1861 sayılı Kanunun 2 nci ve 6348 sayılı Kanunla muaddel 1 nci maddeleri muvacesesinde jandarmaya mecburi uzatmalı hizmetli olarak alınmalarını kadronun ikmaline mâni ayrı bir sebep teşkil etmektedir.

Diğer taraftan 6891 sayılı Kanunla jandarma uzatmalı eratına emeklilik hakkı tanınmışsada bunların halen yaş hadleri 48 olduğundan emeklilik için lâzımgelen 25 yıllık fiili hizmetlerini tamamlamadan yaş hadlerine uğramaktadırlar. Bu mahzuru önlemek bakımından yaş hadlerinin emsali olan polis memurları gibi, uzatmalı erlerde 50, uzatmalı onbaşı ve çavuşlarda 52 ye yükseltilmesi gerek şahısları ve gerekse hizmetin devamı ve menfaati bakımından zaruri görülmektedir.

Tasarıda muvakkat 1 nei madde ile, halen mevcut sınıf çavuşlarının ek birinci madde hükmünden istifadeleri derpiş edilmiş olduğundan 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununun 6348 sayılı Kanunla muaddel geçici 3 neü maddesi tatbik kabiliyeti kalmıyacağından yürürlükten kaldırılmıştır.

Yukarda arz ve izah edildiği üzere kadronun ikmali ve jandarmanın kıyı ve hudutlar dâhil çok geşitli hizmetlerini daha verimli bir şekilde görebilmesi için kıta çavuşlarının da mecburi uzatmalı hizmetli olarak kabulüne ve uzatmalı onbaşlıların çavuşluğa yükseltilmelerine ve yaş hadlerinin yükseltilmesine katı zaruret hâsıl olmuş ve ilişik kanun lâyihası bu maksada mâtuf olarak hazırlanmıştır.

Dahiliye Encümeni

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 1/186

Karar No. 36

26 . V . 1958

Yüksek Reisliğe

1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 neü maddesinin kaldırılmasına dair olan kanun lâyihası, alâkalı Vekâlet mümessillerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere edildi :

Mucip sebepler lâyihasında tafsilen izah edilmiş olan hususlar yerinde görülmüş ve lâyihanın kanunlaşmasıyla de meslekin daha verimli hale geleceği kanaatiyle Hükümet lâyihasının aynen kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Milli Müdafaa Encümeni-

ne tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni Reisi

Reis V.

Edirne

Yozgad

R. Nasuhioğlu

A. Benderlioğlu

M. M.

Kâtip

Yozgad

Samsun

Amasya

Ö. L. Erzurumluoğlu

E. Anat

K. Eren

Bitlis

Bitlis

Diyarbakır

N. Barut

R. Bingöl

T. C. Çubukçu

Kastamonu

Kütahya

Manisa

S. Çağlar

M. Özkefeli

C. Özgirgin

Tokad

D. Yurdakul

Milli Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Milli Müdafaa Encümeni

Esas No. 1/186

Karar No. 4

1 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat üçüncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası ilgili vekâletlerin temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi :

Hükümet lâyihasının mucip sebepleri encümenimizce de yerinde görülerek kanun lâyiha-

sının aynen kabulüne karar verildi.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.
Milli Müdafaa Encümeni

Reisi

Kâtip

Nevşehir

Muş

Z. Üner

Ş. Ağaoglu

Elâzığ C. Dora İmzada bulunamadı	Erzurum M. Zeren	İstanbul A. F. Cebesoy İmzada bulunamadı	İstanbul T. Yazıcı
Giresun S. Altınca	İstanbul N. Ataç	İzmir F. Uçaner Niğde A. Eren	Konya İ. A. Akdağ Tunceli A. Bora

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/186
Karar No. 25

12 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bazı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başve-kâletin 18 . IV . 1958 tarihli ve 71 - 710/1293 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Da-hiliye ve Millî Müdafaa encümenleri mazbatala-riyle birlikte encümenimize havale edilmiş ol-makla Jandarma Umum Kumandanlığı ve Mali-ye Vekâleti mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde de arz ve izah edildiği üzere yeniden kurulmuş ve kurul-makta olan tümen, tugay gibi toplu birliklerle gittikçe genişlemekte olan Jandarma Umum Ku-mandanlığı teşkilâtındaki atsubay ve uzatmalı erlerin azlığı karşısında hizmetin ifasında müş-külâta tesadüf edilip bu yüzden bâzı nahiye ve asayiş karakollarında onbaşı ve erlerin karakol kumandanlığı ile vazifelendirilmeleri mecburi-yeti hâsıl olduğundan bu vaziyetin ıslahı ve hiz-metlerin daha verimli görülebilmesi maksadiyle kita çavuşlarının da mecburi uzatmalı hizmetli olarak kabulünü ve uzatmalı onbaşların çavuş-luğu yükseltilmelerini ve yaş hadlerinin de artı-rılması temin maksadiyle ihzar edilmiş bulun-maktadır.

Lâyihanın sevkini mucip sebepler encümeni-mizce yerinde görülerek Jandarma Umum Ku-mandanlığı mümessilinin verdiği mütemmin

izahat dinlendikten sonra maddelerin müzake-resine geçilmiş, Dahiliye ve Millî Müdafaa encü-menleri tarafından aynen kabul edilmiş bulunan lâyiha encümenimizce de redaksiyon bakımından bazı tadilatla aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis Balıkesir H. İmre	Reisvekili Muğla N. Özsan	Mazbata M. İzmir B. Bilgin
Kâtip Diyarbakır M. H. Ünal	Ankara M. Akpınar	Ankara O. Alişiroğlu İmzada bulunamadı
Ankara A. Doğan	Antalya K. Akmanlar	Artvin H. Çeltikçioğlu
Denizli A. R. Karaca	Denizli M. Karasın	Diyarbakır H. Turgut
Hakkâri Ü. Seven	İsparta T. Tağlı	İstanbul N. Kırşan
İzmir D. Akbel	Kastamonu M. İslâmoğlu	Konya M. Bağrıaçık
Maras E. Soysal	Nevşehir N. Önder	Niğde R. Gürsoy
Ordu A. Topaloğlu	Rize H. Agun	Rize İ. Akçal
Sıird M. D. Süalç	Sinob Ö. Özen	Yozgad T. Alpay
	Zonguldak H. Timur	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun 2 nei maddesiyle 6348 sayılı Kanunla değiştirilen 7 nei ve 6146 sayılı Kanunla değiştirilen 19 neu maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 2. — Cumhuriyet jandarması erat membaları şunlardır :

- a) Askerlik Kanunu mucibince 18 yaşını bitirmiş gönüllüler,
- b) Askerlik Kanunu mucibince Millî Müdafaa Vekâletince Jandarmaya verilecek mükellefler,
- c) Ordu ve Jandarmadan ayrıldıkları müddet iki seneyi ve yaşları 26 yı geçmiyen er, onbaşı ve kıta çavuşları.

Madde 7. — Muvazzaflık hizmetini Ordu veya Jandarmada bitirmiş olan er, onbaşı ve kıta çavuşları, Talimatnamesine göre gerekli şartları haiz oldukları takdirde (6) yıl mecburi uzatmalı hizmetli olarak Jandarmaya kabul edilebilirler. Bunlar, bu müddetin hitamında ayrılmak istemedikleri ve istihdanlarına mâni halleri de görülmeyen takdirde yaş haddine kadar istihdam olunabilirler. Uzatmalı er ve onbaşılardan tesbit edilecek şartları haiz olanlar onbaşı ve çavuşluğa yükseltilir, hizmet müddetlerinin karşılığı olan aylığı alırlar.

Madde 19. — Jandarma uzatmalı erlerin yaş hadleri 50, uzatmalı onbaşı ve çavuşların 52 dir.

MADDE 2. — 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir:

Ek madde — Kıta çavuşlarından mecburi uzatmalı hizmetli olarak alacaklarla, uzatmalı hizmetli onbaşılardan çavuşluğa yükseltilenler (Uzatmalı Çavuş) adı ile anılır ve 1861 sayılı Kanunun 4370 sayılı Kanunla değiştirilen 14 ncü maddesiyle 6706 sayılı Kanunun 2 nei maddesinin (A) bendi gereğince verilmekte olan iase ve er tayin bedellerinden ve diğer kanunlarda uzatmalı er ve onbaşılara tanınan haklardan istifade

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

1861 sayılı Jandarma efradı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline, bu kanuna bir ek ve iki muvakkat madde eklenmesine ve muvakkat 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

ederler. Bunlara aşağıdaki aylıklar verilir:

Hizmet 18 den
müddeti 1-3 4-6 7-9 10-12 13-15 16-18 yukarı

Aylıklar 90 105 120 135 150 165 180

MADDE 3. — 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununa aşağıdaki iki muvakkat madde eklenmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Halen mevcut uzatmalı jandarma sınıf çavuşları uzatmalı çavuş olarak anılır. Bunlar ek maddedeki haklardan istifade ederler ve hizmet müddetlerinin karşılığı olan uzatmalı çavuk aylıklarını alırlar.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşredildiği yıl içinde yaş haddini doldurmuş olup da henüz muamelesi ikmal edilmemiş olanlar bu kanun hükümlerinden istifade ederler.

MADDE 4. — 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununun 6348 sayılı Kanunla değiştirilen muvakkat 3 ncü maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini iera-ya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

15 . IV . 1958

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili

E. Kalafat

Adliye Vekili

E. Budakoğlu

Dahiliye Vekili ve

Hariciye V. V.

N. Gedik

Maliye Vekili

H. Polatkan

Devlet Vekili

S. Ağaoglu

Devlet Vekili

M. Kurbanoglu

Millî Müdafaa Vekili

E. Menderes

Hariciye Vekili

Maarif Vekili

C. Yardımcı

Nafia Vekili

T. İleri

Sıh. ve İç. Mua. Vekili

Dr. Lütfi Kırdar

Ziraat Vekili

N. Ökmen

Çalışma Vekili

H. Erkmen

Bas. - Yay. ve Turz. Vekili

S. Yırcalı

Ticaret Vekili ve

Sanayi V. V.

A. Aker

Güm. ve İnh. Vekili

H. Hüsman

Münakalât Vekili

F. Uçaner

Sanayi Vekili

İmar Vekili

M. Berk

B. E.

MADDE 3. — 1861 sayılı Jandarma Efradı Kanununa aşağıdaki 3 ve 4 ncü muvakkat maddeler eklenmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3. — Hükümetin muvakkat maddesi üçüncü muvakkat madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Hükümetin muvakkat maddesi dördüncü muvakkat madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümetin 6 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devre : XI
İçtima : 2

S. SAYISI : 77

İl idaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası (1/299)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 814/51

12 . I . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 10.XII.1958 tarihinde kararlaştırılan 5442 sayılı İl İdare Kanununun 2 nci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Dahiliye Vekâleti yabancı ad taşıyan meskûn yerlerin (köylerimiz) adlarının değiştirilmesi mevzuunda; 1956 senesinden beri devamlı olarak büyük bir faaliyet halindedir.

Diğer taraftan Millî Müdafaa Vekâleti Harita Umum Müdürlüğü de NATO anlaşmaları çerçevesi dâhilinde yurdumuzun evvelce basılmış haritalarını yeniden ele almakta ve her yıl kıymetlendirdiği paftaları büyük miktarda basmaktadır.

Bu husus muvacehesinde değiştirilen meskûn yer (köylerin) adlarının süratle haritalara intikali ile yeni köy adlarının haritalardakine uymaması halinden doğacak mahzurların önlenmesi icabetmektedir.

Harita Umum Müdürlüğünün çalışmalarına mütenazır ve süratli bir faaliyet temin etmek ve bu husustaki vahdeti sağlamak mülâhazasıyla 5442 sayılı İl İdare Kanununun vaz'ettiği prensiplerin bir an evvel istihsaline mâtufl çalışmaların hızlandırılması keyfiyeti hedef tutulmuş ve ilişik kanun lâyihası bu maksatla hazırlanmıştır.

2

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye Encümeni
Esas No. 1/299
Karar No. 15

31 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

İl İdaresi Kanununun 2 nci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihası, alâkalı vekâlet mümessillerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Hükümet lâyihasının esbabı mucibesinde izah edilen hususlar encümenimizcede yerinde mütaâlâ edilmiştir.

Ancak, kanun lâyihasının tatbikattaki boşluğu gideremeyeceği ve Dahiliye Vekâletine insiyatifi tanımakla beraber, köy adlarının değiştirilmesinde mahallî muhtariyeti haiz heyetlerin kanaatlerinin de alınmasının muvafık olacağı mülâhazasıyla ve yalnız yabancı köy adlarını değil, itibasa meydan veren bâzı köy adlarının da değiştirilmesi uygun olduğundan madde metni bu değişiklikle kabul edilmiştir.

Umumi Heyete arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni
Reisi
Edirne
R. Nasuhioğlu

Dahiliye Encümeni
Reis V.
Yozgad
Ö. L. Erzurumluoğlu

Mazbata M.
Samsun
E. Anıt

Kâtip

Amasya
K. Eren

Aydın
H. Coşkun

Balıkesir
F. Ocak

Bitlis
R. Bingöl

Çorum
K. Erdem

Denizli
T. Bahadır

İzmir
E. D. Başar

Kars
Söz hakkım mahfuz
M. Hazer

Samsun
N. Ulusoy

Tokad
D. Yurdakul

Van
Söz hakkım mahfuzdur
S. Erdiñç

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«D) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilâyete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilâyetler idare heyetleriyle umumî meclislerinin mütalâaları alınır.

Ancak, yabancı köy adlarının değiştirilmesi halinde bu mütalâaların alınması Dahiliye Vekilinin takdirine bağlıdır.»

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 10 . XII . 1958

Başvekil

Devlet Vekili

A. Menderes

Devlet Vekili

A. Aker

Devlet Vekili ve

Çalışma V. V.

H. Şaman

Millî Müdafaa Vekili

E. Menderes

Hariciye Vekili

Maarif Vekili

C. Yardımcı

Ticaret Vekili

Güm. ve İnh. Vekili

H. Hüsman

Münakalât Vekili

Sanayi Vekili

İmar ve İskân Vekili

M. Berk

Devlet Vekili ve

Münakalât V. V.

M. Kurbanoğlu

Adliye Vekili

E. Budakoğlu

Dahiliye Vekili ve

Hariciye V. V.

Dr. Namak Gedik

Maliye Vekili

H. Polatkan

Nafia Vekili

T. İleri

Sih. ve İç. Mua. Vekili

Dr. L. Kırdar

Ziraat Vekili

N. Ökmen

Çalışma Vekili

Bas. Yay. ve Turz Vekili

S. Somuncuoğlu

Koordinasyon Vekili ve

Sanayi V. V.

S. Ataman

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

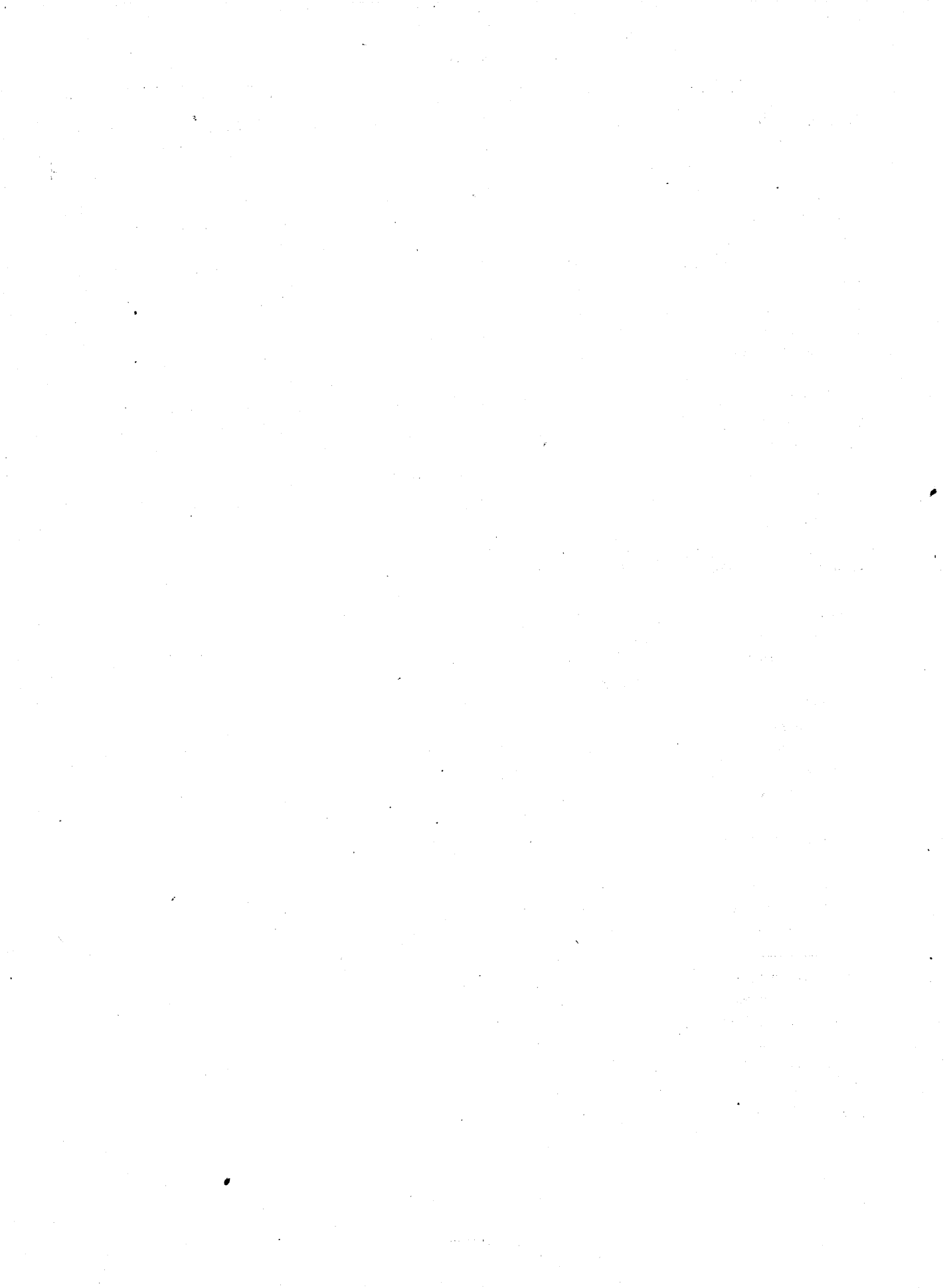
MADDE 1. — 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun ikinci maddesinin (D) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«D) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilâyete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilâyetler idare heyetleriyle umumî meclislerinin mütalâaları alınır.

Ancak, köy adlarının değiştirilmesi halinde alâkadar vilâyet daimî encümeninin mütalâası alındıktan sonra Dahiliye Vekâletince tesbit olunur.»

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Sakarya Mebusu Nusret Kirişcioğlu'nun, Neşir yoluyla veya radyo ile işlenecek bâzı cürümler hakkındaki 6334 sayılı Kanunun adı ile bâzı maddelerinin tadiline ve bir madde ilâvesine dair olan 6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmünün tefsiri hakkında takriri ve Muvakkat Encümen mazbatası (4/82)

Yüksek Reisliğe

6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmünün tefsiri hakkındaki takririmi sunuyorum.
Gereğinin yapılmasına müsaadelerini saygılarımla arz ederim.

Sakarya Mebusu
N. Kirişcioğlu

ESBABI MUCİBE

Tatbikatta Milletvekilleri seçimi Kanunundaki hükümlere göre yapılan toplantılarda vâkı suçlarda, 6732 sayılı Kanunun uygulanamayacağı yolunda bir içtihat teessüs etmiş bulunmaktadır.

Nitekim Temyiz Mahkemesi Üçüncü Ceza Dairesinin 7 . X . 1958 tarih ve 11848/13321 sayılı ilâmı ile Temyiz Mahkemesi Ceza Umumi Heyetinin 20 . X . 1958 tarihli ve 68/68 sayılı ilâmında;

Milletvekilleri seçimi münasebetiyle yapılan toplantılarda işlenen suçlardan maznun şahıslar hakkında 6732 sayılı Kanunla muaddel 6334 sayılı Kanun hükümlerinin tatbikinin mümkün bulunmadığı ve Türk Ceza Kanununun 480 ve 482 nci maddelerinin tatbiki icabeyliyeceği kabul olunmuş ve buna mezkûr kanunu tetkik eden Muvakkat Encümenin mazbatasındaki «Muayyen maksatlar» tâbirinden İctimaatı umumiye Kanunu, Cemiyetler Karunu ve alelîtlak hükmi şahısların nizamnamelerine göre yapacakları toplantıların muradedilmiş olduğu ve binaenaleyh bunun haricinde kalan toplantılar hakkında bu hükmün tatbik edilemeyeceği yolundaki kayıtlar mesnedolarak gösterilmiştir.

Halbuki; 6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde;

«Muayyen maksatlarla açık veya kapalı yerlerde yapılan toplantılarda bu kanun hükümlerine muhalefet hallerinde de; fail bu kanunda yazılı şartlar dairesinde aynı cezalarla cezalandırılır» yolunda sarîh hüküm mevcut bulunmaktadır.

«Muayyen maksatların» encümen mazbatasında tadadedilen toplantılara munhasır bulunduğu dair her hangi bir kayıt mevcut değildir. Madde metnine, Milletvekilleri Seçimi Kanununa göre yapılan toplantılar dahi, «muayyen maksatlarla yapılan toplantılar» tâbirine girmektedir.

Maddenin esbabı mucibesinde ve encümen mazbatasında açıkça zikredildiği veçhile bu nevi toplantılara binlerce, on binlerce ve hattâ daha ziyade şahsın iştiraki mümkündür. Binaenaleyh böyle bir toplantıda işlenen suçun şümul ve tesir derecesi bâzı hallerde meselâ tirajı yüksek olmıyan bir matbua vasıtasıyla işlenen suçun meydana getirdiği şümul ve tesirin hududunu aşacağı tabii olup, suçların sirayet sahasının vüsati nispetinde müeyyidelere tâbi tutulmaları keyfiyeti de cezai adaletin bir lâzimesi ve esasıdır.

Muvakkat Encümen mazbatasında, Seçim Kanununa tevfikan yapılacak toplantılardan bahsedilmemiş ise de, hükmi şahısların daha ziyade kendi mensupları arasında ve nispeten mahdut kimselerin iştiraki ile yapacakları toplantılarda işlenen suçlarda 6334 sayılı Kanun tatbik edildikten sonra partili partisiz bileümle vatandaşların geniş ölçüde iştirak ettikleri seçim toplantılarına mez-

kür kanun hükümlerinin evleviyetle tatbiki icabeder. Binaenaleyh seçim maksadiyle yapılan toplantılar gerek mahiyet ve gerek şümul, ve tesir kabiliyetleri itibariyle Muvakkat Encümen mazbatasında sayılan toplantılardan hiç de daha az ehemmiyette olmadıkları halde, bunların mazbatada meskût geçilmiş olması, seçim propagandası maksadiyle yapılan toplantıların kanunun mutlak ve sarih olan hükmü haricinde kalmalarını icabettirmez ve kanunun bu çok sarih ve mutlak hükmünü ihmal edip bununla ve hükümet lâyihası esbabı mucibesiyile tezat halinde bulunan mazbatadaki kayıt ile amel olunmasına hukukan imkân yoktur.

Kanunun şümulü haricinde bırakılan toplantılar; mahallî örf ve âdete göre yapılan düğün veya bu gibi eğlence mahiyetindeki toplantılar ile panayır ve pazar gibi ticari ve iktisadi gayelerle vâki ve siyasi mevzu ve maksattan âri mücerret toplantılardır.

Mağdurun hükümet adamı olmadığı cihetine gelince, kanunda böyle bir tâbir mevcudolmayıp resmî sıfatı haiz olanlardan bahsedilmiştir.

İşte bu esaslara müsteniden verilen yazılı emir, Temyiz Mahkemesi Üçüncü Ceza Dairesince, (aleyhine yazılı emir verilen mahkeme kararında olduğu gibi) mazbatadaki kayıtlara bağlı kalınarak (mahkemenin kabulüne ve istindettiği mucip sebeplere) binaen yerinde görülmemiştir.

Yazılı emirde tebarüz ettirilen aynı hususlar dairesinde Cumhuriyet Başmüddeiumumiliğince daire ilâmı aleyhine vâki itiraz da Temyiz Mahkemesi Ceza Umumi Heyetince aynen (dosya münderecatına ve hâdisе mahiyetine göre aleyhine itiraz olunan husus daire ilâmında bir isabetsizlik bulunmadığından) bahsile kezalik reddolunmuştur.

Temyiz Mahkemesinin bu içtihadı muvacehesinde, seçim propagandası maksadiyle yapılan toplantılarda işlenen suçlarda 6334 sayılı Kanun hükümlerinin tatbikine imkân kalmamıştır.

Mezkûr kanunu muaddil 6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin tatbikinde, kanunun ruh ve maksadına muhalif bir surette teessüs etmiş bulunan kazai içtihadın bertaraf edilmesi için keyfiyetin aşağıda yazılı olduğu şekilde tefsirinin yerinde olacağı kanaatindeyim.

Sakarya Mebusu
Nusret Kirişcioğlu

Tefsir metni

6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmü Milletvekilleri seçimi Kanununa göre yapılan toplantılarda işlenen suçlar hakkında da tatbik olunur.

Muvakkat Encümen mazbatası

T. B. M. M.
Muvakkat Encümen
Esas No. 4/82
Karar No. 3

11 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

Sakarya Mebusu Nusret Kirişcioğlu'nun, 6732 sayılı Kanunun yedinci maddesindeki; «Muayyen maksatlar» kaydına Milletvekilleri seçimi Kanunu hükümlerine göre yapılan toplantıların dâhil bulunup bulunmadığının tefsirine dair takriri encümenimizde Hükümet temsilcileri huzuriyle incelendi.

6732 sayılı Kanunun, muayyen maksatlarla açık ve kapalı yerlerde yapılan toplantılarda tatbik olunacağına dair olan yedinci maddesi hükmünün sarih olması, bu kanunun yedinci maddesindeki; «muayyen maksatlar» kaydının munhasıran tesadüfi toplantıların bertaraf edilmesi gayesiyle metne ilâve edilmiş bulunması, esasen Muvakkat Encümen mazbatasında, muayyen maksatlar kaydıyla İçtimaatı Umumiye Kanunu, Cemiyetler Kanunu ve alâtlak hükmi şahısların nizamnamelerine göre yapacakları toplantıların kastedilmiş bulunduğu açıkça yazılmış olması halen İçtimaatı Umumiye Kanunu yerine kaim olan Toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkındaki Kanun hükümlerinin Seçim Kanununa göre yapılan toplantılarda ve mezkûr kanunda mevcut hususi ve istisnai hükümler dışın-

da tatbikinin tabii bulunması itibariyle Seçim Kanununa göre yapılacak toplantılarda da 6732 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmünün tatbiki zaruri bulunmuş ve bu sebepten açık olan maddesinin tefsirine mahal görülmemiştir.

Keyfiyet Umumi Heyetin takdirlerine arz olunur.

Reis
Nevşehir
M. Hayri Ürgüblü

Kâtip
Kastamonu
M. Akdoğanlı

Bursa
N. Azak

Konya
S. Soylu

Samsun
E. Anıt

Mazbata M.
Bitlis
R. Bingöl

Ankara
Muhalifim
H. O. Bekata

Erzurum
İmzada bulunamadı
M. Fırat

Sakarya
Muhalifim
B. Hun

Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 34 arkadaşının, Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci ve 3 ncü maddeleri ile 5458 ve 5859 sayılı kanunlarla değiştirilen 4 ncü maddesinin tadili hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/171)

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan 1221 sayılı Kanunun muaddel 1, 3 ve 4 ncü maddelerinde tadilat yapılması hakkındaki teklifimiz bağlı olarak sunulmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını saygılarımızla arz ve rica ederiz.

Bursa Mebusu <i>M. Kayalar</i>	Rize Mebusu <i>M. Önal</i>	Rize Mebusu <i>İ. Akçal</i>	Yozgad Mebusu <i>M. Ataman</i>
Denizli Mebusu <i>A. H. Sancar</i>	Kastamonu Mebusu <i>H. Dura</i>	Diyarbakır Mebusu <i>H. Turgut</i>	Erzurum Mebusu <i>S. Erduman</i>
Siird Mebusu <i>S. Bedük</i>	İzmir Mebusu <i>N. İncekara</i>	Rize Mebusu <i>O. Kavrakoğlu</i>	Artvin Mebusu <i>Y. Gümüşel</i>
Uşak Mebusu <i>A. R. Akbıykoğlu</i>	Kastamonu Mebusu <i>N. Batur</i>	Afyon Mebusu <i>M. A. Ülgen</i>	Erzurum Mebusu <i>A. Eryurt</i>
Kastamonu Mebusu <i>S. Çağlar</i>	İzmir Mebusu <i>İ. Sipahioğlu</i>	Afyon Mebusu <i>R. Çerçel</i>	Bolu Mebusu <i>İ. Gülez</i>
Afyon Mebusu <i>O. Kökten</i>	Trabzon Mebusu <i>F. Karanis</i>	Trabzon Mebusu <i>S. Z. Ramoğlu</i>	Balıkesir Mebusu <i>V. Asena</i>
Gazianteb Mebusu <i>E. Cenani</i>	Afyon Mebusu <i>O. Talu</i>	Gazianteb Mebusu <i>B. Dülger</i>	Gazianteb Mebusu <i>A. Şahin</i>
Kastamonu Mebusu <i>M. Akdoğanlı</i>	Afyon Mebusu <i>K. Özçoban</i>	Kastamonu Mebusu <i>M. İslâmoğlu</i>	Muğla Mebusu <i>Z. Mandalıncı</i>
Nevşehir Mebusu <i>N. Önder</i>	Samsun Mebusu <i>F. Tüzel</i>	İzmir Mebusu <i>N. Pınar</i>	Bursa Mebusu <i>S. Karacabey</i>

MUCİP SEBEPLER

Temyiz Mahkemesine iki daire ilâvesi maksadiyle istihsali gerekli görülen kadroya mütaallik olarak teklif edilen kanun lâyhasına ait esbabı mucibede zikir ve izah olunduğu üzere memleketimizdeki iktisadi ve içtimai terakki ve inkişafa muvazi olarak Temyiz Mahkemesine gelen işlerin her sene muntazaman arttığı ve bu yüzden Temyiz hâkimlerinin olağanüstü mesai sarfı suretiyle dahi işleri karşılamıyarak gelen işlerden mühim miktarının ertesi yıla devrine mecburiyet hâsıl olduğu tesbit edilmiştir.

5859 sayılı Kanunla Temyiz Mahkemesi teşkilâtının iki Hukuk dairesi ilâve edilmek suretiyle genişletildiği 1951 senesinde Hukuk ve Ceza dairelerine gelen iş adedi 133 540 dan ibaret iken 1952 de 149 444, 1953 te 164 437, 1954 te 173 492, 1955 te 176 820 ve 1956 da 178 603 e yükseldiği ve buna göre altı senede 45 063 iş arttığı ve iş sayısının bu şekilde artışı işlerin terakümüne ve iş sahiplerinin haklı sızlanmalarına sebebiyet verdiği anlaşılmıştır.

En yüksek adalet cihazı olan Temyiz Mahkemesinin mürakabe ve hukuk yaratıcılığı vazifesini ifa edebilmesi için mütekâsif dâva dosyaları altında bunalan Temyiz hâkimlerinin işlerini azaltmak, tam heyet halinde çalışmalarını sağlamak ve daha çok ilmi tetkik yapabilmelerini temin etmek lâzımdır. Bunun için de biri Hukuk, diğri Ceza olmak üzere iki daire ilâvesi suretiyle daire adedinin artırılması ve uygun çare olarak düşünölmüştür.

Temyiz Mahkemesine Sekizinci Hukuk Dairesi adı ile ilâvesi derpiş edilen daireye halen Altıncı ve Yedinci Hukuk dairelerinde tetkik edilmekte olan ve 1957 yılı varidesine göre sayısı «11 555» e baliğ olduğu anlaşılan «Zilyedliğe dayanılarak gayrimenkulün aynı hakkında açılan dâvalarla gayrimenkul tesciline dair olan dâvalara» mütaallik işlerin verilmesi ve Altıncı Ceza dairesi adı ile ilâvesi teklif edilen daireye de halen Birinci, İkinci ve Dördüncü Ceza dairelerince tetkik edilmekte bulunan ve yine 1957 yılı varidesine göre sayısı «7158» e baliğ olduğu tesbit olunan «Ceza Kanununun altıncı bab'ının üçüncü ve dördüncü fasıllarında ve onuncu babı ile 5917 sayılı Kanunda yazılı suçlara» ait işlerin tevdi halinde dairelerin normal bir mesai imkânına kavuşacakları ümidedilmektedir.

Bu itibarla Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan Kanunun ilişik tasarıda yazılı olduğu şekilde tadili teklif olunmuştur.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 2/171

Karar No. 25

27 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 34 arkadaşının, Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan 1221 sayılı Kanunun 1, 3 ve 4 ncü maddelerinde tadilât yapılmasına mütedaîr bulunan kanun teklifi hakkında Adliye Vekâleti mümessili de dâvet edilerek yapılan tetkikat ve müzakere sonunda :

1. Adliye Vekâletinden alınan ihsai malûmata nazaran Temyiz Mahkemesine :

a) 1950 senesinde (52 616) ceza ve (70 931) hukuk olmak üzere ceman (123 547) aded iş gelmiş ve bunlardan ancak (111 276) adedi hükme raptedilerek bakıyeyi teşkil eden (12 271) iş mütaakip yıla devrolunmuştur.

b) 1957 senesinde de (74 293) ceza ve (95 958) hukuk işi olmak üzere (170 251) iş vürudetmiş ve bunlardan (148 255) adedi intacolonarak, tetkikatı yapılamıyan (21 996) iş 1958 muamelâtına naklolunmuştur.

c) Yukarıdaki bentlerde izah kılınan vaziyete göre 1950 yılı mebdinden 1957 sonuna kadar olan müddet zarfında artış miktarının (46 704) adedi bulduğu anlaşılmıştır.

2. Görölüyor ki pek kısa sayılacak müddet zarfında Temyiz Mahkemesi varidesinin muntazam bir nispet dairesinde tezayüdettiği nümayan olur. Bu itibarla teşkilâtın tevsiine dair olan kanun teklifi, bu baptaki esbabı mucibesinde dermeyan olunan hususlarda dikkate alınarak encümenimiz tarafından muvafık mütalâa edilmiştir.

3. Kanun teklifi Temyiz Mahkemesi teşkilâtına birer Ceza ve Hukuk dairelerinin ihdasını tazammun etmesi bakımından 1221 sayılı Kanunun 1, 3 ve 4 ncü maddelerinin metinlerinde gerekli değışiklik yapılmak suretiyle dairelerin tetkik ve rüyet edecekleri mevzular tesbit olunmuştur.

4. Yapılan tadiller arasında 6763 sayılı Ticaret Kanununun meriyet ve tatbik şekli hakkındaki kanunun, 1221 sayılı Kanunun 5859 sayılı Kanun ile değıştirilmiş bulunan üçüncü maddesinin birinci fıkrasının ticaret ve icra ve iflâs dairelerinin vazifelerine aidolan 8 ve 9 ncü bentlerinin tadiline ait 46 ncü maddesi de bulunmaktadı.

Ahiren tanzim kılınan 3 ncü madde; ihtiva ettiği hükümler itibariyle, mevzuubahis meriyet kanununun 46 ncı maddesi ile muaddel hükümleri de bünyesine almış olmasından dolayı 46 ncı maddenin ilgasını da mutazammın bulunmaktadır.

Esasen 1221 numaralı Kanun Temyiz teşkilâtına ait hususi bir kanun bulunması hasebiyle kendi bünyesine dâhil hükümlerin evleviyetle tatbiki icabeder. Bu kaideye müsteniden 6763 numaralı Kanunun 46 ncı maddesinin kaldırılmasına mütaallik bir lâyiha veya teklifin tevdihi hususu üzerinde tevakkuf edilmemiştir.

5. Tadili teklif olunan maddelerin metinlerine mütaallik izahat :

a) Teklifin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

b) Teklifin ikinci maddesi sureti umumiyede aynen kabul edilmiştir. Ancak, Temyiz Ticaret Dairesinin vazifelerine mütaallik bu bent 6763 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle muaddel metnin ibaresi bakımından aynen alınmış ise de bu fıkraya (... ve ticari mahiyette olmasa dahi istisna, akdinden doğan bütün dâvalar hakkında Asliye mahkemelerinden verilmiş olan hüküm ve kararların) fıkrası ilâve edilmiştir.

c) İera ve İflâs Dairesinin vazifesini tesbit eden bent yeniden yazılmıştır. Bu suretle sevk olunan hükümler 6763 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi ile mevzu hükümleri de ihtiva etmekte bulunmuştur.

d) Teklifin 3 ncü maddesi aynen alınmıştır ki, bu madde 1221 sayılı Kanunun 4 ncü maddesindeki tadilâta mütaallik bulunmaktadır. Aynı madde 5458 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve daha sonra 5859 sayılı Kanun ile de maddeye (Temyiz Ceza daireleri arasında çıkan aidiyet ihtilâfları, Temyiz Birinci Başkanının başkanlığı

altında Ceza daireleri başkanlarından teşekkül eden Kurul halleder. Verilen kararlar kesindir.

Oylarda müsavat halinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.) diye vaz'olunan hüküm, mesbuk teklifte meskût bırakılmış olduğundan, bu fıkra tekrar maddeye yazılmıştır.

e) Teklifin 4 ve 5 ncı maddeleri aynen kabul edilmiştir.

5. Teklifin mahiyeti itibariyle takdimen ve müstacelen görüşülmesi hususunun da mazbataya derci takarrür ettirilmiştir.

6. Verilen karar; Encümen müzakerelerine iştirak edenlerin ittifakiyle 2 Şubat 1959 tarihinde ittihaz kılınmıştır.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Reisi
Aydın
C. Ülku

M. Muharriri
Balıkesir
V. Asena

Kâtip
Manisa
A. Akın
Bursa

Aydın
N. Geveci
İçel

H. Bayrı
İsparta
S. Bilgiç
Maraş

M. Dölek
Kırşehir
H. Çopuroğlu
Mardin

H. F. Evliya
Ordu

M. A. Arıkan
Sakarya

Z. Kumrulu

T. Barış

İmzada bulunamadı
Sakarya

Siird

N. Kirişcioğlu
Uşak

F. Şendur
Yozgad

A. R. Akbıykoğlu

M. Ataman

**BURSA MEBUSU MAZLUM KAYALAR VE
34 ARKADAŞININ TEKLİFİ**

Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun değişik 1, 3 ve 4 ncü maddelerinde tadilat yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Temyiz Mahkemesi sekiz Hukuk, altı Ceza, bir Ticaret ve bir İcra ve İflâs dairelerinden müteşkil olup dairelerden her birinin vazifesi bu kanun ve Hukuk ve Ceza muhakemeleri usulü kanunları ve İcra ve İflâs Kanunu ve mahsus kanunlarla muayyendir.

MADDE 2. — Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik 3 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Hususi kanunda hilâfına hüküm bulunmadığı takdirde Hukuk dairelerinden,

Birincisi : Gayrimenkule mütaallik ayni haklara ait Asliye mahkemelerinden verilip de İkinci, Beşinci, Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Hukuk ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

İkincisi : Şahıs, aile ve miras hukukuna ait Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilip de altıncı ve sekizinci Hukuk dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Üçüncüsü : Sulh mahkemelerinden verilip de ikinci, beşinci, altıncı ve sekizinci Hukuk ve Ticaret ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Dördüncüsü : Asliye mahkemelerinden verilip de menkule mütaallik ayni haklara ve borçlar hukukuna aid olup Ticaret ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifesi dışında kalan hüküm ve kararlarla dâvanın nakli ve hâkimin reddi ve hukuk ve ticaret ve icra işlerine ait merci tâyini hususlarını ve asliye mahkemelerinden verilen ve diğer dairelerin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Beşincisi : 4784 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmü saklı kalmak üzere gayrimenkule mütaallik ayni haklara ait Sulh mahkemelerinden verilip de altıncı, yedinci ve sekizinci hukuk ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri di-

ADLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Temyiz mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun değişik 1, 3 ve 4 ncü maddelerinde tadilat yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Teklif sahibinin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Temyiz mahkemesi teşkilâtına dair 1221 sayılı Kanunun 5859 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik üçüncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Hususi kanunda hilâfına hüküm bulunmadığı takdirde Hukuk dairelerinden,

Birincisi : Gayrimenkule mütaallik ayni haklara ait Asliye mahkemelerinden verilip de ikinci, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci Hukuk ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

İkincisi : Şahıs, aile ve miras hukukuna ait Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilip de altıncı ve sekizinci Hukuk dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Üçüncüsü : Sulh mahkemelerinden verilip de ikinci, beşinci, altıncı ve sekizinci Hukuk ve Ticaret ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Dördüncüsü : Asliye mahkemelerinden verilip de menkule mütaallik ayni haklara ve borçlar hukukuna aid olup Ticaret ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifesi dışında kalan hüküm ve kararlarla dâvanın nakli ve hâkimin reddi ve hukuk ve ticaret ve icra işlerine ait merci tâyini hususlarını ve Asliye mahkemelerinden verilen ve diğer dairelerin vazifeleri dışında kalan hüküm ve kararları,

Beşincisi : 4784 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmü saklı kalmak üzere gayrimenkule mütaallik ayni haklara ait Sulh mahkemelerinden verilip de altıncı, yedinci ve sekizinci Hukuk ve İcra ve İflâs dairelerinin vazifeleri di-

Teklif

şında kalan hüküm ve kararları ve istimplâkten mütevellit dâvalara ait Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Altıncısı : Tesise mütaallik hüküm ve kararlarla Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilip de kaynaklara, hususi ve umumi sulara, şufa, iştirâ ve vefa haklarını, hissedarlar ve mirasçılar arasında menkul ve gayrimenkul taksim ve şüyuun giderilmesi dâvalarına ve Sulh ve Asliye ve Ticaret mahkemelerinden verilip de kira bağtından doğan tahliye dâvalarına ve tahliye ile birlikte görülen kira bedeli ve tazminat dâvalarına ve nişan bozmadan doğan hediyelerin iadesi ve tazminat dâvalarına ve nüfus kütüğü ve yaş kayıtlarının düzeltilmesi ve öz ve soyadlarının değiştirilmesi dâvalarına mütaallik hüküm ve kararları,

Yedincisi : 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahrir Kanununun 27 nci maddesinde yazılı nizalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemeleriyle 5572 sayılı Kanuna dayanılarak görevlendirilen asliye hâkimleri tarafından verilen hüküm ve kararları ve 5602 sayılı Tapulama Kanunu ile teşkil edilmiş olan Gezici Arazi Kadastro mahkemeleri tarafından verilen hüküm ve kararları,

Sekizincisi : Zilyedliğe dayanılarak gayrimenkulün aynı hakkında açılan dâvalara mütaallik Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları, gayrimenkul tesciline dair açılan dâvalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Ticaret Dairesi : Türk Ticaret Kanununun 4 ncü maddesinde sayılan ticari dâvalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemelerince verilmiş bulunan hüküm ve kararları ve ticari mahiyette olmasa dahi istisna akdinden doğan bütün dâvalar hakkında Asliye mahkemelerince verilmiş olan hüküm ve kararları,

İera ve İflâs Dairesi : İera takipleri hukukuna ve iflâsa dair Asliye ve Ticaret mahkemeleriyle icra tetkik mercilerinden verilen kararları, icra tetkik mercilerinin verecekleri cezai hüküm ve kararları ve İera ve İflâs Kanunu hükümlerine tâbi bütün iptal dâvaları hakkında Asliye Hukuk ve Ticaret mahkemeleri ile Sulh mahkemeleri tarafından verilen hüküm ve kararları, Âmme alacaklarının tahsili hakkındaki Kanun hükümlerince açılacak hacizli mala istih-

Ad. E.

şında kalan hüküm ve kararları ve istimplâkten mütevellit dâvalara ait Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Altıncısı : Tesise mütaallik hüküm ve kararlarla Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilip de kaynaklara, hususi ve umumi sulara, şufa, iştirâ ve vefa haklarını, hissedarlar ve mirasçılar arasında menkul ve gayrimenkul taksim ve şüyuun giderilmesi dâvalarına ve Sulh ve Asliye ve Ticaret mahkemelerinden verilip de kira bağtından doğan tahliye dâvalarına ve tahliye ile birlikte görülen kira bedeli ve tazminat dâvalarına ve nişan bozmadan doğan hediyelerin iadesi ve tazminat dâvalarına ve nüfus kütüğü ve yaş kayıtlarının düzeltilmesi ve öz ve soy adlarının değiştirilmesi dâvalarına mütaallik hüküm ve kararları,

Yedincisi : 2613 sayılı Kadastro ve Tapu tahrir Kanununun 27 nci maddesinde yazılı nizalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemeleri ile 5572 sayılı Kanuna dayanılarak görevlendirilen asliye hâkimleri tarafından verilen hüküm ve kararları ve 5602 sayılı Tapulama Kanunu ile teşkil edilmiş olan Gezici Arazi Kadastro mahkemeleri tarafından verilen hüküm ve kararları,

Sekizincisi : Zilyedliğe dayanılarak gayrimenkulün aynı hakkında açılan dâvalara mütaallik Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları, gayrimenkul tesciline dair açılan dâvalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Ticaret Dairesi : Türk Ticaret Kanununun 4 ncü maddesinde sayılan ticari dâvalar hakkında Sulh ve Asliye mahkemelerince verilmiş bulunan hüküm ve kararları ve ticari mahiyette olmasa dahi istisna, akdinden doğan bütün dâvalar hakkında Asliye mahkemelerinden verilmiş olan hüküm ve kararları,

İera ve İflâs Dairesi : İera hâkimleri ve tetkik mercilerince verilen bütün kararlarla İera ve İflâs Kanununun tatbikatından doğan dâva, itiraz ve şikâyetler dolayısıyla Asliye, Sulh ve Ticaret mahkemelerinden verilen kararları ve âmme alacaklarının tahsili hakkındaki Kanun hükümlerince açılacak hacizli mala istihkak ve iptal dâvalarına mütaallik Asliye ve Sulh mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları,

Teklif

Ad. E.

kak ve iptal dâvalarına mütaallik Asliye ve Sulh mahkemelerinden verilen hüküm ve kararları tetkik ve rüyet eder.

Temyiz, Hukuk, Ticaret ve İcra ve İflâs daireleri arasında çıkan aidiyet ihtilâfları Temyiz Birinci Başkanının başkanlığı altında Hukuk daireleriyle Ticaret ve İcra ve İflâs daireleri başkanlarından teşekkül eden Kurul halleder. Verilen kararlar kesindir. Oylarda müsavat halinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

MADDE 3. — Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan 1221 sayılı Kanunun 5458 sayılı Kanunla değişen 4 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Ceza dairelerinden birincisi : Ceza Kanununun ölüm ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve 5 seneden fazla hapis ve âmme hizmetlerinden müebbeden memnuiyet cezalarını müstelzim ve diğer dairelerin vazifelerine girmiyen cürümlere ait hüküm ve kararları,

İkincisi : Sulh mahkemelerince Ceza Kanununa tefhikan görülen ve Altıncı Ceza Dairesinin vazifesine girmiyen suçlara ait hüküm ve kararları,

Üçüncüsü : Hususi kanunlarda yazılı olup da Beşinci ve Altıncı Ceza dairelerinin vazifeleri dışında kalan suçlara ait hüküm ve kararları ve cezada dâva nakli ve Ceza Kanununun mevkiî meriyete vaz'ına mütaallik Kanununun 36 ncı maddesinde yazılı ve Temyiz Mahkemesine mevdu kısma mütaallik merci tâ-yini hususlarını,

Dördüncüsü : Diğer Ceza dairelerinin vazifeleri dışında kalan suçlara ait hüküm ve kararları,

Beşincisi : 5162 sayılı Kanunun ikinci maddesinde tesbit olunan suçlara ait hüküm ve kararları,

Altıncısı : Ceza Kanununun altıncı babının üçüncü ve dördüncü fasıllarında ve onuncu babıyla 5917 sayılı Kanunda yazılı suçlara ait hüküm ve kararları,

Temyizen tetkik ve rüyet eder.

Muhakemeleri Temyiz Mahkemesine aidolan hâkim ve memurların muhakemeleri fiilin ma-

Tetkik ve rüyet ederler.

Temyiz, Hukuk, Ticaret ve İcra ve İflâs daireleri arasında çıkan aidiyet ihtilâfları Temyiz 1 nci Başkanının Başkanlığı altında Hukuk Daireleriyle Ticaret ve İcra ve İflâs daireleri başkanlarından müteşekkil Kurul halleder. Verilen kararlar kesindir.

Oylarda müsavat halinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

MADDE 3. — Temyiz Mahkemesi teşkilâtına dair olan 1221 sayılı Kanunun 5458 sayılı Kanunla değişen 4 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Ceza Dairelerinden Birincisi : Ceza hususunda ölüm ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve 5 seneden fazla hapis ve âmme hizmetlerinden müebbeden memnuiyet cezalarını müstelzim ve diğer dairelerin vazifelerine girmiyen cürümlere ait hüküm ve kararları,

İkincisi : Sul mahkemelerince Ceza Kanununa tefhikan verilen ve Altıncı Ceza Dairesinin vazifesine girmiyen suçlara ait hüküm ve kararları,

Üçüncüsü : Hususi kanunlarda yazılı olup da 5 nci ve 6 ncı Ceza dairelerinin vazifeleri dışında kalan suçlara ait hüküm ve kararları ve cezada dâva nakli ve Ceza Kanununun mevkiî meriyete vaz'ına mütaallik Kanununun 36 ncı maddesinde yazılı ve Temyiz Mahkemesine mevdu kısma mütaallik merci tâ-yini hususlarını,

Dördüncüsü : Diğer Ceza dairelerinin vazifeleri dışında kalan suçlara ait hüküm ve kararları,

Beşincisi : 5162 sayılı Kanunun 2 ncı maddesinde tesbit olunan suçlara ait hüküm ve kararları,

Altıncısı : Ceza Kanununun 6 ncı babının 3 ncü ve 4 ncü fasıllarında ve 10 ncü babı ile 5917 sayılı Kanunda yazılı suçlara ait hüküm ve kararları,

Temyizen tetkik ve rüyet ederler.

Muhakemeleri Temyiz Mahkemesine aidolan hâkim ve memurların muhakemeleri fiilin mahiyetine göre benzeri fiillerin Temyiz mercii olan daireye ve bu dairelerden sâdır olacak kararların Temyiz yoluyla tetkik Ceza Umumi Heyetine aittir.

Teklif

hiyetine göre benzeri fiillerin temyiz mercii olan daireye ve bu daireden sâdır olacak kararların temyiz yolu ile tetkiki Ceza Umumi Heyetine aittir.

Şukadarki, asıl dâvayı görmüş olan daire heyeti, Umumi Heyette bulunamazlar,

Ceza Umumi Heyetinde içtima nisabının sağlanması kabil olmazsa Hukuk kısmından âza alınabilir. Bu suretle temyiz tetkikatını yapan Umumi Heyet kararlarına karşı hükmü veren dairenin ısrar hakkı vardır. İsrar üzerine Umumi heyetten ikinci defa aynı surette verilen karara uymak mecburidir.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden iki ay sonra meriyete girer.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini icraya Adliye Vekili memurdur.

Ad. E.

Şu kadar ki, asıl dâvayı görmüş olan Daire Heyeti, Umumi Heyette bulunamazlar.

Ceza Umumi Heyetinde içtima nisabının sağlanması kabil olmazsa Hukuk kısmından âza alınabilir. Bu suretle Temyiz tetkikatını yapan Umumi Heyet kararlarına karşı hüküm veren dairenin ısrar hakkı vardır. İsrar üzerine Umumi Heyetten ikinci defa aynı surette verilen kararlara uymak mecburidir.

Temyiz ceza daireleri arasında çıkan aidiyet ihtilâfları Temyiz 1 nci Başkanının başkanlığı altında Ceza daireleri başkanlarından teşekkül eden Kurul halleder. Verilen kararlar kesindir.

Oylarda müsavat halinde 1 nci Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

MADDE 4. — Teklif sahibinin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Teklif sahibinin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesiyle
4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkında
kanun lâyihası ve Adliye Encümeni mazbatası (1/342)**

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-880/586

24 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Adliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 19 . II 1959 tarihinde kararlaştırılan Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkındaki kanun lâyihasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil Vekili

E. Menderse

ESBABI MUCİBE

1. 1 . IX . 1938 tarihinde meriyete giren 3456 sayılı Noterlik Kanununun 4166 ve 4788 sayılı kanunlarla muaddel 71 nci maddesine göre noterlerin:

a) Re'sen tanzim edilen senet veya mukavelelerin dairede kalacak nüshalarının her sayfasından yazı ücreti olarak 40 kuruş,

b) Re'sen tanzim olunan senetlerin alâkalılarına verilecek suretlerinden ve noter dairelerinde re'sen olmayarak yazdırılıp doğrudan doğruya alâkalısına verilen kâğıt, senet ve mukavelelerin örneklerinden ve yapılan tercümelerin yazıldığı kâğıtlardan ve tasdik olunmak üzere bir nüsha olarak hariçte yazılıp getirilen evrakın noter tarafından yazılıp dairede alakonulacak nüshasından sayfa başına yazı ücreti olarak 20 kuruş,

c) Re'sen olmayarak dairede yazdırılan her nevi kâğıtların dairede kalacak suretleri için ve ayrıca tescili icabeden mukaveleleri hususi defterine tescil için senet sayfası başına 10 kuruş,

ç) Bir dilden diğer dile çevrilen veya çevrilen kâğıtlardan işin mahiyetine göre her sayfası için çevirme ücreti en yukarı olarak 500 kuruş,

d) Kanunlarında hare ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet ve sairenin beherinden tasdik ücreti olarak yalnız 25 kuruş,

Almaları iktiza etmekte, ancak 1 . VIII . 1945 tarihinde meriyete giren 4782 sayılı Kanunun geçici maddesi mucibince «olağanüstü hallerin devamı süresince Noter Kanununun değişik 71 nci maddesi gereğince noterlerin gördükleri göreve karşılık olarak alacakları ücretler % 25 nispetinde artırılmış» ve 1 . VII . 1948 tarihinde meriyete giren 5235 sayılı Kanunun geçici maddesi ile de «olağanüstü hallerin devamı süresince noterlerin gördükleri göreve karşılık olarak Noter Kanununun değişik 71 nci maddesinin 1, 5 ve 6 ncı fıkraları gereğince alacakları ücretler % 25 ; 2 ve 3 ve 4 ncü fıkraları gereğince alacakları ücretler % 50 nispetinde artırılmış» bulunmaktadır.

Bu suretle noterler halen, yukarda a, b ve c bentlerinde gösterilen muamelelerden işin mahiyetine göre sayfa başına yazı ücreti olarak 15 - 60 kuruş; tescilli icabeden mukaveleleri hususi defterine tescil için senet sayfası başına 15; bir dilden diğer dile çevrilen kâğıtların her sayfası için tercüme ücreti olarak 625 kuruş ve kanunlarından harc ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet ve sairenin beherinden tasdik ücreti olarak, - imza adedine bakılmaksızın - yalnız 31 kuruş ücret almaktadırlar.

Noterlerin, en son on sene evvel tesbit edilen bu ücretlerinin, bu müddet zarfındaki umumi fiyat tahavvülleri dolayısıyla yapılan hizmeti karşılamadığı izahtan vârestedir.

Kaldı ki, noterler, miktarı neye baliğ olursa olsun emanetlerin muhafazasından, mahsus bir mesaiyi icabettirmesine rağmen defter tasdikinden ve eski harflerden yeni harflere çevirmeden, hiçbir ücret almamakta ve ancak, bu muameleler dolayısıyla Devlete ödenen harc üzerinden, Harclar Kanununun 57 nci maddesine tevfikân % 15 veya % 30 gibi çok cüzi miktarlara baliğ olan bir para tahsil etmektedirler.

Noterlik Kanununun 71 nci maddesine mevzu olan noter ücretleri, 1 . IX . 1938 tarihinden 1 . VII . 1948 tarihine kadar geçen on seneden az bir müddet içinde 4166, 4782 ve 5235 sayılı kanunlarla üç defa değiştirilmiş olmasına rağmen, 1 . VII . 1948 den bugüne kadar olan on seneyi müteceviz zaman zarfında hiç artırılmamıştır.

II - 3456 sayılı Noterlik Kanununun 4166 sayılı Kanunla muaddel 73 nü maddesi mucibince alınan yol tazminatına gelince, dairesi dışında iş yapmak için yerinden uzaklaşan noterler, mütat vesaiti nakliye ücretinden başka 1 . IX . 1938 tarihinden beri esas itibariyle, iş günlerinde 400, tatil günlerinde 500 kuruş yol tazminatı almaktadırlar.

III - Gerek zikri geçen ücretlerle yol tazminatının bugünkü hayat şartlarına uymaması ve gerek bunların yukarda ifade edildiği veçhile sık sık değiştirilmek mecburiyetinde kalınması, Avukatlık Kanununun 130 neu maddesi mucibince avukatlık ücret tarifesi yapıldığı gibi, noter ücretleriyle yol tazminatı miktarının da Adliye Vekâleti tarafından tanzim olunacak bir tarife ile tesbitini zaruri kılmaktadır.

Bu sebeplerle lâyihanın birinci maddesi ile Noterlik Kanununun muaddel 71 nci maddesi tadil edilmiş ve ikinci madde ile de, aynı kanunun muaddel 73 nü maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası eihetine gidilmiştir.

Lâyihanın üçüncü maddesinde, noterlik ücret tarifesinin hazırlanabilmesi için kanunun, neşri tarihinden bir ay sonra meriyete gireceği tasrih edilmiş, dördüncü maddesinde de kanunun icrasına İera Vekilleri Heyetinin memur bulunduğu ifade edilmiştir.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 1/342

Karar No. 37

20 . IV . 1939

Yüksek Reisliğe

Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncu maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin kaldırılması hakkındaki kanun lâyihası Adliye Vekâleti mümessili de davet olunarak tetkik ve müzakere edildi :

Noterlik Kanununun umumi surette vaz'etmiş olduğu esaslardan anlaşılacağı veçhile bu müesseselerin âmme hizmeti ifa ettikleri bedihidir. Ezcümle, noterlere mevdu vazifelerin bihakkin tedviri için ve bunların şümül ve ehemmiyeti de nazara alınarak kendilerine mühim bâzı külfetler ve mecburiyetler tahmil kılınmıştır, ki, teminat iraesı ve müesseselerinde çalışacak memurlar ile mali bakımdan mukaveleleme akdetmeleri, hizmet müddetlerine mukabil mütehavvil nispetlerle kendilerine tazminat mahiyetinde tediye bulunmaları, yardım sandığına gayrisafi gelirleri üzerinden aidat vermeleri velhasıl noterlerin deruhde eyledikleri vazifelerin ifası sadedinde ihtiyar edecekleri bilcümle masarifin kendileri tarafından yapılacağı hususlarının zikredilmesi mevzu sarahat veren başlıca noktalar dır. Kaldı ki; yukarda başlıca sayılanlara munzam olarak noterlikle hiçbir vazife ve hizmetin aynı zamanda her hangi bir ticaret mevzuunun birleşmeyeceğine ve noterlerin bu hususlarda memnu bulduklarına dair kanunda sarıh ve katî hükümlerin mevcudiyeti durumu vüzh ile ifade etmektedir. Memnuiyetler haricinde ve istisnai olarak noterlerin kazai mercilerden verilecek işleri kabul, ilim ve hayır müesseselerine intisab etmeleri kabul edilmiştir.

Yukarda izah olunduğu veçhile noterlerin müteavgil buldukları sahadan başka, irat getiren mevzularda takyit ve tahdidedildikleri anlaşılmaktadır. Bütün bunlara rağmen müesseselerinin faaliyetini temin ve idame için her türlü malî külfetler ihtiyarına da mecbur buldukları görülmektedir.

Kezalik; halen tatbik mevkiinde bulunan

Noterlik Kanunu 1938 senesi içinde tedvin edilmiş ve tadili mevzuubahis 71 nci maddeye müsteniden almakta buldukları ücretlere 4166, - 4782 ve 5235 sayılı kanunlar gereğince 1948 senesi evasıtına kadar muayyen nispet ve miktarlarla bâzı zamlar yapılmak suretiyle değişen şartlara intıbak cihetine gidilmiş ise de berveçhibâlâ işaret olunan 1948 yılından sonra cari hükümlerde birgüna tadilat icra edilmemiştir. Halbuki, halihazır durum, cemiyet hayatının arz ve istilzam ettiği ihtiyaç ve zaruretlar muvacehesinde de noterlik müesseselerinin malî imkânlarının tezyit ve islahı zarureti tahaddüs ettiği cihetle serd ve izah olunan sebeplerden dolayı noterlerce ahiz ve istifa olunan ücretlerin ve daireseleri haricinde tescil edecekleri muamele ve ifa edecekleri hizmetler için alacakları yol tazminatına ait hükümlerin tadili lâzımgelmekte bulunmuştur. Ancak; yol tazminatına ait tesbitte haricirah Kanunu hükümlerinin kıstas olarak göz önünde tutulmasının da cereyan eden müzakere sonunda tebellür etmiş bulunduğumun mazbataya derri tezekkür kılınmıştır.

Ayrıca; noterler, emanet işleri ile defter tasdikime mütedair bulunan muamelelerde sadece 5887 sayılı Harçlar Kanununun 57 nci maddesinde musarrah muayyen nispetler dairesinde noterlik hissesinin istifasına cevaz vermiştir. Fakat, Harçlar Kanununa bağlı 3 sayılı tarifenin 2,7 ve 8 numaralı bentlerinde tesbit edilen bu hisselerin nispetleri, bu bapta ihtiyar edilecek masraflara tekabül edemiyen cüzi miktarlar olduğu gibi, bir yazıdan diğer bir yazıya çevirme işlerinde de sarahat bulunmadığından birgüna ücret alınmamakta olması buraya kadar tadad edilen ve sair mümasıl işlerin ifası zımında sarf edilen mahsus mesai ve masraf noktai nazardan halen cari hükümlerin ipkasında isabet görülememiştir.

İzah olunan sebeplerle birlikte içtimai ve iktisadi şartların daima mütehavvil olmasına binaen, noterlerin istifa edecekleri bâzı ücretlerin,

kanun metninde tesbitinin matlup faideyi ve alâkalıların bu suretle haklarını lâyıki ile sağlıyamadığına yakîn hâsıl olmuş ve ifa edilen hizmet mukabilinde alınması muktezi ücret mevzuunun asgari bir devreye maksur ve bu müddetin hitamında lüzum ve ihtiyaç görülmesi şartına bağlı olarak bir tarife ile tesbit edilmesi salâhiyetinin Adliye Vekâletine tefviz olunmasının uygun bulunduğu neticesine varılmıştır.

Esasen 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 130 ncu maddesi kaza mercilerindeki muameleler ile diğer işlerden alınacak mesai karşılığının asgari hadlerini gösteren bir tarifinin evvel-emirde baro idare meclisleri tarafından dört senelik bir devre için hazırlanarak Adliye Vekâletinin tasvip veya tadil suretiyle kabul ve tasdikine arz edilmesi hususu da düşünülerek lâyihanın ana hatlarının kabulünde ittifakı âra hâsıl olmuştur.

Lâyihanın ihtiva ettiği maddelere airt tadil ve izahlar :

Madde 1. — Metinde 4166 ve 4782 sayılı kanunlar ile muaddel 71 nci maddeden bahsedilmekte ise de, 3456 sayılı Noterlik Kanununun zikri geçen maddesi bidayeten 4166 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve daha sonra aynı madde 4782 sayılı Kanunla ikinci defa küll halinde tadil olunmuştur.

Bu itibarla muahhar olan 4782 sayılı Kanun; 4166 sayılı Kanunla değiştirilen metni dolayısıyla ilga etmiş bulunması bakımından ilk tadili mutazammın olan bu kanunun madde metninde tasrihine hukukan cevaz verilemeyeceğinden, metinde yalnız 4782 sayılı Kanun zikredilmiştir.

Madde 71. — Mazbatanın mucip sebepler kısmında zikir ve izah olunan esaslar dairesinde yeniden yazılmıştır. Bu meyanda halen tatbik mevkiindeki metinde (Şahadet ve tasdik şerhlerinden yazı ücreti alınmaz) diye mevcut ve mevzu hükmün olduğu gibi muhafazası noterler tarafından tescil kılınan muamelelerin tabii bir neticesi bulunması hasebiyle aynen muhafazası zaruri görülmüş ve maddeye ilâve edilmiştir.

Madde 2. — Hükümet tarafından hazırlanan metin aynen kabul edilmiştir.

Lâyihanın 71 nci maddesi ile ikinci maddesinde mezkûr 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerine mütaallik müşterek izah :

a) 71 nci madde 1 ilâ 6 numaralı bendi ihtiva etmektedir. 1 numaralı bent noterlerin resmî harclara ilâve suretiyle alacağı ücreti, diğer bentler resmî harclar ile alâkası bulunmayan ve noterlerce ifa olunan hizmetler mukabilinde aldıkları yazı ve saire ücretidir.

b) 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddeleri 71 nci madde ile istifa edilegelmekte bulunan ücretlere muayyen nispetler dairesinde zammı âmir bulunmaktadır.

c) 5887 sayılı Harçlar Kanununun tedvini sırasında resmî harclara nazaran noterlerin alacakları ücretlerin nispetleri tesbit edildiğinden aynı kanunun 126 nci maddesinin (b) fıkrası ile 71 nci maddenin 1 numaralı bendi ve binnetice 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin zikri geçen bir numaralı bende mâtuf olarak vaz'etmiş olduğu zam hükümleri ilga edilmiştir.

Bu itibarla ahiren sevk edilen hüküm 71 nci maddenin 2 ilâ 6 numaralı fıkralarına ait bulunmuştur.

Madde 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mevzuun arz ettiği ehemmiyet dolayısıyla lâyihanın müstacelen ve takdimen müzakeresinin arzına da karar verilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni

Reisi	M. Muharriri
Aydın	Balıkesir
C. Ükû	V. Asena
Kâtip	Çanakkale
Manisa	Söz hakkım mahfuzdur.
Â. Akın	S. Sezgin
İmzada bulunamadı	İsparta
İçel	S. Bilgiç
M. Dölek	Ordu
Erzincan	Z. Kumrulu
Â. Sağiroğlu	İmzada bulunamadı
İmzada bulunamadı	Urfa
Tokad	A. Akan
Ş. Kitapçı	Burdur
Aydın	B. Kayaalp
N. Geveci	Nevşehir
İzmir	Siird
N. Davran	F. Şendur
	H. H. Ükün

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 3456 sayılı Noterlik Kanununun 4166 ve 4782 sayılı kanunlarla muaddel 71 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

«Madde 71. — Noterlerin yazı, tercüme, tescil, emanetleri muhafaza ve kanunlarında harç ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet ve saire ile defter tasdikinden alacakları ücretlerin ve noterlerle imzaya salâhiyetli vekillerinin yol tazminatının miktarı, Adliye Vekâleti tarafından tanzim olunacak bir tarife ile tesbit edilir.

Tarifede lüzumlu görülecek değişiklikler, dört senede bir icra olunur.»

MADDE 2. — Noterlik Kanununun 4166 sayılı Kanunla muaddel 73 ncü maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden bir ay sonra meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya, İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

19 . II . 1959

Başvekil V. <i>E. Menderes</i>	Devlet Vekili
Devlet Vekili ve Bas. - Yay. ve Turz. V. V. <i>A. Aker</i>	Devlet Vekili ve Münakalât V. V. <i>M. Kurbanoglu</i>
Devlet Vekili ve Çalışma V. V. <i>H. Şaman</i>	Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>	Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>

ADLIYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Noterlik Kanununun 71 nci maddesinin tadili ve 73 ncü maddesi ile 4782 ve 5235 sayılı kanunların geçici maddelerinin ilgası hakkında Kanun

MADDE 1. — 3456 sayılı Noterlik Kanununun 4782 sayılı kanunlarla muaddel 71 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

Madde 71. — Noterlerin alacakları yazı ücretinin ve bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevirme, mukabele, tescil, emanetleri muhafaza ve kanunlarında harç ve rüsumdan muaf olduğu yazılı senet vesaire ile defter tasdikinden alacakları ücretlerin ve noterlerle imzaya salâhiyetli vekillerinin yol tazminatının miktarı, Adliye Vekâleti tarafından tanzim olunacak bir tarife ile tesbit edilir.

Şahadet ve tasdik şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Tarifede lüzumlu görülecek değişiklikler, dört senede bir icra olunur.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Nafia Vekili <i>T. İleri</i>
Ticaret Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sih. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsman</i>	Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
Sanayi Vekili	Bas. - Yay. ve Turz. Vekili
İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>	Koordinasyon Vekili ve Sanayi V. V. <i>S. Ataman</i>

Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 32 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/172)

8 . IV . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkındaki teklifimiz bağlı olarak sunulmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını saygılarımızla arz ve rica ederiz.

Bursa	Rize	Rize	Yozgad	Denizli	Kastamonu
<i>M. Kayalar</i>	<i>M. Önal</i>	<i>İ. Akçal</i>	<i>M. Ataman</i>	<i>A. H. Sancar</i>	<i>H. Dura</i>
Diyarbakır	Erzurum	Siird	İzmir	Rize	Artvin
<i>H. Turgut</i>	<i>S. Erduman</i>	<i>S. Bedük</i>	<i>N. İncekara</i>	<i>O. Kavrakoğlu</i>	<i>Y. Gümüzel</i>
Erzurum	Kastamonu	Afyon K.	Bolu	İzmir	Kastamonu
<i>A. Eryurt</i>	<i>N. Batur</i>	<i>M. A. Ülgen</i>	<i>İ. Gülez</i>	<i>İ. Sipahioğlu</i>	<i>S. Çağlar</i>
Afyon K.	Trabzon	Trabzon	Afyon K.	Gazianteb	Gazianteb
<i>R. Çerçel</i>	<i>F. Karanis</i>	<i>S. Z. Ramoğlu</i>	<i>O. Talu</i>	<i>E. Cenani</i>	<i>B. Dülger</i>
İzmir	Kastamonu	Afyon K.	Kastamonu	Muğla	Nevşehir
<i>N. Davran</i>	<i>M. Akdoğanlı</i>	<i>K. Özçoban</i>	<i>M. İslamoğlu</i>	<i>Z. Mandatınci</i>	<i>N. Önder</i>
	Samsun	İzmir	Bursa		
	<i>F. Tüzel</i>	<i>N. Pınar</i>	<i>S. Karacabey</i>		

MUCİP SEBEPLER

1. Memleketimizdeki iktisadi ve içtimai yükselmenin adalet işlerini günden güne çoğaltması ve tedvin olunan kanunlarla adalet cihazına yeni yeni vazifeler tahmil edilmesi neticesi olarak Temyiz Mahkemesine gelen işlerin de her sene muntazaman arttığı ve mensupları tarafından sarf edilen olanganüstü mesaiye rağmen varideden mühim bir miktarının senesi içinde çıkarılmıyarak ertesi yıla devrine zaruret hâsıl olduğu anlaşılmıştır.

5859 sayılı Kanunla 1951 senesinde iki hukuk dairesi ilâvesi suretiyle yedi hukuk, beş ceza, bir ticaret ve bir icra ve iflâs dairesinden terekkübeder hale getirilmiş olan Temyiz Mahkemesine 1951 senesinden 1957 senesi sonuna kadar intikal eden ve çıkarılan iş miktarında 45 063 artış vâkı olduğu ve 1957 senesi sonunda çıkarılmıyan 21 996 işin 1958 yılına devrolunduğu tesbit edilmiştir.

En yüksek adalet cihazı olan Temyiz Mahkemesinin murakabe ve hukuk yaratıcılığı vazifesini ifa edebilmesi için mütekâsif dâva dosyaları altında bunalan Temyiz hâkimlerinin işlerini azaltmak ve ilmî tetkikler yapabilmelerini sağlamak icabeder. Bunun için de daire adedinin artırıl-

ması en uygun çare olarak düşünülmektedir. Bu tedbir işlerin gecikmesini, birikmesini ve iş sahiplerinin haklı şikâyetlerini önleyeceği cihetle artan iş miktarına göre Temyiz Mahkemesine biri hukuk ve diğeri ceza olmak üzere iki daire ilâvesimaksadiyle ilişik kanun teklifine bağlı cetvelde yazılı merkez kısmındaki kadroların istihali gerekli görülmüştür.

2. Bilindiği gibi mahkemelerimize intikal eden işlerin çoğu hukuka taallük etmekte ve binnetice icra dairelerini ilgilendirmektedir. Bu bakımdan icra dairelerinin izahtan müstağni olan ehemmiyeti yanında bu müessesenin mümessili olan icra memurlarının durumu da bilhassa ehemmiyet arz etmektedir. İcra Meslek Mektebinin 1932 senesinde lâğvından beri münhal icra memurluklarına açılan imtihanda muvaffak olan mahkeme kâtip ve başkâtipleri tâyin edilmektedir. Ancak bir müddet evvel mahkeme başkâtipliği kadrosu 60 liraya yükseltildiği halde en yüksek icra memurluğu kadrosunun 50 lirada bırakılmış bulunması sebebiyle mensupları terfi edemez ve icra memurluğuna artık eskisi gibi rağbet edilmez olmuştur. Nitekim halen 271 kazada icra memurluğu teşkilâtı yoktur. (25) yerdeki icra memurluğu vazifesi münhaldir. 55 icra memuru da işgal ettikleri kadrodan almakta oldukları ikinci üst derece aylıkta da terfi müddetini bitirip terfi lâyik görüldükleri halde kadrosuzluk sebebiyle terfi edemez duruma girmişlerdir.

İcra daireleri teşkilâtının takviyesi, meslekin cazip hale getirilmesi ve mensuplarının terfililerine imkân elde edilmesi maksadiyle teklifimize bağlı cetvelin vilâyetler kısmındaki kadroların istihali lüzumlu görülmüştür.

Adliye Encümeni Mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. : 2/172

Karar No. : 16

6 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 32 arkadaşının Devlet Memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan Kanuna bağlı (I) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkındaki Kanun teklifi encümenimize tevdi kılınmış olmakla Adliye ve Maliye Vekâletleri mümessilleri davet edilerek yapılan tetkikat ve müzakereler neticesinde aşağıdaki karar ittifakla ittihaz olunmuştur :

1. Kanun teklifi :

A) Temyiz Mahkemesi teşkilâtını tevsi ve takviye maksadiyle biri hukuk diğeri ceza olmak üzere iki daire kurulmasını,

B) Vilâyetler teşkilâtına icra memuru ve muavinleri kadrosuna ilâve yapılmasını istihdaf etmektedir.

2. Teklifin mucip sebeplerinin hülâsası :

Memleketimizdeki iktisadi ve içtimai yükselmenin adalet işlerini günden güne çoğalt-

ması ve tedvin olunan kanunlar ile adalet cihazına yeni vazifeler tahmil edilmesi neticesi olarak Temyiz Mahkemesine gelen işlerin her sene muntazaman arttığı ve mensupları tarafından sarfedilen fevkalâde mesaiye rağmen mühim bir kısmının senesi içinde çıkarılamıyarak devredildiği dermeyer ve 1951 senesinde 5859 sayılı Kanun ile iki hukuk dairesi teşkil kılındığı halde maksadı temine kâfi gelmediği işaret olunmakta ve adalet müesseselerine intikaleden işlerin en fazla hukuk kısmına taallük etmesi hasebiyle binnetice, icra dairelerini alâkalandırması bakımından ihtiyacı karşılayacak kadrodan mahrum bulunan mezkûr teşkilâtdaki memur ve muavinlere ait kısmının da artırılmasının isabetli bir tedbir olduğu belirtilmektedir.

3. Encümenin tetkikası :

A) Adliye Vekâletinden celbedilen istatistikî malûmata göre Temyiz Mahkemesine :

1950 senesinde 52 616 ceza ve 70 931 hukuk olmak üzere 123 547 iş gelmiş ve bunlardan 111 276 adedi intacolunarak 12 271 i mütaakip seneye devredilmiştir.

1957 senesinde ise 74 293 ceza ve 95 958 hukuk işi olarak ceman 170 251 dosya gönderilmiş ve bu miktardan 148 255 adedi karara bağlanmış ve bakiyeyi teşkil eden 21 996 aded için 1958 senesine devri yapılmıştır.

Bu suretle 1950 senesi ile 1957 senesi arasındaki artışın 46 704 işe baliğ olduğu anlaşılmıştır.

B) Teklifde gösterilen kadrolar için bütçeye ilâvesi lâzımgelen karşılık bütün tediye müfredatının da ithali suretiyle 402 175 lirası Temyiz Teşkilâtı ve 176 600 lirası icra memur ve muavinlerine aidolarak 578 775 liradır.

Netice :

Sureti umumiyede cemiyetin ve ferdolarak mensuplarının, adalet cihazının mesaisi geciktiği ahvalde, bu yüzden müteessir ve zarardide olacakları münakaşadan âzade bir hakikattir. Binaenaleyh hakkın ihkaki mevzuunda son merci bulunan Temyiz Mahkemesi teşkilâtının takviyesi ve aynı zamanda istihsal olunan hakkın icrası hususunda rolü olan icra dairelerinde

mevcut boşluğun da telâfisi lâzımgeldiği kanaatine varılmış ve kanun teklifi uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Mevzuun arz ettiği hususiyet itibariyle teklifin takdimen ve müstaceliyetle görüşülmesi hususu da takarrür ettirilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Riyaset Makamına sunulur.

Adliye Encümeni Reisi M. Muharriri
Aydın Balıkesir
C. Ülkü V. Asena

Kâtip

Manisa Aydın Çanakkale
Â. Akın N. Geveci S. Sezgin
Denizli Gaziantep İçel
İ. Hadımlıoğlu A. Şahin M. Dölek
İzmir Maraş
E. Kavur H. F. Evliya

İmzada bulunamadı

Mardin Ordu Sakarya
M. A. Arıkan Z. Kumrulu N. Kirişcioğlu
Siird Urfa
F. Şendur A. Akan

İmzada bulunamadı

Uşak

A. B. Akbuynoğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 2/172
Karar No. 86

4 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 32 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılmasına dair olan kanun teklifi Adliye Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize havale edilmiş olmakla Adliye ve Maliye Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi, Temyiz mahkemesinde 8 nci Hukuk ve 6 ncı Ceza dairelerinin ihdası için gereken kadrolar ile vilâyetler icra dairelerinde mevcut boşlukların doldurulması maksadıyla icra memur ve muavinleri kadrolarının 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmına ilâvesini temin maksadıyla ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Kanun teklifini bidayeten tetkik eden Adliye Encümeni hakkın ihkaki mevzuunda son merci bulunan Temyiz mahkemesi teşkilâtının takviyesi ve aynı zamanda istihsal olunan hakkın icrası hususunda rolü olan icra dairelerinde mevcut boşluğun doldurulması lâzımgeldiği kanaatiyle kanun teklifini aynen kabul etmiş bulunmaktadır.

Teklif üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerden sonra Temyiz mahkemesinde artan iş hacmi ile icra dairelerindeki münhal-lerin doldurulması lüzumu göz önünde bulundularak teklifin sevkini yerinde mütalâa ederek maddelerin görüşülmesine geçilmiş, başlık ve birinci madde metni aynen ve birinci maddeye merbut cetveldeki derece maaşları ahiren kabul olunan kanun muvacehesinde asli maaş ola-

rak değil, derecelerin aylık miktarları konulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin ruznamesinde bulunan Temyiz Mahkemesi teşkilâtına mütaallik kanun lâ-yihasının alâkalı maddesinde münderiç hükümler muvacehesinde ikinci maddenin tedvinine lüzum olmadığından tayyedilmiş ve birinci maddeye merbut cetveldeki merkeze ait kadroların 1 Eylül 1959 ve vilâyetlere ait katroların ise 1 Mart 1960 dan itibaren mer'i olacağına dair olan hüküm ikinci ve teklifin 4 ncü maddesi 3 ncü madde olarak tâdilen kabul edilmiştir.

Bu suretle yeniden ihzar ve kabul olunan kanun lâ-yihası merbut cetveli ile birlikte Umumi Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Mazbata M.	Kâtip
Muğla	İzmir	Diyarbakır
N. Özsan	B. Bilgin	M. H. Ünal
Ankara	Antalya	Artvin
İ. Seçkin	K. Akmanlar	Y. Gümüşel
Balıkesir	Çorum	Çorum
M. H. Timurtaş	H. Bulğurlu	Y. Gürsel
İsparta	İstanbul	İstanbul
T. Tırlı	N. Kırşan	N. N. Yücel
İzmir	Kastamonu	Konya
D. Akbel	M. İslâmoğlu	M. Bağrıaçık
Nevşehir	Niğde	Rize
N. Önder	R. Gürsoy	İ. Akçal
Rize	Siird	Van
M. Önal	M. D. Süalp	Söz hakkın mahfuzdur.
		F. Melen
Yozgad		Yozgad
T. Alpay		A. Benderlioğlu

**BURSA MEBUSU MAZLUM
KAYALAR VE 32 ARKADA-
ŞININ TEKLİFİ**

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmına ilişik cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanuna bağlı cetvelin merkez kısmındaki kadrolarla Temyiz Mahkemesinde Sekizinci Hukuk ve Altıncı Ceza Daireleri kurulmuştur.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden iki ay sonra meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

**ADIYE ENCÜMENİNİN
TADİLİ**

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmına ilişik cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanuna bağlı cetvelin merkez kısmındaki kadrolarla Temyiz Mahkemesinde Sekizinci Hukuk ve Altıncı Ceza Daireleri kurulmuştur.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden iki ay sonra meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

**BÜTÇE ENCÜMENİNİN
TADİLİ**

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanunun merkez kadroları hakkındaki hükümler 1 Eylül 1959, vilâyetler kadroları hakkındaki hükümler 1 Mart 1960 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

*Bursa Mebusu Mazlum Kayalar ve 32 arkadaşının
teklifine bağlı*

CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
MERKEZ			
<i>Temyiz Mahkemesi</i>			
2	İkinci Reis	2	125
3	Âza	10	100
<i>Temyiz Mahkemesi kalemleri</i>			
6	Başkâtip	2	70
9	Birinci sınıf başkâtip muavini	2	50
10	İkinci » »	2	40
11	Memur	6	35
12	Kâtip	12	25
14	Mubaşir	2	20
VİLÂYETLER			
7	İera memur ve muavinleri	8	60
8	» » »	10	50
9	» » »	II	40

Adliye Encümeninin tadiline bağlı

CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
MERKEZ			
<i>Temyiz Mahkemesi</i>			
2	İkinci Reis	2	125
3	Âza	10	100
<i>Temyiz Mahkemesi kalemleri</i>			
6	Başkâtip	2	70
9	Birinci sınıf başkâtip muavini	2	50
10	İkinci » »	2	40
11	Memur	6	35
12	Kâtip	12	25
14	Mubaşir	2	20
VİLÂYETLER			
7	İera memur ve muavinleri	8	60
8	» » »	10	50
9	» » »	II	40

Bütçe Encümeninin tadiline bağlı

CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
MERKEZ			
<i>Temyiz Mahkemesi</i>			
2	İkinci Reis	2	1 750
3	Âza	10	1 500
<i>Temyiz Mahkemesi kalemleri</i>			
6	Başkâtip	2	950
8	Birinci sınıf başkâtip muavini	2	700
9	İkinci » » »	2	600
10	Memur	6	500
12	Kâtip	12	400
13	Mübaşir	2	350
VİLÂYETLER			
7	İera memur ve muavinleri	8	800
8	» » »	10	700
9	» » »	11	600

Devre : XI
İçtima : 2

S. SAYISI : 253

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâiyhası ile Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu ve iki arkadaşının kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/219, 2/139)

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâiyhası (1/219)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 744/2080

23 . VI . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Millî Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 12 . VI . 1958 tarihinde kararlaştırılan Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâiyhasının, esbabı mucibesi ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'nun İstiklâl Harbinde göstermiş olduğu fedakârlıklar gerek bizzat ibraz etmiş olduğu vesikalardan gerekse Erkânı Harbiye Umumiye Riyaseti Harb Tarihi Dairesi kayıtlarından anlaşılmıştır. Bu kayıtlarda Binbaşı İbrahim Bey «Çolak İbrahim» tarafından yazılan hâtırat ile fırkanın muhabere raporlarından Nâzım Kafaoglu'nun mitralyöz subayı, makineli tüfek bölük kumandanı olarak bulunduğu, Yozgad ve Düzce isyanlarının tenkil hareketine, 2 ne İönü, Kütahya - Eskişehir, Sakarya, Büyük Taarruz ve takip hareketine iştirak ettiği, cesaretli ve fedakâraçe hareketleri dolayısıyla kumandanları tarafından takdir edildiği ve bu fedakârlık ve başarılı hizmetlerinin kayden tesbit edilmiş olduğu görülmektedir.

Nâzım Kafaoglu'nun halen muhtacı muavenet bir vaziyette bulunduğu Yozgad Belediyesinin 19 . I . 1957 tarihli yazısında bildirilmiş olduğundan kendisine vatani hizmet tertibinden bir maaş bağlanmasının temini için ilişik kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu ve iki arkadaşının, Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi (2/139)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Milli Mücadeledeki hizmetine binaen Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş tahsisine dair kanun teklifi ve esbabı mucibesi leffen takdim kılınmıştır.

Gereğinin yapılmasına müsaadelerinizi saygılarımızla rica ederiz.

Yozgad
O. Lûtfi Erzurumluoğlu

Yozgad
N. Tanıl

Yozgad
N. Kurban

ESBABI MUCİBE

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'nun İstiklâl Harbinde göstermiş olduğu fedakârlık ilişik vesikalardan anlaşılmakta, muhtacı muavenet bir vaziyette bulunduğu da Yozgad Belediyesinin 19 . I . 1957 tarihli yazısında bildirilmiş bulunmakta olduğundan kendisine vatani hizmet tertibinden bir maaş bağlanmasının kadirşinasilık olacağı kanaat ve mülâhazası ile bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

Vesikalar

1. 66 sayılı Kanuna göre verilmiş olup 2812 sayılı İstiklâl Madalyası vesikası,
2. İstiklâl Madalyası Kanununu tadil eden Kanun : 607 sayılı,
3. 152 numaralı Kanuna göre T. B. M. Meclisince 1 Teşrinisani 1337 tarihinde vukubulan 103 ncü İçtimam 1 nci celsesinde verilen takdirname,
4. 3 ncü Süvari Fırkası Kumandanı İbrahim Bey tarafından verilen takdirname,
5. T. B. M. Meclisince verilen takdirnamenin tercümesi,
6. İstiklâl Madalyası vesikasının tercümesi,
7. 3 ncü Süvari Kumandanının verdiği takdirnamenin tercümesi,
8. İnegöl Belediyesinin 4 . III . 1957 tarih ve 162/103 sayılı yazı ile 27 . II . 1957 tarih ve 23 numaralı kararı,
9. Yozgad Belediyesinin 19 . I . 1957 tarihli fakrıhal mazbatası
[Dosyasındadır.]

YOZGAD MEBUSU ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU VE 2 ARKADAŞININ
TEKLİFİ

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş tahsisine dair kanun teklifi

MADDE 1. — İstiklâl Harbinde büyük yararlık gösteren, Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden 400 lira maaş tahsis edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun icrasına Maliye Vekili memurdur.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 1/219, 2/139

Karar No. 9

23 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâyihası ile, Yozgad Mebusu Ömer Lütfi Erzurumluoğlu ve iki arkadaşının, Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi aynı mahiyette görülerek encümenimizde alâkalı hükümet temsilcilerinin iştirakleriyle her iki teklif birleştirilerek tetkik ve müzakere edildi ve lâyiha müzakereye esas ittihaz olundu:

Kanun lâyihasının esbabı mucibesinde zikredilen hususlar encümenimizce de uygun görülerek, lâyihanın bir ve ikinci maddeleri vuzuh ve tatbikattaki kolaylığı sağlamak bakımından değiştirilerek;

Üçüncü madde ise aynen ve mevcudun ittifağı ile kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni Reisi	M. Muharriri
Bursa	Bursa
K. Yılmaz	M. Kayalar
Amasya	Bursa
H. Koray	Y. Teksel
Gümüşane	C. Köstekçi
A. Karaman	Kars
	O. Yeltekin
Kırklareli	İmzada bulunamadı
A. Sakman	Konya
Malatya	H. A. Keymen
M. Z. Tulunay	Zonguldak
	A. Akın

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No: 1/219, 2/139

Karar No: 87

4 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair Millî Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 23 . VI . 1958 tarihli ve 71 - 744/2080 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası ile Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu ve iki arkadaşının aynı mevzuada dair vermiş oldukları kanun teklifi ve Maliye Encümeni mazbatası tevhit edilerek encümenimize havale edilmiş olmakla Millî Müdafaa ve Maliye Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

İstiklâl Harbi esnasında Milis makinalı tüfek kumandanı olarak Yozgad ve Düzcce isyanlarının tenkiline, İkinci İnönü, Kütahya, Eskişehir ve Sakarya muharebatına ve Büyük Taurus harekâtına iştirak ederek gösterdiği fevkalâde yararlıktan dolayı takdirname ve istiklâl madalyası ile taltif olunan ve bu durumu Erkân Harbiye Umumiye Riyaseti Harb Dairesi kayıtlarında mevcudolduğu anlaşılan ve halen yaşlı ve muhtaç durumda bulunduğu da Yozgad Belediyesi tarafından verilen vesika ile sabit bulunan İsmailoğlu Nâzım Kafaoglu'na vatani hizmet tertibinden ayda (350) lira maaş tahsisi maksadiyle lâyiha ve teklif sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâyiha ve teklif üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerden sonra gerek dosyada mevcut vesaikin tetkiki ve gerek Millî Müdafaa Vekâleti mümessilinin teyidedici izahatı neticesinde lâyiha ve teklifin sevkini mucip sebepler

yerinde görülerek, Maliye Encümeninin hazırladığı metin üzerinden maddelerin müzakeresine geçilmiş, lâyiha ve teklifin sevkinden sonra maaş ve ücretlerin artırılmasına mütaallik kabul olunan kanun muvacehesinde (350) lira olarak tesbit edilmiş bulunan maaş miktarının kifayetsizliği göz önünde bulundurularak bu miktar (500) liraya iblâğ edilmek suretiyle birinci madde tadilen, Maliye Encümeninin ikinci maddesi ile lâyihanın üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Mazbata M.	Kâtip
Muğla	İzmir	Diyarbakır
N. Özsan	B. Bilgin	M. H. Ünal
Ankara	Antalya	Artvin
Muhâlifim	K. Akmanlar	Y. Gümüşel
İ. Seçkin		
Balıkesir	Çorum	Çorum
M. H. Timurtaş	H. Bulgurlu	Y. Gürsel
İsparta	İstanbul	İstanbul
T. Tıgla	N. Kırşan	Müstenkifim
		N. N. Yücel
İzmir	Kastamonu	Konya
D. Akbel	M. Islâmoğlu	M. Bağrıaçık
Nevşehir	Niğde	Rize
N. Önder	R. Gürsoy	İ. Akçal
Rize	Siird	Van
M. Önal	M. D. Süalp	Muhâlifim
		F. Melen
Yozgad		Yozgad
T. Alpay		Â. Benderlioğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Ka-faoğlu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — İstiklâl Harbinde büyük yararlık gösteren, Yozgadlı İsmailoğlu Nazım Ka-faoğlu'na vatani hizmet tertibinden 350 lira maaş bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

12 . VI . 1958

Başvekil
A. Menderes
Devlet Vekili
—
Devlet Vekili
E. Kalafat
Devlet Vekili ve
Çalışma V. V.
M. Kurbanoğlu
Adliye Vekili
E. Budakoğlu
Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes
Dahiliye Vekili
N. Gedik

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Ka-faoğlu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair Kanun

MADDE 1. — İstiklâl Harbinde büyük yararlık gösteren, Yozgadlı İsmailoğlu Nazım Ka-faoğlu'na vatani hizmet tertibinden hayatta bulunduğu müddetçe 350 lira maaş bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşrini takibeden ay başından itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Lâyihanın üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hariciye Vekili
F. R. Zorlu
Maliye Vekili
H. Polatkan
Maarif Vekili
C. Yardımcı
Nafia Vekili
T. İleri
Ticaret Vekili
A. Aker
Sih. ve İç. Mua. Vekili
Dr. L. Kırdar
Güm. ve İn. Vekili
H. Hüsmen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Yozgadlı İsmailoğlu Nâzım Ka-faoğlu'na vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — İstiklâl Harbinde büyük yararlık gösteren, Yozgadlı İsmailoğlu Nazım Ka-faoğlu'na vatani hizmet tertibinden hayatta bulunduğu müddetçe (500) lira maaş bağlanmıştır.

MADDE 2. — Maliye Encümeninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ziraat Vekili
N. Ökmen
Münakalât Vekili
F. Uçaner
Çalışma Vekili
—
Sanayi Vekili
—
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili ve
Sanayi V. V.
S. Yırcalı
İmar ve İskân Vekili
M. Berk

